

บทที่ 5

ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่ของกิจกรรมการค้าส่งเมืองนครสวรรค์

จากการศึกษาในบทที่ผ่านมาสามารถสะท้อนให้เห็นลักษณะทางการตลาดของการค้าส่ง ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภูมิภาค เนื่องจากกระบวนการทางการตลาดการค้าส่งก่อให้เกิดการเคลื่อนไหลของสินค้าประเภทหนึ่งจากแหล่งผลิตในบริเวณหนึ่งไปตอบสนองอุปสงค์ของหน่วยบริโภคในอีกบริเวณหนึ่ง โดยมีตัวกลางการค้าส่ง ทำหน้าที่เชื่อมโยงพื้นที่การตลาดทั้งสองแหล่งเข้าด้วยกัน การศึกษาการไหลเวียนของสินค้านี้ระหว่างพื้นที่ดังกล่าว จึงนับได้ว่าเป็นตัวแปรหนึ่งที่สามารถใช้อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่มีพื้นฐานมาจากการที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจ หน่วยการตลาดมีความสัมพันธ์กันอยู่ จากการสำรวจภาคสนามพบว่า การไหลเวียนของสินค้าประเภทต่าง ๆ จากกิจกรรมการค้าส่งของ

อ.เมืองนครสวรรค์เข้าสู่และออกจากระหว่างพื้นที่ จำแนกได้เป็น 3 ลักษณะคือ สินค้าไหลเข้าสู่จังหวัด (Commodities Flow-in) สินค้าไหลออกจากจังหวัดนครสวรรค์ (Commodities Flow-out) และสินค้าไหลเวียนระหว่างจังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง (Commodities Intra-flow) และในบทต่อไปนี้จะนำเสนอผลการวิจัยความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่ของกิจกรรมการค้าส่ง อ.เมืองนครสวรรค์ และพื้นที่โดยรอบ โดยการวิเคราะห์การไหลเวียนของสินค้าประเภทต่าง ๆ จากปริมาณและมูลค่าการไหลเวียนในลักษณะของ "สินค้านำเข้า" และ "สินค้าส่งออก" จำนวน 16 ประเภทโดยแบ่งกลุ่มการวิเคราะห์การไหลเวียนของสินค้าออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสินค้า อุปโภค-บริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มสินค้าเกษตรกรรม ผลการวิจัยมีตามลำดับดังนี้

5. ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่

5.1 พื้นที่การตลาดสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกกลุ่มสินค้าอุปโภค-บริโภค

การวิเคราะห์การไหลเวียนสินค้ากลุ่มอุปโภคบริโภค ครอบคลุมสินค้า 7 ประเภท ได้แก่ ของเบ็ดเตล็ด ของชำ บุหรี่ เครื่องดื่มที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ น้ำแข็ง เสื้อผ้าและรองเท้า ผลการวิจัยมีดังนี้

5.1.1 สินค้าประเภทของเบ็ดเตล็ด

สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายของเบ็ดเตล็ด ทั้งสิ้น 100 ตัน/ปี มูลค่าการซื้อขาย 75 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการขาย 100 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์นำเข้าของเบ็ดเตล็ดจากโรงงานในกรุงเทพเพียงแห่งเดียว ดังนั้น นครสวรรค์จึงอยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการค้าของกรุงเทพ ทั้งนี้เพราะสินค้าของเบ็ดเตล็ดเป็นสินค้าที่ผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งกรุงเทพเป็นศูนย์กลางของการกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ทำให้เกิดการประหยัดต่อขนาดในการผลิต ซึ่งนับเป็นความได้เปรียบในเชิงการผลิตมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ ประกอบกับนครสวรรค์ตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมากนัก การคมนาคมและการขนส่งสินค้าทำได้สะดวก จึงทำให้กรุงเทพเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าที่สำคัญระดับประเทศ โดยทำหน้าที่ให้บริการสินค้าหรือบริการแก่เมืองลำดับรองทั่วประเทศ (ตาราง 5.1 (แผนที่ 5.1))

สินค้าส่งออก: สินค้าของเบ็ดเตล็ดมีรัศมีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์เพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น ปริมาณสินค้าทั้งสิ้น 100 ตัน/ปี มูลค่าการส่งออกไปจำหน่าย 100 ล้านบาท/ปี จะเห็นว่ารัศมีการให้บริการของเบ็ดเตล็ดครอบคลุมพื้นที่ระดับจังหวัดเท่านั้น ทั้งนี้เพราะของเบ็ดเตล็ดเป็นสินค้าบริการระดับต่ำที่มีให้บริการแก่ชุมชนในทุกระดับ (ตาราง 5.1 แผนที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทของเบ็ดเตล็ด ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)	รายละเอียดของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่																	
			นว.	กน.	นจ.	อก.	อค.	พร.	สก.	นล.	เหนือ	ล่าง	กทม.	เหนือ	กลาง	ใต้				
ของเบ็ดเตล็ด	100 ตัน	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100x	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100 ตัน	-	-	-	-	-
ของเบ็ดเตล็ด	100 ตัน	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75 ล้านบาท	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100x	-	-	-	-	-
ของเบ็ดเตล็ด	100 ตัน	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100x	-	-	-	-	-	
			100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100 ตัน	-	-	-	-	-
			100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100 ล้านบาท	-	-	-	-	-
			100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100x	-	-	-	-	-

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

หมายเหตุ : ตั้งแต่ตารางที่ 5.11 - 5.22 ชื่อเต็มของจังหวัดจะไว้อักษรย่อ

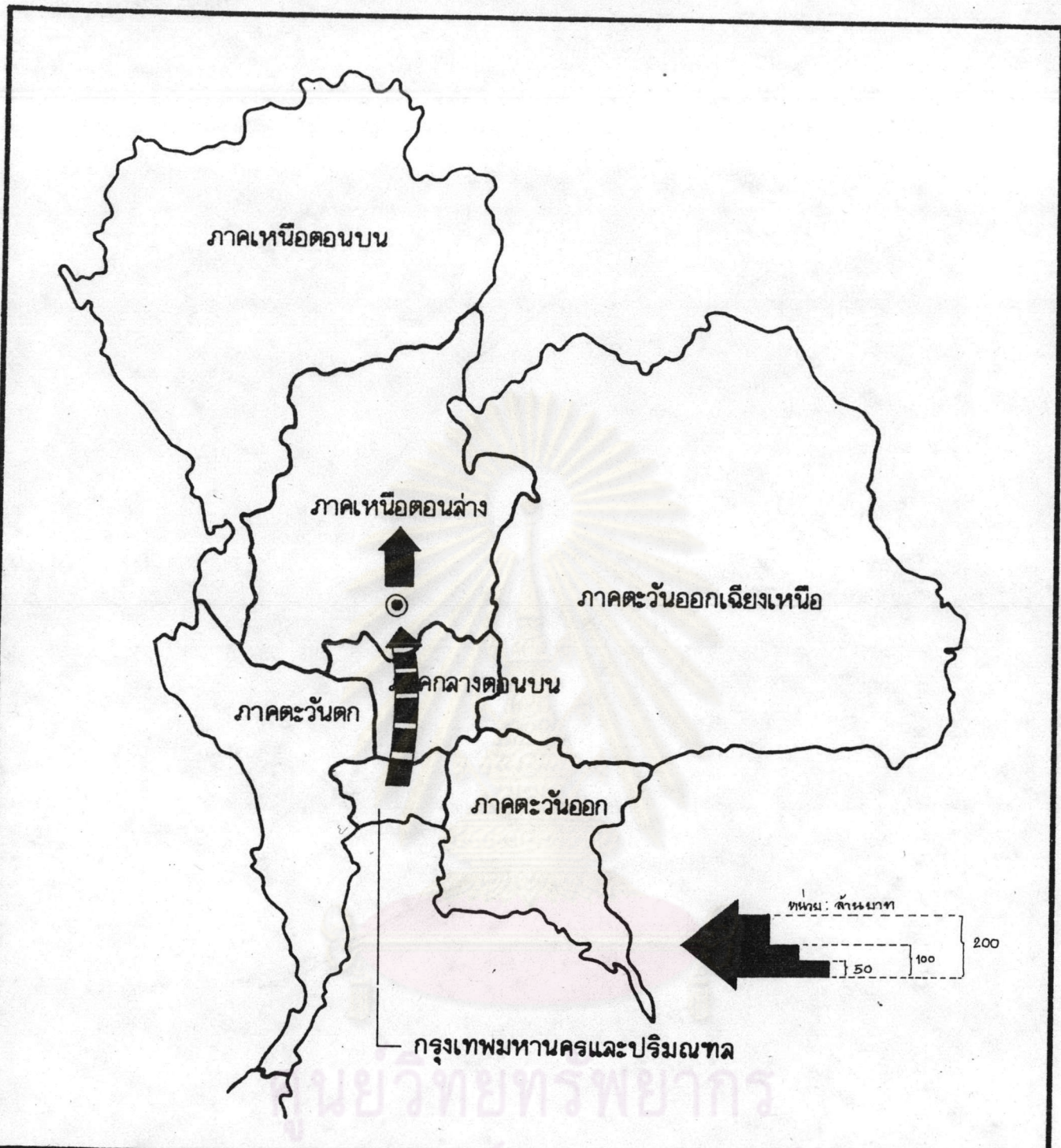
นว. = นครสวรรค์   อค. = อุตรดิตถ์

กน. = กำแพงเพชร   พร. = เพชรบูรณ์

นจ. = นนทบุรี   สก. = สุโขทัย

อก. = อุทัยธานี   นล. = นนทบุรี

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่มีพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง.

แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทของเบ็ดเตล็ด

- สัญลักษณ์
- ☉ ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
  - ▬▬▬▶ สินค้านำเข้า
  - ▶▬▬▬ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.1

มาตราส่วน

0 150 150กม.

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การค้าส่งของเบ็ดเตล็ดก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจในลักษณะสินค้านำเข้าแก่กรุงเทพมหานครเท่านั้น และในลักษณะสินค้าส่งออกแก่ภาคเหนือ ตอนล่างคือจังหวัดนครสวรรค์เพียงแห่งเดียวเท่านั้น

5.1.2 สินค้าประเภทของชำ

สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายของชำทั้งสิ้น 19,000 ตัน/ปี มูลค่าการซื้อ 90 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการขาย 150 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์นำเข้าของชำจากจังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคเหนือตอนล่างและภาคอื่น ๆ โดยมีการนำเข้าของชำจากกรุงเทพฯมากที่สุด ประมาณ 14,500 ตัน/ปี มูลค่า 68.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 76.32 ของมูลค่าการนำเข้าของชำทั้งหมด สินค้าบางส่วนนำเข้าจากแหล่งผลิตภายในภาคเหนือตอนล่าง ประมาณ 3,240 ตัน/ปี มูลค่า 15.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.05 ของมูลค่าของชำทั้งหมด การนำเข้าของชำดังกล่าวนำเข้าจากจังหวัดนครสวรรค์มากที่สุด มูลค่าการนำเข้า 14.86 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 97.10 ของมูลค่าการนำเข้าของชำของภาคเหนือตอนล่าง และของชำบางส่วนนำเข้าจากแหล่งผลิตภายในจังหวัดกำแพงเพชร นอกจากการนำเข้าของชำจากกรุงเทพฯและจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างแล้ว สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ยังนำเข้าของชำจากภาคอื่นด้วยคือ ภาคตะวันตกและภาคกลางตอนบน มูลค่าการนำเข้า 6.03 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.70 ของมูลค่าของชำทั้งหมด โดยสินค้านำเข้าในส่วนนี้นำเข้าจากภาคตะวันตกมากที่สุด (ตาราง 5.2 แผนที่ 5.2)

สินค้าส่งออก: รัศมีการให้บริการของชำครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างมากกว่าการให้บริการพื้นที่ภาคใกล้เคียง โดยของชำจำนวน 16,392 ตัน มูลค่า 129.45 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 86.30 ของมูลค่าการส่งออกของชำทั้งหมดถูกกระจายไปให้บริการแก่จังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่าง 5 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดอุตรดิตถ์ สุโขทัย และ พิษณุโลก โดยที่ปริมาณมูลค่าการกระจายของชำไปให้บริการแก่พื้นที่ในเขตรัศมีการให้บริการแต่ละเมืองจะแตกต่างกัน กล่าวคือ ความเข้มของมูลค่าการกระจายจะลดลงตามระยะทางของเมืองที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากเมืองศูนย์กลางการค้าส่งออกไปตามลำดับ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าของชำที่มีการค้าส่งภายในภาคเหนือตอนล่างจะถูกกระจายไปตอบสนองอุปสงค์แก่จังหวัดนครสวรรค์มากที่สุดอย่างเด่นชัด นครสวรรค์จึงเป็น

พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพในการรองรับสินค้าส่งออกสูงสุด ด้วยมูลค่าของชำที่ทั้งสิ้น 100.19 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 77.40 ของมูลค่าการส่งออกของชำไปภายในภาคเหนือตอนล่าง พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพรองลงมาคือ จังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร และอุทัยธานี ซึ่งตั้งอยู่ล้อมรอบจังหวัดนครสวรรค์ จะมีมูลค่าการรับบริการสินค้ารวมกันร้อยละ 20.20 ของมูลค่าของชำภายในภาคเหนือตอนล่าง โดยมูลค่าสูงสุดกระจายไปในพื้นที่จังหวัดดังกล่าวตามลำดับ ในขณะที่จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งตั้งอยู่ห่างไกลออกไปจากจังหวัดนครสวรรค์ มูลค่าของชำกระจายมาในจังหวัดดังกล่าวเพียงร้อยละ 2.41 หรือประมาณ 3.12 ล้านบาทเท่านั้น และจังหวัดซึ่งมีที่ตั้งไกลออกไปจากศูนย์กลางมากขึ้นจะไม่ได้รับอิทธิพลจากการค้าส่งของชำนี้เลย จังหวัดดังกล่าว ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่ไม่มีศักยภาพทางการตลาดในการรองรับสินค้าประเภทนี้เลย

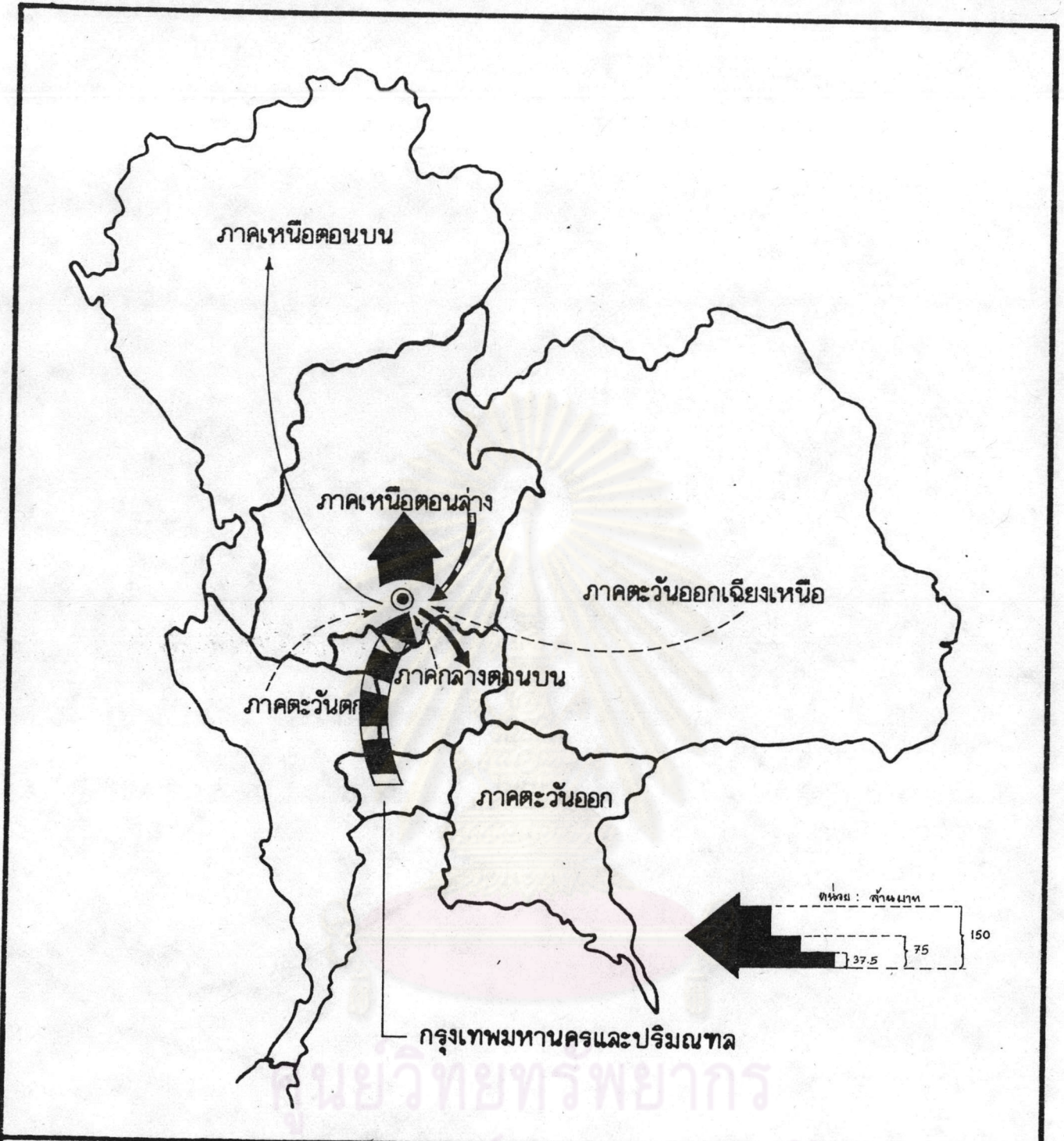
นอกจากนี้แล้วบางส่วนของของชำประมาณ 2,608 ตัน มูลค่า 20.55 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.70 ของมูลค่าการส่งออกของชำทั้งหมดถูกกระจายไปให้บริการแก่ภาคใกล้เคียง โดยภาคที่ตั้งอยู่ใกล้จังหวัดนครสวรรค์ จะได้รับบริการสินค้าในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคที่ตั้งอยู่ไกลออกไปจากจังหวัดนครสวรรค์ด้วยเช่นกัน ภาคกลางตอนบนนี้จึงได้รับบริการสินค้าของชำในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคเหนือตอนบน ด้วยมูลค่าของชำ 17.4 ล้านบาท และ 3.15 ล้านบาทตามลำดับ (ตาราง 5.2 แผนที่ 5.2)

ตารางที่ 5.2 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทของชำ ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้านำเข้าจากพื้นที่														
			ชว.	กน.	นจ.	อภ.	อต.	พธ.	สภ.	นล.	รวม	กทภ.	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก	ตะวันตก	ใต้
ของชำ	-	-	97.53	2.47	-	-	-	-	-	-	17.05%	76.32	-	0.42	-	6.20	-
	19,000	90	3,160	80	-	-	-	-	-	-	3,2400 ตัน	14,500	80	-	1,100	-	
	ตัน	-	14.86	0.44	-	-	-	-	-	-	15.30ลบ.	68.67	-	0.45	-	5.58	-
			97.10	2.90	-	-	-	-	-	-	17.00%	76.30	-	0.50	-	6.20	-
ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกไปในพื้นที่																	
ของชำ	-	-	77.35	8.88	6.73	4.59	-	-	-	2.44	86.27%	-	2.11	11.62	-	-	-
	19,000	150	12,680	1,456	1,140	752	-	-	-	400	16,392 ตัน	-	400	2,208	-	-	-
	ตัน	-	100.19	11.52	8.67	5.95	-	-	-	3.12	129.45ลบ.	-	3.15	17.40	-	-	-
			77.40	8.90	6.70	4.60	-	-	-	2.41	86.30%	-	2.10	11.60	-	-	-

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมิถุนายน 2533

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทของซ้ำ

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
- ▬▬▬▶ สินค้านำเข้า
- ▬▬▬▶ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.2

มาตราส่วน

0 150 150 กม.

กล่าวโดยสรุป การนำเข้าของข้าวก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคอื่นมากกว่าภาคเหนือตอนล่างอย่างเด่นชัด โดยความเชื่อมโยงดังกล่าวเกิดขึ้นในกรุงเทพฯมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคเหนือตอนล่าง และความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในภาคดังกล่าวจะมีในจังหวัดนครสวรรค์มากที่สุดอย่างเด่นชัด รองลงมาคือ กำแพงเพชร ส่วนภาคกลางตอนบน และภาคตะวันตกได้รับผลความเชื่อมโยงดังกล่าว น้อยมาก ส่วนการส่งออกของข้าวทั้งหมดก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ ดังกล่าวน้อยมาก และการส่งออกของข้าวทั้งหมดก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างมากกว่าภาคอื่น ๆ อย่างเด่นชัด และความเชื่อมโยงดังกล่าวเกิดขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์มากที่สุดเช่นกัน ส่วนจังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร และอุทัยธานี ได้รับผลความเชื่อมโยงน้อยมาก โดยที่สัดส่วนของความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่เกิดแก่พื้นที่ต่าง ๆ จะลดลงตามระยะทางของเมือง หรือภาคที่ตั้งห่างไกลจากเมืองศูนย์กลางคือ เมืองนครสวรรค์ ออกไปตามลำดับ

5.1.3 สินค้าประเภทนุหรี

สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายนุหรีทั้งสิ้น 90,000 คอตตอน มูลค่าการซื้อ 78 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการขายทั้งสิ้น 78.5 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์นำเข้า นุหรีจากโรงงานยาสูบของรัฐบาลในกรุงเทพฯเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ปริมาณนำเข้า 90,000 คอตตอน/ปี มูลค่าการซื้อ 78 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 100.00 ของมูลค่าการนำเข้า นุหรีทั้งหมด (ตาราง 5.3 แผนที่ 5.3)

สินค้าส่งออก: รัคมีการให้บริการนุหรีครอบคลุมพื้นที่จังหวัด นครสวรรค์เพียงแห่งเดียวเท่านั้น มูลค่าการส่งออก 78.5 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 100.00 ของมูลค่าการส่งออกนุหรีทั้งหมด (ตาราง 5.3 แผนที่ 5.3)

ตารางที่ 5.3 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทบุหรี ของสถานประกอบการค้าส่ง

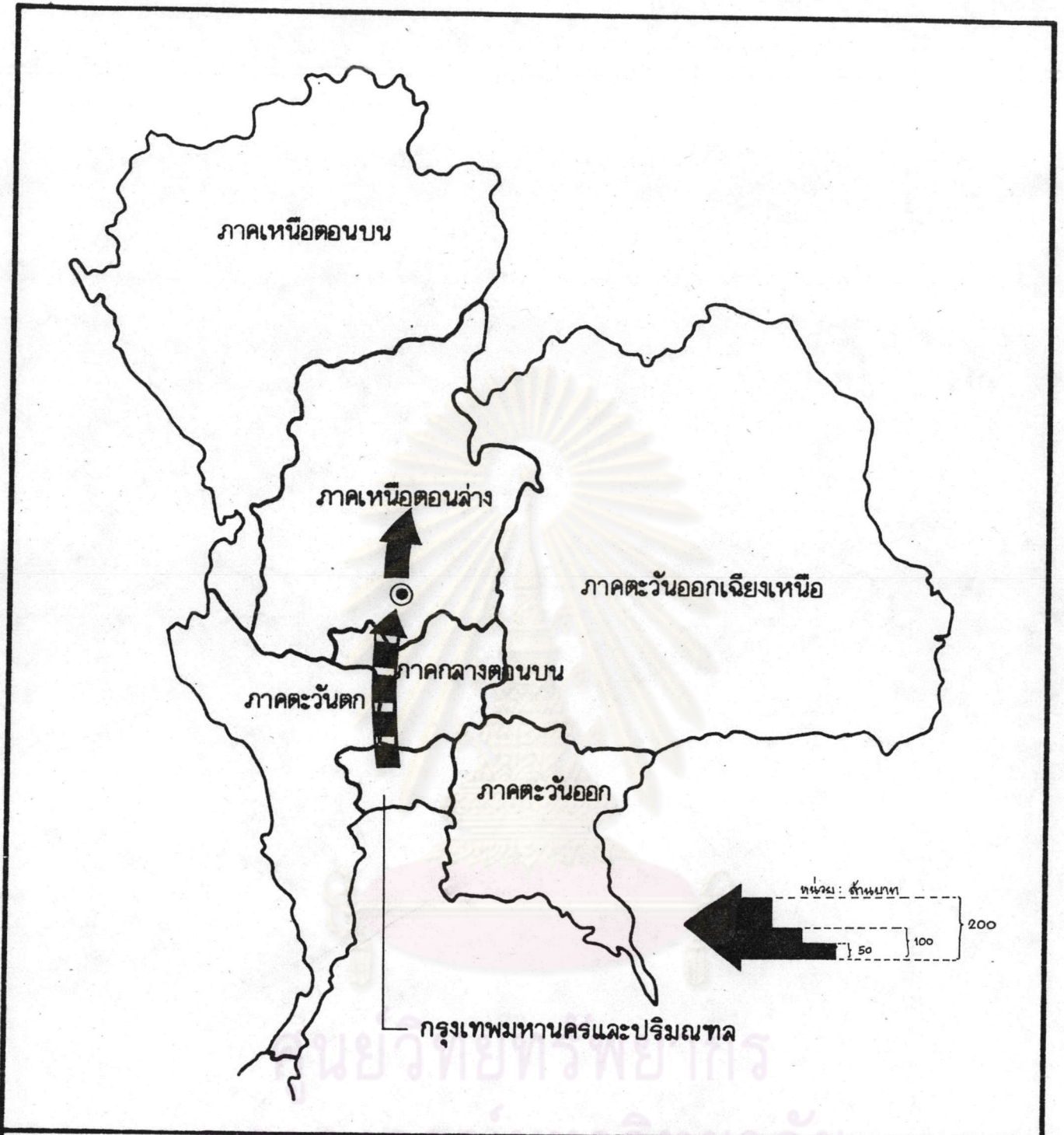
สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	รายละเอียดของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่																	
			นว.	ภพ.	พจ.	อก.	อด.	พร.	สก.	นล.	รวม เหนือต่าง	กนมา	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก	ตะวันตก	ใต้			
บุหรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	
	90,000	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90,000คอตตอน-	-	-	-	-	-	
บุหรี	คอตตอน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78	ล้านบาท	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	
รายละเอียดของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกในพื้นที่																				
บุหรี	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-		
	-	-	90,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90,000คอตตอน	-	-	-	-	-		
	90,000	78.5	78.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78.5ล้านบาท	-	-	-	-	-		
	คอตตอน	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-		

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

จะเห็นได้ว่าบุหรีเป็นสินค้าที่มีขอบเขตรัศมีการรับบริการและการให้บริการเฉพาะพื้นที่เท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่าบุหรีเป็นสินค้าที่มีลักษณะการผูกขาดทั้งในแง่การผลิตและในแง่การตลาด กล่าวคือเป็นสินค้าผูกขาดการผลิตโดยโรงงานยาสูบของรัฐบาล ซึ่งไม่เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาร่วมแข่งขันในการผลิตเช่นสินค้าอื่น และเป็นสินค้าผูกขาดทางการตลาดจากรัฐบาล โดยโรงงานยาสูบจะทำหน้าที่เป็นผู้จัดสรรโควตาการจัดจำหน่ายบุหรีให้แก่ร้านค้าส่งซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่าย (Agent) ซึ่งร้านค้าตัวแทนจำหน่ายจะถูกคัดเลือกโดยโรงงานยาสูบ การจัดจำหน่ายบุหรีของสถานประกอบการค้าส่งดังกล่าวจะถูกกำหนดพื้นที่การให้บริการเฉพาะภายในจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานประกอบการค้าส่งเท่านั้น ดังนั้นเขตอิทธิพลซึ่งเป็นรัศมีการให้บริการสินค้าของบุหรีจึงถูกกำหนดโดยเงื่อนไขจากภายนอกที่มีได้เกิดขึ้นตามกลไกการตลาดของการค้าเสรี เช่นกับสินค้าประเภทอื่น ๆ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าบุหรีก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่กรุงเทพฯ เพียงแห่งเดียว และการส่งออกก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่จังหวัดนครสวรรค์ของภาคเหนือตอนล่างเพียงแห่งเดียวเช่นกัน

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

	<p>แนวคิด การไหลเวียนของสินค้า ประเภทบุรี</p> <p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์ ▬▬▬> สินค้านำเข้า ▬▬▬> สินค้าส่งออก 	<p>แผนที่ 5.3</p> <p>มาตราส่วน</p> <p>0 150 150 กม.</p>
--	--	---

5.1.4 สินค้าประเภทเครื่องตีที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์

สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์การซื้อขายเครื่องตีที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ทั้งสิ้น 9 ล้านขวดต่อปี มูลค่าการนำเข้า 450 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก 500 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์นำเข้าเครื่องตีที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์จากโรงงานผลิตภายในกรุงเทพและโรงงานผลิตภายในจังหวัดนครสวรรค์เท่านั้น โดยสินค้าส่วนใหญ่นำเข้าจากโรงงานผลิตในกรุงเทพฯ จำนวน 8 ล้านขวด มูลค่าการนำเข้า 400 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 88.89 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประเภทนี้ทั้งหมด และนำเข้าจากโรงงานผลิตที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ มูลค่า 50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.10 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด จะเห็นได้ว่าสินค้าประเภทนี้นำเข้าจากโรงงานผลิตในกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพราะโรงงานผลิตเครื่องตีประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวตั้งกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพฯทุกเครื่องหมายความการค้าซึ่งเป็นบริเวณที่มีอุปสงค์ต่อสินค้าอย่างหนาแน่น การตั้งกระจุกตัวของหน่วยผลิตประเภทเดียวกันก่อให้เกิดประหยัดต่อขนาด (Economies of scale) จากการผลิตอันทำให้ต้นทุนการผลิตโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นหน่วยผลิตจึงไม่เลือกที่ตั้งในบริเวณอื่นเพื่อหวังประโยชน์จากความได้เปรียบในทำเลที่ตั้ง ถึงแม้ว่าสินค้าบางส่วนจะนำเข้าจากแหล่งผลิตภายในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นโรงงานผลิตในลักษณะสาขาจากโรงงานในกรุงเทพฯ และบางประเภทเครื่องหมายความการค้าเท่านั้น อันได้แก่ โรงงานน้ำอัดลม แหล่งผลิตดังกล่าวมุ่งตอบสนองอุปสงค์ภายในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ในภาคและพื้นที่ภาคใกล้เคียงในระดับหนึ่ง โดยอาศัยความได้เปรียบในแหล่งที่ตั้งของแหล่งผลิต คือ การเป็นเมืองศูนย์กลางขนาดใหญ่ซึ่งมีอุปสงค์มากพอ การเข้าถึงที่สะดวกระหว่างแหล่งผลิตใหญ่ในกรุงเทพฯในการกระจายสินค้าเข้าสู่ศูนย์กลางภาค และการกระจายสินค้าออกจากศูนย์กลางภาคไปตอบสนองอุปสงค์ภายนอก รวมถึงความได้เปรียบในเชิงการผลิตที่ได้จากการพึ่งพาวัตถุดิบที่มีการผลิตภายในท้องถิ่น ซึ่งวัตถุดิบดังกล่าวนำมาใช้เป็นปัจจัยการผลิตส่วนหนึ่งอันได้แก่ น้ำตาลทราย ซึ่งมีโรงงานผลิตที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัดนครสวรรค์อย่างเพียงพอจากเหตุผลดังกล่าวเขตอิทธิพลการตลาดของสินค้าประเภทนี้ของกรุงเทพฯจึงครอบคลุมพื้นที่บริการทั่วประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดนครสวรรค์ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพฯ การคมนาคมขนส่งสินค้ากระทำได้อย่างสะดวก (ตาราง 5.4 แผนที่ 5.4)

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ส่งออก เครื่องดื่มที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ไปจำหน่ายในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง เป็นส่วนใหญ่ และบางส่วนส่งออกไปจำหน่ายภาคใกล้เคียง โดยเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ จำนวน 8.3๗ ล้านขวด มูลค่า 461 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.2๗ ของมูลค่าการส่งออก ทั้งหมด ส่งออกไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่างโดยมีวิสาหกิจให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ของภาคเหนือตอนล่าง ยกเว้นจังหวัดอุตรดิตถ์ สุโขทัย และพิษณุโลก และเครื่องดื่มที่ไม่มี ส่วนผสมของแอลกอฮอล์อีกประมาณ ๗.7 ล้านขวด มูลค่า 39 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.8๗ ของมูลค่าการส่งออกมีวิสาหกิจให้บริการครอบคลุมภาคกลางตอนบนและภาคเหนือตอนบน ปริมาณการกระจายสินค้าดังกล่าวไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ กระจุกตัวในพื้นที่เป็นเมืองขนาดใหญ่ และ เมือง ที่ตั้งอยู่ใกล้กับศูนย์กลางการค้า เขตอิทธิพลทางการค้าของเมืองจะลดความสำคัญลงตาม ระยะทางที่ตั้งอยู่ไกลจากศูนย์กลางออกไป ดังนั้นจึงพบว่าเครื่องดื่ม ๆ ที่ถูกส่งออกไปจำหน่าย ภายในภาคเหนือตอนล่าง ส่วนใหญ่ของสินค้าประมาณ 6.5 ล้านขวด มูลค่า 36๗.96 ล้านบาท หรือร้อยละ 78.3๗ ของมูลค่าส่งออกภายในภาคฯ ถูกส่งออกไปจำหน่ายในจังหวัด นครสวรรค์ ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางขนาดใหญ่และมีความสำคัญที่สุดของภาค ในขณะที่ จังหวัดพิจิตร, อุทัยธานี และกำแพงเพชร เป็นกลุ่มจังหวัดที่ตั้งอยู่โดยรอบตัวจังหวัดนครสวรรค์ มีปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งเข้ามาจำหน่ายสูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ มูลค่าการส่งออกจำหน่ายในจังหวัดนี้ คิดเป็นร้อยละ 7.7๗, 5.9๗ และ 5.9๗ ตามลำดับ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งตั้งอยู่ไกลออกไป มีมูลค่าการจำหน่ายเครื่องดื่ม ในพื้นที่นี้เพียงร้อยละ 2.3๗ หรือประมาณ 1๗.6๗ ล้านบาท ในขณะที่จังหวัดอุตรดิตถ์ สุโขทัย และพิษณุโลก ซึ่งตั้งอยู่บริเวณขอบรอบนอกของภาคเหนือ ตอนล่างต่างก็เป็นจังหวัดที่ไม่ได้อยู่ในเขตอิทธิพลการค้าส่งเครื่องดื่มฯของเมืองนครสวรรค์ นอกจากนี้ภาคกลางตอนบนซึ่งตั้งอยู่ใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์มากกว่าภาคเหนือตอนบน ก็เป็น ภาคที่ได้รับอิทธิพลการค้าส่งเครื่องดื่มฯ ในปริมาณสูงกว่า คิดเป็นมูลค่า 33.5๗ ล้านบาท และ 5.5๗ ล้านบาท หรือ ร้อยละ 6.7 และ 1.1 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด (ตาราง 5.4 (แผนที่ 5.4))

ตารางที่ 5.4 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทเครื่องตีที่มีมีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่													
			บว.	ทม.	ทจ.	อท.	อต.	ทพ.	สก.	ทล.	รวม เหนือล่าง	กมท.	เหนือบน	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันตก	ได้
เครื่องตีไม่มีฯ	-		100	-	-	-	-	-	-	-	11.11x	88.89	-	-	-	-
	9	450	1,000,000	-	-	-	-	-	-	-	1 ล้านขวด	8,000,000	-	-	-	-
	ล้านขวด		50	-	-	-	-	-	-	-	50 ล้านบาท	450	-	-	-	-
			100	-	-	-	-	-	-	-	11.11x	88.89	-	-	-	-
ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้า ส่งออกไปในพื้นที่																
เครื่องตีไม่มีฯ	9	500	78.30	5.87	7.68	5.87	-	2.26	-	-	92.22x	-	11.11	6.67	-	-
	ล้านขวด		6,500,000	487,500	637,500	487,500	-	187,500	-	-	8.3 ล้านขวด	-	100,000	600,000	-	-
			360.20	27.20	33.50	27.20	-	10.60	-	-	461 ล้านบาท	-	5.50	33.50	-	-
		78.30	5.90	7.70	5.90	-	2.30	-	-	92.20x	-	1.10	6.70	-	-	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

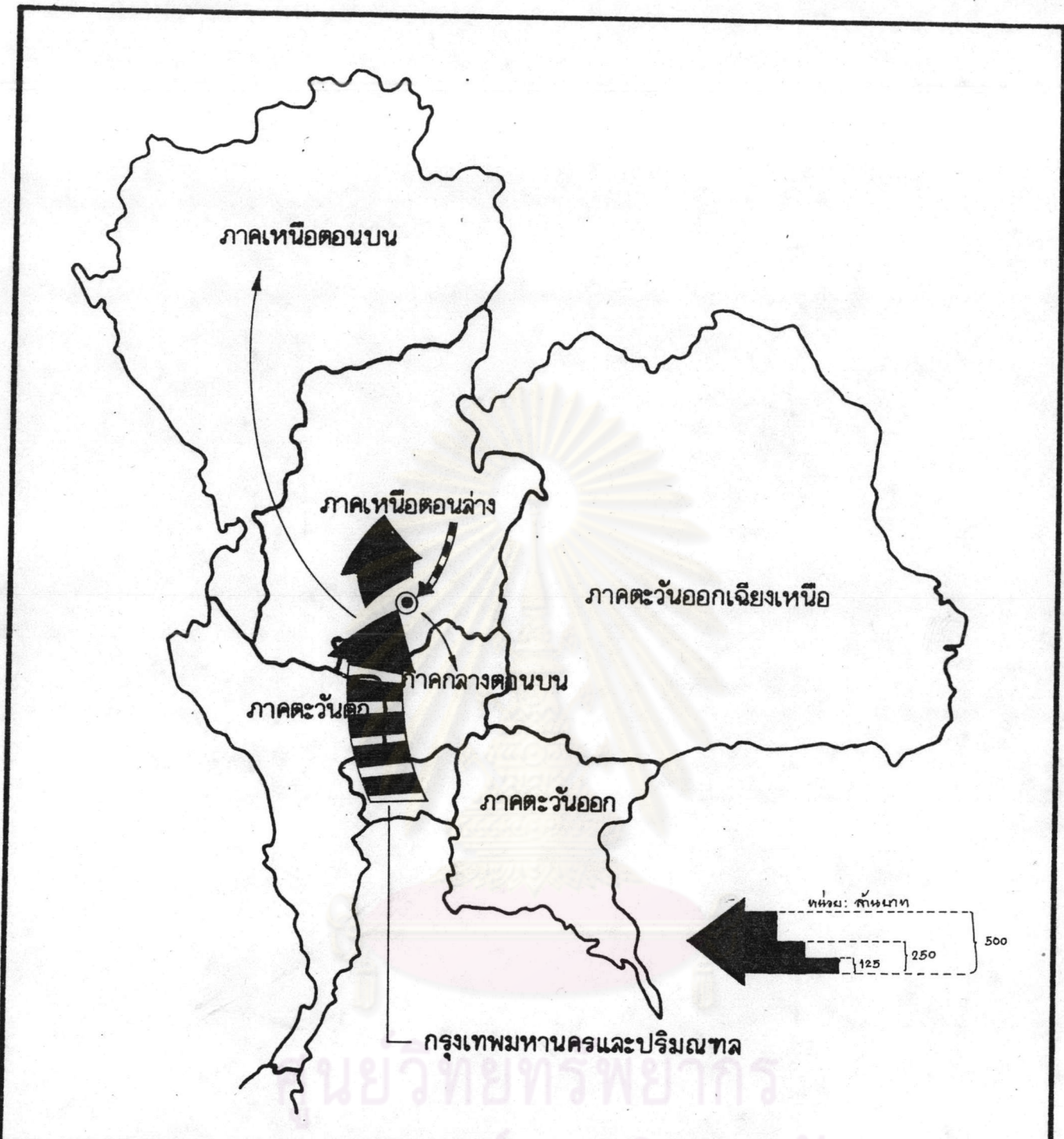
กล่าวโดยสรุปได้ว่า รายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อนำเข้าเครื่องตีมีฯ ของสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ แก่ กรุงเทพฯ สูงสุด รองลงมาคือภาคเหนือตอนล่าง อันได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ และรายได้จากการส่งออกเครื่องตีมีฯ ไปจำหน่ายทั้งหมด ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างสูงสุด โดยผลความเชื่อมโยงดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์สูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ อย่างเด่นชัด และบางส่วนในปริมาณน้อยเกิดผลความเชื่อมโยง แก่ภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนบนตามลำดับ

5.1.5 สินค้าประเภทเครื่องตีที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์

สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายเครื่องตีที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ทั้งสิ้น 1.13 ล้านขวด มูลค่าการนำเข้า 30.30 ล้านบาท/ปี มูลค่าการส่งออก 38 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า : สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์มีการนำเข้าเครื่องตีที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์จากโรงงานผลิตในกรุงเทพฯ และจังหวัดนครสวรรค์เท่านั้น โดยสินค้าส่วนใหญ่นำเข้าจากโรงงานผลิตในกรุงเทพฯ จำนวน 1,032,500 ขวด มูลค่าการนำเข้า 27.69 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 91.37 ของมูลค่าการนำเข้า

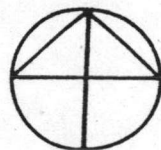
การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่มีพื้นที่กับภาคเหนือตอนล่าง

แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทเครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์

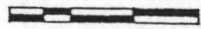
แผนที่ 5.4

- สัญลักษณ์
- ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
  - ▬▬▬▶ สินค้านำเข้า
  - ▬▬▬▶ สินค้าส่งออก

มาตราส่วน

0 150 150กม.

เครื่องตีหม่าทั้งหมด และนำเข้าจากโรงงานผลิตที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ 97,500 ขวด มูลค่า 2.61 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.61 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด จะเห็นได้ว่ากรุงเทพฯ มีบทบาทในฐานะเมืองที่เป็นแหล่งผลิตเครื่องตีหม่าที่สำคัญระดับประเทศ โดยทำหน้าที่ให้บริการสินค้าแก่เมืองในลำดับรองไปทั่วประเทศ ซึ่งเป็นเขตอิทธิพลทางการค้าของกรุงเทพฯ ทั้งนี้ เพราะกรุงเทพฯ เป็นเมืองศูนย์กลางที่มีการตั้งกระจุกตัวของโรงงานผลิตสินค้าประเภทต่าง ๆ จำนวนมาก รวมทั้งโรงงานผลิตเครื่องตีหม่า ด้วย การกระจุกตัวของโรงงานต่าง ๆ ดังกล่าว จำนวนมากย่อมก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด เนื่องจากทำเลที่ตั้งทั้งการประหยัดต่อขนาด ภายในและภายนอก ซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตรวมต่อหน่วยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ อันเป็นประโยชน์ต่อหน่วยธุรกิจและผู้บริโภคในการที่จะได้รับบริการสินค้าอย่างทั่วถึง โดยผ่านการคมนาคมที่สะดวกระหว่างกรุงเทพฯ กับนครสวรรค์ นอกจากนี้การเลือกตั้งโรงงานยังขึ้นอยู่กับปัจจัยในด้านแหล่งผลิต กล่าวคือ โรงงานบางประเภทจะให้ความสำคัญต่อที่ตั้งโดยพิจารณาถึงแหล่งวัตถุดิบ ซึ่งจะนำมาใช้เป็นปัจจัยการผลิตได้อย่างสะดวก จากหลักการดังกล่าว โรงงานผลิตสุราของจังหวัดนครสวรรค์อาศัยความได้เปรียบเชิงแหล่งที่ตั้งในด้านของวัตถุดิบในการผลิตสุรา ซึ่งมีพร้อมอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ น้ำตาล ซึ่งมีโรงงานผลิตได้พอเพียงภายในจังหวัด และกากอ้อย ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตสุราก็สามารถหาได้จากโรงงานผลิตน้ำตาลของจังหวัดเช่นกัน นอกจากนี้แล้ว ความได้เปรียบของโรงงานในแง่ที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีแหล่งอุปสงค์มากพอจากพื้นที่โดยรอบและการมีโครงข่ายการคมนาคมขนส่งภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด และระหว่างภาคกระทำได้สะดวก ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวล้วนมีผลกระทบโดยตรงต่อการนำเข้าเครื่องตีหม่า ของสถานประกอบการค้าส่งจากจังหวัดนครสวรรค์และกรุงเทพฯ (ตาราง 5.5 แผนที่ 5.5)

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ส่งออกเครื่องตีหม่าที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ไปจำหน่ายในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างเป็นส่วนใหญ่ และบางส่วนส่งออกไปจำหน่ายในภาคใกล้เคียง โดยเครื่องตีหม่าที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ จำนวน 876,320 ขวด มูลค่า 29.49 ล้านบาท หรือร้อยละ 77.50 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด กระจายอยู่ในภาคเหนือตอนล่างโดยมีรัศมีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง ยกเว้นจังหวัด อุตรดิตถ์ สุโขทัย และพิษณุโลก และเครื่องตีหม่า อีกบางส่วน ประมาณ 253,680 ขวด มูลค่า 8.50 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.44 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด มีรัศมีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่ภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนบน ซึ่งลักษณะ

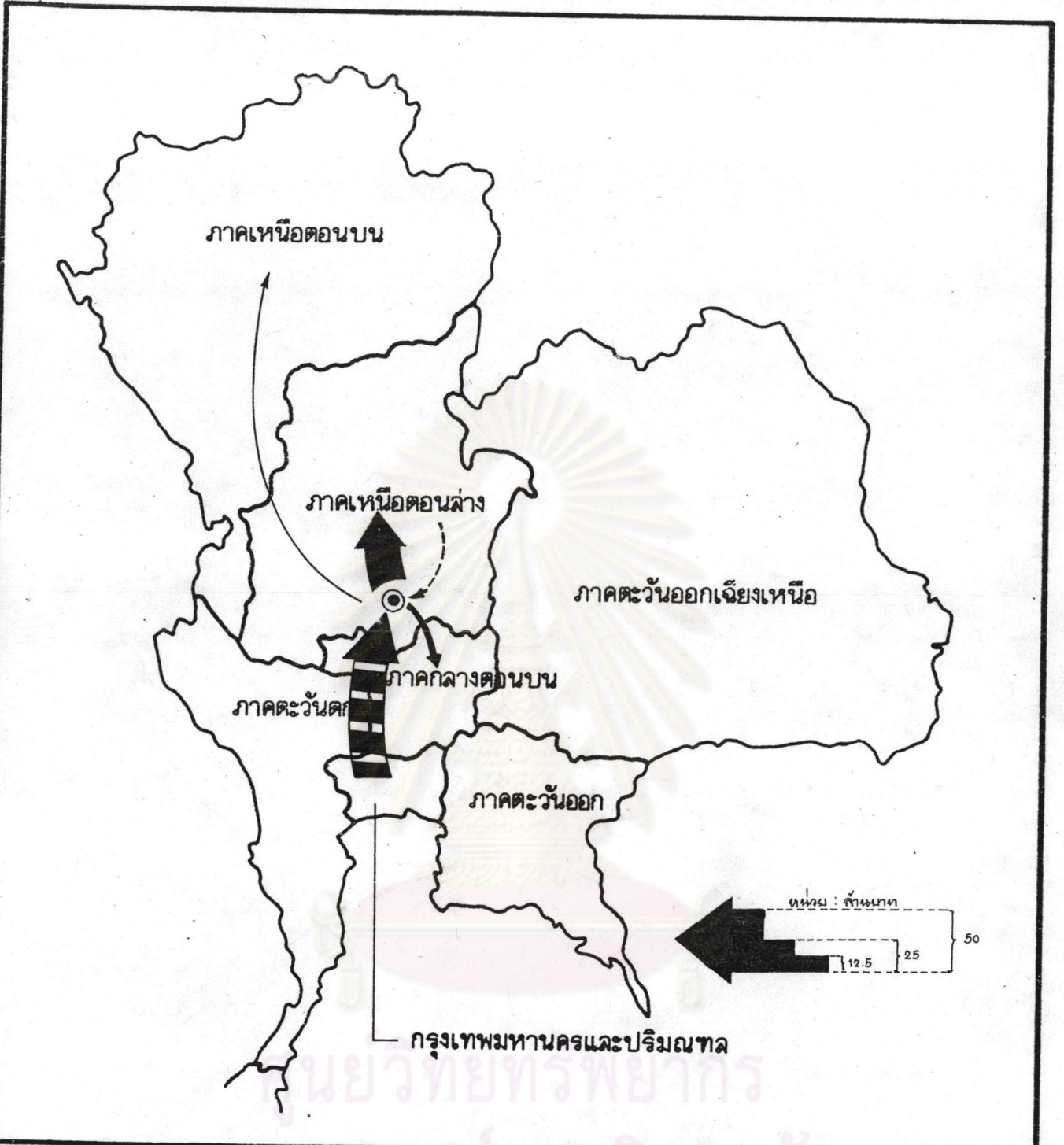
การกระจายสินค้าไปจำหน่ายยังพื้นที่ต่าง ๆ มีรูปแบบเช่นเดียวกันกับเครื่องดื่มที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในแง่ของผลิตภัณฑ์ กล่าวคือ ขนาดของเซตอิทธิพลการตลาด ที่แผ่ออกไปครอบคลุมจังหวัดและภาคต่าง ๆ นั้นจะมีระดับความแตกต่างของการกระจายไปตามขนาดของเมือง และระยะทางระหว่างเมืองหรือภาคกับศูนย์กลางเมือง ภาคที่ตั้งอยู่ใกล้จังหวัดนครสวรรค์จะมีความสัมพันธ์ทางการค้าส่งในระดับที่สูงกว่าเมือง ภาคที่ตั้งอยู่ใกล้จังหวัดนครสวรรค์จะมีความสัมพันธ์ทางการค้าส่งในระดับที่สูงกว่าเมือง ภาคที่ตั้งอยู่ไกลออกไป ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าในส่วนของสินค้าที่ไหลเวียนภายในภาคเหนือตอนล่าง เครื่องดื่มฯ ส่วนใหญ่ไหลเวียนภายในจังหวัดนครสวรรค์ ประมาณ 778,772 ขวด มูลค่า 26.19 ล้านบาท หรือร้อยละ 88.80 ของมูลค่าการส่งออกของภาคเหนือตอนล่างทั้งหมด นครสวรรค์เป็นพื้นที่ ตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับการส่งออกสินค้าประเภทนี้ ในขณะที่เมืองเพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร และพิจิตร ซึ่งตั้งอยู่รายรอบจังหวัดนครสวรรค์ มีมูลค่าการนำเข้าสูงกว่าจังหวัด สุโขทัยและพิษณุโลก ซึ่งตั้งอยู่บริเวณขอบรอบนอกของภาคเหนือตอนล่าง และอุทัยธานี ซึ่งเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ติดชิดนครสวรรค์แต่เป็นเมืองขนาดเล็ก อุปสงค์ที่มีต่อสินค้ามีปริมาณน้อย ทำให้พื้นที่ทั้ง 3 จังหวัดไม่อยู่ภายใต้เซตอิทธิพลการตลาดการค้าส่งของเมืองนครสวรรค์รวมทั้งภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนบน ซึ่งตั้งอยู่ใกล้ชิดกับนครสวรรค์ มากกว่าภาคอื่น ๆ ก็อยู่ในรัศมีบริการให้บริการจากสินค้าดังกล่าว โดยภาคกลางตอนบน ซึ่งตั้งอยู่ติดกับนครสวรรค์มากกว่าภาคเหนือตอนล่าง ก็จะได้รับบริการบริการเครื่องดื่มฯ จากนครสวรรค์ ด้วยมูลค่าที่สูงกว่า ภาคเหนือตอนบน ซึ่งตั้งอยู่ห่างออกไป (ตาราง 5.5 แผนที่ 5.5)

ตารางที่ 5.5 การไหลเวียนของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกประเภทเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้านำเข้าจากพื้นที่															
			ฉะ.	นศ.	นจ.	อน.	อศ.	พร.	สภ.	นล.	รวมเหนือค่า	กทมา	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก	ตะวันตก	ใต้	
เครื่องดื่มที่มีฯ	1.13	30.30	100	-	-	-	-	-	-	-	8.63%	91.37	-	-	-	-	-	
		ล้านบาท	97,500	-	-	-	-	-	-	-	97,500ขวด	1,032,000	-	-	-	-	-	
		ล้านขวด	2.61	-	-	-	-	-	-	-	2.61ล้านบาท	27.69	-	-	-	-	-	
			100	-	-	-	-	-	-	-	8.61%	91.39	-	-	-	-	-	
ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกไปในพื้นที่																		
เครื่องดื่มที่มีฯ	1.13	38	88.87	2.78	2.78	2.78	-	2.78	-	-	77.50%	-	8.85	13.60	-	-	-	
			778,772	24,387	24,387	24,387	-	24,387	-	-	876,320ขวด	-	100,000	153,680	-	-	-	
			ล้านขวด	26.19	0.80	0.80	0.80	-	0.90	-	-	29.49ล้านบาท	-	3.30	5.20	-	-	-
				88.80	2.71	2.71	2.71	-	3.05	-	-	77.60%	-	8.89	13.68	-	-	-

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

	<p>แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทเครื่องตีที่มีแอลกอฮอล์</p> <p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์ ▬➔ สินค้านำเข้า ➔ สินค้าส่งออก 	<p>แผนที่ 5.5</p> <p>มาตราส่วน</p> <p>0 150 150 กม.</p>
--	--	---

กล่าวโดยสรุปได้ว่า รายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อนำเข้าเครื่องตีหม้อ ของสถานประกอบการค้าส่งอ. เมืองนครสวรรค์ ก่อให้เกิดผลความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่กรุงเทพฯ สูงสุดอย่างเด่นชัด รองลงมาคือ ภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ และรายได้จากการส่งออกเครื่องตีหม้อทั้งหมด ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างสูงสุดคือ โดยความเชื่อมโยงดังกล่าว ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์สูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ อย่างเด่นชัด และผลรวมของมูลค่าการส่งออกที่เกิดขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่าง ยกเว้นจังหวัดนครสวรรค์มีน้อยกว่าความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นภายนอกภาค คือ ภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนล่าง

5.1.6 สินค้าประเภทน้ำแข็ง

สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายน้ำแข็งทั้งสิ้น 300 ตัน/ปี มูลค่าการนำเข้า 0.40 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก 0.50 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์นำเข้าน้ำแข็งจากโรงงานผลิตภายในจังหวัดนครสวรรค์ทั้งสิ้น 300 ตัน มูลค่าการนำเข้า 0.40 ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 100.00 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด (ตาราง 5.6 แผนที่ 5.6)

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ส่งออกน้ำแข็งทั้งหมดไปจำหน่ายภายในจังหวัดนครสวรรค์ (ตาราง 5.6 แผนที่ 5.6)

ตารางที่ 5.6 การไหลเวียนของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกประเภทน้ำแข็ง ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้านำเข้าจากพื้นที่															
			นว.	ภพ.	พจ.	อก.	อต.	พร.	สก.	นล.	รวมเหนือล่าง	กนท.	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก	ตะวันตก	ได้	
น้ำแข็ง	300 ตัน	0.40	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	-
			300	-	-	-	-	-	-	-	-	300 ตัน	-	-	-	-	-	-
			0.40	-	-	-	-	-	-	-	-	0.40 ล้านบาท	-	-	-	-	-	-
			100	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	-
น้ำแข็ง	300 ตัน	0.50	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	-
			300	-	-	-	-	-	-	-	-	300 ตัน	-	-	-	-	-	-
			0.50	-	-	-	-	-	-	-	-	0.50 ล้านบาท	-	-	-	-	-	-
			100	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	-

จะเห็นได้ว่า การนำเข้าและส่งออกน้ำแข็งของสถานประกอบ การค้าส่ง ณ เมืองนครสวรรค์มีรัศมีบริการให้บริการแก่พื้นที่การตลาดเฉพาะภายในจังหวัดนครสวรรค์ เท่านั้น ดังนั้นความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการประกอบธุรกิจการค้าส่งของสินค้า ดังกล่าวจึงมีน้อยมาก และเป็นผลความเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นเฉพาะจังหวัดนครสวรรค์ ทั้งนี้เพราะ น้ำแข็ง เป็นสินค้าที่มีลักษณะการให้บริการระดับต่ำ (Lower order) ที่มีการผลิตเพื่อใช้บริโภค หรือตอบสนองอุปสงค์แก่ผู้บริโภคภายในพื้นที่การตลาดซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงงานผลิตนั้น ๆ ซึ่งชุมชน เมืองโดยทั่วไปจะทำหน้าที่ผลิตเพื่อให้บริการแก่ชุมชนในลำดับรองของเมืองนั้น ๆ เป็นประการ สำคัญ ประกอบกับน้ำแข็ง เป็นสินค้าที่ผลิตเพื่อบริโภคเฉพาะช่วงเวลาของความต้องการที่เกิดขึ้น รวมถึงข้อจำกัดทางคุณสมบัติของน้ำแข็งที่ละลายได้ง่ายไม่สามารถเก็บรักษาได้โดยง่ายใน สภาพทั่ว ๆ ไป การขนส่งเพื่อแพร่กระจายน้ำแข็งไปตอบสนองอุปสงค์ในพื้นที่ต่าง ๆ กระทำ ได้ยากยิ่งเพราะต้องมีกรรมวิธีการจัดเก็บรักษาน้ำแข็งที่พิเศษและแตกต่างไปจากสินค้าประ เภทอื่น ๆ จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้เขตอิทธิพลการตลาด ซึ่งเป็นรัศมีบริการให้บริการสินค้า แก่พื้นที่ต่าง ๆ มีขอบเขตการตลาดที่แคบ ครอบคลุมเฉพาะพื้นที่โดยรอบระยะใกล้กับศูนย์กลาง เท่านั้น

5.1.7 สินค้าประเภทเสื้อผ้าและรองเท้า

สถานประกอบการค้าส่ง ณ เมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายเสื้อผ้าและ รองเท้าทั้งสิ้น 1,600 ชิ้นต่อปี มูลค่าการนำเข้า 0.30 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก ทั้งสิ้น 0.40 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่ง ณ เมืองนครสวรรค์นำเข้า เสื้อผ้าและรองเท้าจากโรงงานผลิตในกรุงเทพฯ ทั้งหมด ประมาณ 1,600 ชิ้น มูลค่า 0.30 ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 100.00 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด (ตาราง 5.7 (แผนที่ 5.7))

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่ง ณ เมืองนครสวรรค์ส่งออก เสื้อผ้าและรองเท้าไปจำหน่ายภายในภาคเหนือตอนล่างทั้งหมด โดยมีรัศมีบริการให้บริการครอบ คลุมพื้นที่เพียง 2 จังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้ชิดกับจังหวัด นครสวรรค์ พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับสินค้า ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์

และจังหวัดกำแพงเพชร โดยมีร้อยละของมูลค่าการส่งออกไปยังพื้นที่ทั้งสองในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50.00 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด (ตาราง 5.7 แผนที่ 5.7)

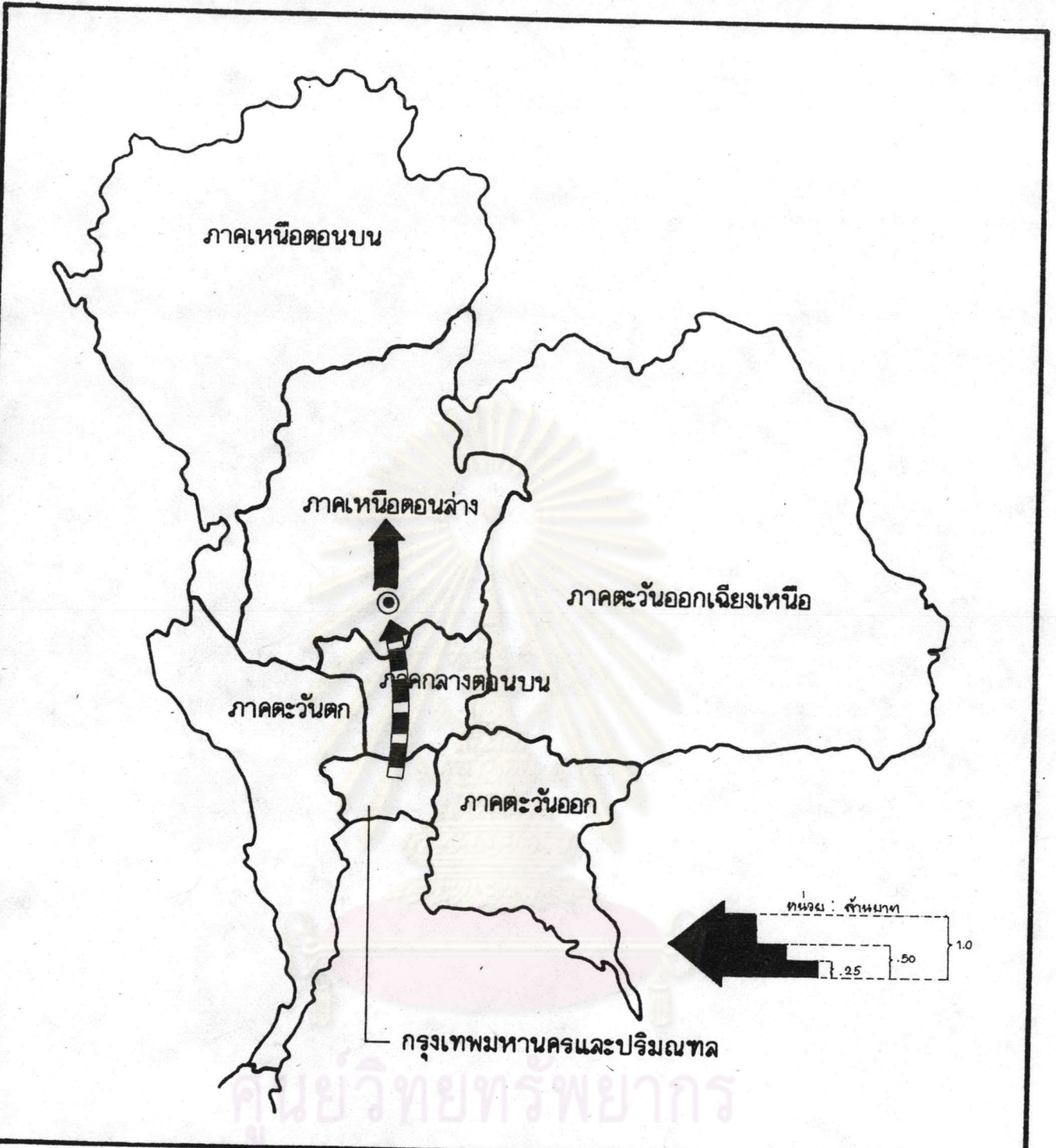
ตารางที่ 5.7 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทเสื้อผ้าและรองเท้า ของสถาน ประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่																	
			ฉะ.	ภษ.	พจ.	อก.	อธ.	พร.	สท.	นล.	รวม	เหนือล่าง	กนท.	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก	ตะวันตก	ใต้		
เสื้อผ้า และ รองเท้า	1,600 ชิ้น	0.30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,600	ชิ้น	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.30	ล้านบาท	-	-	-	-	-
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-
ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกในพื้นที่																				
เสื้อผ้า และ รองเท้า	1,600 ชิ้น	0.40	60.00	40.00	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-		
			960	640	-	-	-	-	-	-	-	-	1,600	ชิ้น	-	-	-	-	-	
			0.20	0.20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.40	ล้านบาท	-	-	-	-	-
			50.00	50.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

จะเห็นได้ว่าการค้าส่งเสื้อผ้าและรองเท้าของสถานประกอบการค้าส่งในนครสวรรค์ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจในลักษณะของสินค้านำเข้าแก่กรุงเทพเพียงแห่งเดียว และความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจในลักษณะของสินค้าส่งออกกระจายไปภายในภาคเหนือตอนล่างบางจังหวัดเท่านั้น โดยผลความเชื่อมโยงดังกล่าวเกิดขึ้นเฉพาะพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดกำแพงเพชร จากการนำเข้าเสื้อผ้าและรองเท้าของสถานประกอบการค้าส่งซึ่งนำเข้าจากโรงงานผลิตในกรุงเทพฯเพียงแห่งเดียว นครสวรรค์อยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการตลาดของกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการให้บริการระดับประเทศทั้งนี้เพราะกรุงเทพฯ เป็นที่ตั้งของโรงงานผลิตเสื้อผ้าและรองเท้าจำนวนมาก โดยอาศัยข้อได้เปรียบในเชิงแหล่งที่ตั้งและข้อได้เปรียบในเชิงการผลิตในแง่ของความพร้อมในด้านอุปสงค์ที่มีต่อสินค้า ความสะดวกในการขนส่ง มีแรงงานราคาถูกและจำนวนมากพอ อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต ปัจจัยดังกล่าวจึงก่อให้เกิดการกระจุกตัวของโรงงานผลิตสินค้าดังกล่าว มากกว่าพื้นที่อื่น ๆ นำมาซึ่งการประหยัดต่อขนาดในเชิงเศรษฐกิจ (Economies of scale) ทำให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางการให้บริการสินค้าแก่

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าลงในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทเสื้อผ้า

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
- ▬➔ สินค้านำเข้า
- ➔▬ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.7

มาตราส่วน

0 150 150กม.

ชุมชนในลำดับรองทั่วประเทศ แต่เนื่องจากเสื้อผ้าและรองเท้าเป็นสินค้าบริการระดับต่ำ ที่สามารถหาพบได้ในชุมชนเมืองโดยทั่วไป รัศมีการให้บริการในการตอบสนองอุปสงค์ของผู้บริโภค จึงอยู่ในอาณาบริเวณแคบ ๆ

จากการวิเคราะห์การไหลเวียนของสินค้ากลุ่มสินค้าอุปโภค-บริโภค ที่ประกอบธุรกิจการค้าส่งโดยสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ ซึ่งเป็นกรณีวิเคราะห์การไหลเวียนในลักษณะสินค้านำเข้าที่สถานประกอบการค้าส่งนำเข้าสินค้าจากพื้นที่ภายในจังหวัด และพื้นที่โดยรอบ และในลักษณะสินค้าส่งออกที่สถานประกอบการค้าส่งสินค้าออกไปจำหน่ายแก่พื้นที่ภายในจังหวัดและพื้นที่โดยรอบ จากการวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปผลโดยรวมพื้นที่ตลาดของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกดังนี้

5.1.8 สรุปผลพื้นที่ตลาดของสินค้านำเข้ากลุ่มอุปโภค-บริโภคทุกประเภท

จากการวิจัยการไหลเวียนของสินค้ากลุ่มอุปโภค-บริโภค ที่มีการประกอบธุรกิจการค้าส่งโดยสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ ทั้งหมดจำนวน 7 ชนิด พบว่าสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์มีการนำเข้าสินค้าจากแหล่งผลิตต่าง ๆ ทั้งภายในจังหวัดนครสวรรค์ ภาคเหนือตอนล่างและภาคอื่น ๆ โดยรอบ มีมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด 724 ล้านบาท ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่ที่เกิดจากกิจกรรมการค้าส่งระหว่างเมืองนครสวรรค์ ซึ่งมีบทบาทของการเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าส่งที่ทำหน้าที่รวบรวมสินค้าจากแหล่งผลิตในพื้นที่ต่าง ๆ โดยผ่านตัวกลางการค้าส่งประเภทต่าง ๆ เพื่อกระจายสินค้าไปตอบสนองอุปสงค์ของหน่วยบริโภคที่มีต่อสินค้าดังกล่าว กับพื้นที่โดยรอบในฐานะที่เป็นแหล่งผลิตสินค้า จากตาราง 5.8 จะเห็นได้ว่า กรุงเทพฯเป็นพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ทางการค้าส่งหรือมีอิทธิพลต่อการนำเข้าสินค้าของสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์มากที่สุดอย่างเด่นชัดในฐานะของเมืองที่ทำหน้าที่เป็นแหล่งผลิตสินค้าประเภทต่าง ๆ กล่าวคือ สถานประกอบการค้าส่งภายในอ.เมืองนครสวรรค์นำเข้าสินค้ากลุ่มอุปโภค-บริโภคจากกรุงเทพฯ มีมูลค่าสูงสุดถึง 649.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 89.73 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้ากลุ่มนี้ทั้งหมด ในขณะที่มีการนำเข้าสินค้าอุปโภค-บริโภค จากแหล่งผลิตสินค้าภายในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างด้วยมูลค่าเพียง 68.31 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.44 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมด นอกจากนี้สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์มีการนำเข้าสินค้าอุปโภค-บริโภค จากแหล่งผลิตภายนอกภาคอีกด้วย แต่มีมูลค่าการนำเข้าใน

ปริมาณน้อยมาก เพียง 6.03 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.83 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมด โดยเป็นการนำเข้าสินค้าจากแหล่งผลิตในภาคตะวันตก และภาคกลางตอนบน

เมื่อพิจารณาถึงสินค้าอุปโภค-บริโภค ที่มีบทบาทต่อการเป็นสินค้า นำเข้าประเภทที่สำคัญต่อสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์มากที่สุดในแง่ของมูลค่า การนำเข้าสูงสุดจากแหล่งผลิตในกรุงเทพฯ จากตาราง 5.9 จะเห็นว่าสินค้าอุปโภค-บริโภค ที่มีความสำคัญต่อความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ ในลำดับสูงมี 2 ชนิด จากสินค้าที่มีการนำเข้า จากกรุงเทพฯ ทั้งหมด 6 ชนิด ยกเว้นน้ำแข็งไม่มีบทบาทต่อการนำเข้าของสถานประกอบการค้าส่ง สินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าประเภทเครื่องดื่มทั้งเครื่องดื่มที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ และเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ มูลค่าการนำเข้ารวมสูงสุดถึง 427.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 65.83 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าอุปโภค-บริโภคจากกรุงเทพฯ ทั้งหมด โดยเฉพาะเครื่องดื่มที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์เพียงประเภทเดียวนครสวรรค์ต้องนำเข้า จากกรุงเทพฯ มากที่สุด มูลค่าการนำเข้าสูงถึง 400 ล้านบาท หรือร้อยละ 61.57 ของ มูลค่าการนำเข้ารวมของสินค้าอุปโภค-บริโภคจากกรุงเทพฯ สินค้าอุปโภค-บริโภคที่มีบทบาท ความสำคัญต่อการนำเข้าในลำดับรองลงมาคือ บุหรี่ ของเบ็ดเตล็ด และของชำ และสินค้า ประเภทเสื้อผ้าและรองเท้า นับเป็นสินค้าที่มีบทบาทต่อความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการค้าส่ง แก่พื้นที่กรุงเทพฯ น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าอื่น ๆ ที่มีการนำเข้ามาจากกรุงเทพฯ โดยมี มูลค่าการนำเข้าเพียง 0.30 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.05 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้า อุปโภค-บริโภคจากกรุงเทพฯ ทั้งหมด ทั้งนี้เพราะว่าสินค้ากลุ่มอุปโภค-บริโภคเป็นสินค้า อุตสาหกรรมที่ใช้บริโภคในชีวิตประจำวัน (Convenience goods) ซึ่งมีแหล่งผลิตใหญ่อยู่ใน กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางของอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ตั้งกระจุกตัวอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้โรงงานเหล่านั้นได้รับประโยชน์จากการตั้งอยู่รวมกันก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด ทางเศรษฐกิจที่โรงงานต่าง ๆ มีต่อกันในรูปของการพึ่งพาอาศัยกันทางการผลิต ดังนั้นจึงกล่าว ได้ว่าการตั้งกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากในกรุงเทพฯ เป็นผลมาจากความได้ เปรียบในปัจจุบันสำคัญ 2 ประการ คือ ความได้เปรียบในเชิงทำเลที่ตั้งของกรุงเทพฯ เองที่เป็น ศูนย์กลางการผลิตและการบริการทุกอย่าง และประการสุดท้ายเป็นความได้เปรียบเชิงเปรียบ- เทียบทางการผลิตของอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ที่มีในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นความชำนาญใน การผลิตสินค้ามากกว่าแหล่งอุตสาหกรรมในทำเลที่ตั้งอื่น ความเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม การผลิตดังกล่าวของกรุงเทพฯ มีผลทำให้กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่มีลำดับค้ำจุนการค้าสูงสุดของ

ประเทศและเพื่ออิทธิพลการค้าครอบคลุมชุมชนในลำดับคีย์ที่ต่ำกว่า ซึ่งตั้งกระจายตัวตามภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ การมีลำดับคีย์ทางการค้าสูงสุดของกรุงเทพฯ นอกจากจะทำให้กรุงเทพฯ ต้องทำหน้าที่ในการให้บริการสินค้าและบริการแก่ชุมชนภายในกรุงเทพฯ เองแล้ว ยังจะต้องทำหน้าที่ให้บริการสินค้าและบริการทั้งที่เป็นสินค้าที่มีลักษณะพิเศษที่หาไม่ได้ในชุมชนระดับรอง และสินค้าบริการระดับต่ำที่สามารถพบได้ในชุมชนทุกระดับ แก่ชุมชนที่มีลำดับคีย์ทางการค้าในลำดับรองลงไป ซึ่งก็คือชุมชนเมืองในระดับต่าง ๆ ของประเทศ และสำหรับชุมชนเมืองนครสวรรค์ซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ประกอบกับการมีระบบการคมนาคมขนส่งที่สะดวกและมีประสิทธิภาพ ระหว่างกรุงเทพฯ กับจังหวัดนครสวรรค์ ทำให้ เมืองนครสวรรค์ตกอยู่ภายใต้รัศมีบริการให้บริการการค้าของกรุงเทพฯ อย่างแน่นอน

นอกจากนี้แล้วการนำเข้าสินค้าอุปโภค-บริโภค ของสถานประกอบการค้าส่งอ. เมืองนครสวรรค์ บางส่วนของสินค้ามีการนำเข้าจากแหล่งผลิตซึ่งเป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดใกล้เคียงของภาคเหนือตอนล่างอีกด้วย โดยมีมูลค่าการนำเข้า 68.31 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.44 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมด สินค้าในส่วนนี้เป็นสินค้าที่มีการนำเข้าจากแหล่งผลิตในจังหวัดนครสวรรค์เกือบทั้งหมด มูลค่าการนำเข้า 67.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.36 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าอุปโภค-บริโภคของภาคเหนือตอนล่าง ส่วนที่เหลืออีกประมาณ 0.44 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.44 นำเข้าจากแหล่งผลิตในจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์ สินค้าที่มีบทบาทสำคัญต่อการนำเข้าของสถานประกอบการค้าส่งอ. เมืองนครสวรรค์ ที่มีต่อภาคเหนือตอนล่างในแง่ของมูลค่าการนำเข้าจากแหล่งผลิตในกรุงเทพฯ จากข้อมูลตาราง 5.9 จะพบว่าสินค้าประเภทเครื่องตี และของชำที่ผลิตจากแหล่งผลิตในจังหวัดนครสวรรค์มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด รวมกันถึง 67.47 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 99.41 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าอุปโภคทั้งหมดที่สถานประกอบการค้าส่งนำเข้าจากแหล่งผลิตในจังหวัดนครสวรรค์ ส่วนสินค้าประเภทน้ำแข็งแม้ว่าจะมีการนำเข้าจากแหล่งผลิตในจังหวัดนครสวรรค์ทั้งหมด แต่ก็มีบทบาทต่อความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการค้าส่งของจังหวัดในแง่มูลค่าการนำเข้ามีน้อยมาก ในขณะที่ของเบ็ดเตล็ด บุหรี่ และเสื้อผ้ารองเท้านั้น เป็นสินค้านำเข้าที่ไม่มีบทบาทต่อการนำเข้าของสถานประกอบการค้าส่งอ. เมืองนครสวรรค์ ก็เพราะสินค้าดังกล่าวสถานประกอบการค้าส่งนำเข้าจากกรุงเทพฯ ทั้งหมด และสินค้าของขำนับเป็นสินค้าประเภทเดียวที่มีการกระจายตัวในการนำเข้าจากแหล่งผลิตในพื้นที่ต่าง ๆ กว้างขวางกว่าสินค้าประเภทอื่น ๆ ที่มีการนำเข้าจาก

กรุงเทพฯ หรือนครสวรรค์ ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการค้าที่เกิดจากของชำจึงกระจายไปตามพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสินค้าของชำ อันได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ภาคตะวันตก และภาคกลางตอนบน (ตาราง 5.8 แผนที่ 5.8)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสินค้ากลุ่มอุปโภค-บริโภคซึ่งมีบทบาทต่อเศรษฐกิจการค้าส่งในแง่ของมูลค่าการนำเข้าสูงสุดที่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ และภาคเหนือตอนล่าง จะเป็นสินค้าในกลุ่มเครื่องดื่มและของชำ การนำเข้าดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการได้ประโยชน์ของสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ โดยอาศัยความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการผลิตจากโรงงานเครื่องดื่มที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ และความได้เปรียบเชิงทำเลที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบและเป็นบริเวณที่มีประชากรมากพอที่จะก่อให้เกิดอุปสงค์ต่อสินค้า ความได้เปรียบดังกล่าวก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดทางเศรษฐกิจ ของโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ เพราะมีการใช้ปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบบางชนิดร่วมกันซึ่งส่งผลให้สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ได้รับประโยชน์จากการตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ดังกล่าวโดยตรง ในแง่ของการขนส่งสินค้าจากแหล่งผลิตกระทำได้สะดวก และมีสินค้าเพียงพอที่สถานประกอบการค้าส่งจะสามารถตอบสนองความต้องการของหน่วยบริโภคได้ทันต่อเวลาและทุกสถานที่ที่มีความต้องการสินค้าเกิดขึ้น ทั้งยังช่วยให้สถานประกอบการค้าส่งสามารถลดต้นทุนในการขนส่งสินค้าจากแหล่งผลิตไปสู่แหล่งบริโภคได้อีกด้วย ดังเช่น โรงงานผลิตน้ำอัดลมซึ่งใช้วัตถุดิบสำคัญในการผลิต คือ น้ำตาลจากอ้อย ในขณะที่โรงงานสุราต้องใช้กากอ้อย และน้ำตาลเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ซึ่งโรงงานทั้งสองจึงเลือกทำเลที่ตั้งใกล้แหล่งวัตถุดิบเพื่อความสะดวกในการขนส่งและลดต้นทุนการขนส่ง เพราะวัตถุดิบดังกล่าวที่ใช้มีน้ำหนักมากการขนส่งจากแหล่งวัตถุดิบในระยะทางที่ไกล จะทำให้เกิดต้นทุนการขนส่งเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้หน่วยผลิตจะต้องขายสินค้าในราคาสูงไปด้วย ดังนั้นโรงงานทั้งสองจึงเลือกที่ตั้งในจังหวัดนครสวรรค์เพราะโรงงานสามารถซื้อปัจจัยการผลิต คือ น้ำตาล และกากน้ำตาล ได้จากโรงงานผลิตน้ำตาลโดยตรง ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ การเลือกทำเลที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมดังกล่าวจึงเป็นไปตามหลักการเลือกทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมที่สุด คือ ใกล้แหล่งวัตถุดิบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทางที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจการค้าส่งเครื่องดื่มโดยตรง นอกจากนี้สินค้าของชำซึ่งมีบทบาทต่อเศรษฐกิจการค้าส่งของอ.เมืองนครสวรรค์อีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีการนำเข้าของชำจากแหล่งผลิตภายในจังหวัดเองและจากภายนอก เนื่องจากการค้าส่งของชำเป็นการ

คำสั่งสินค้าหลาย ๆ ชนิดที่เป็นสายผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงกันภายในร้านเดียวกันของข้าบางประเภท เช่น น้ำตาลทราย จะมีการนำเข้ามาจากแหล่งผลิตใกล้เคียงด้วย เช่น จังหวัดกำแพงเพชร ภาคกลางตอนบน และภาคตะวันตก ซึ่งล้วนแต่เป็นแหล่งผลิตน้ำตาลทรายที่สำคัญในระดับประเทศทั้งสิ้น ดังนั้นสถานประกอบการคำสั่งจึงเลือกที่จะมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับแหล่งผลิตโดยตรง โดยที่ไม่ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากกรุงเทพฯ เพียงอย่างเดียว เพราะทำให้สถานประกอบการคำสั่ง ได้รับความสะดวกในการรวบรวมสินค้าในระยะใกล้

ผลการวิจัยสรุปผลได้ว่า การคำสั่งสินค้าอุปโภคบริโภคกรมทุกประเภทโดยการนำเข้าสินค้าของสถานประกอบการคำสั่ง ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ภายนอกภาคมากกว่าภาคเหนือตอนล่างเอง กล่าวคือ จากมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด 724 ล้านบาท/ปี กระจายเงินถูกกระจายไปในพื้นที่ภายนอกภาคสูงสุด มูลค่า 655.59 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 90.56 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมด โดยมีมูลค่าการนำเข้าจากพื้นที่ต่าง ๆ ตามลำดับสูงสุดดังนี้ กรุงเทพฯ ภาคตะวันตก และภาคกลางตอนบน กระจายไปภายในจังหวัดนครสวรรค์ลำดับ รองลงมามูลค่า 67.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.37 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมด และกระจายไปภายในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่าง น้อยที่สุด คือ กำแพงเพชรเพียงจังหวัดเดียวมูลค่าเพียง 0.44 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.07 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมด

5.1.9 สรุปผลพื้นที่ตลาดของสินค้าส่งออกกลุ่มอุปโภค-บริโภคทุกประเภท
จากการวิเคราะห์การไหลเวียนสินค้ากลุ่มอุปโภค-บริโภค ที่มีการประกอบธุรกิจการค้าส่ง โดยสถานประกอบการคำสั่ง ณ เมืองนครสวรรค์ทั้งหมดจำนวน 7 ประเภท โดยการส่งออกสินค้าดังกล่าวไปตอบสนองอุปสงค์หน่วยบริโภคในพื้นที่ต่าง ๆ โดยผ่านตัวกลางการค้าส่ง อันได้แก่ พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีกในระดับรองลงไป ซึ่งทำหน้าที่เป็นกลไกการตลาดทางการค้าส่ง จากตาราง 5.8 ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการคำสั่งส่งออกสินค้าอุปโภค-บริโภค ไปจำหน่ายในพื้นที่ต่าง ๆ คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 872 ล้านบาท สินค้าดังกล่าวส่งออกไปจำหน่ายภายในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างมากที่สุดด้วยมูลค่าทั้งสิ้น 804.34 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 92.20 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าอุปโภค-บริโภคทั้งหมด และบางส่วนของสินค้าส่งออกไปจำหน่ายภาคอื่น ๆ มูลค่า 68.13 ล้านบาท

คิดเป็นร้อยละ 7.81 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ดังนั้นจะเห็นว่าภาคเหนือตอนล่างเป็นพื้นที่ การตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับสินค้าส่งออกจากสถานประกอบการค้าส่ง

ในส่วนของสินค้าอุปโภค-บริโภคที่ถูกส่งออกจำหน่ายในภาคเหนือ ตอนล่างนั้น มีรัฐมีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่การตลาดเกือบทุกจังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง ยกเว้นเพียงจังหวัดเดียวที่ไม่อยู่ในเขตรัฐมีการให้บริการจากสถานประกอบการค้าส่ง คือ จังหวัดสุโขทัย โดยที่แต่ละพื้นที่จะมีศักยภาพทางการตลาดของการเป็นแหล่งรองรับสินค้าส่งออก แตกต่างกันไป ตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดหรือมีความสำคัญในลำดับสูงนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยร่วม 2 ประการ คือ ขนาดของเมืองศูนย์กลางและระยะทางระหว่างที่ตั้งของเมืองกับเมืองศูนย์กลาง ดังนั้นผลการวิจัยจึงสามารถบ่งชี้ได้ว่าตลาดที่ศักยภาพสูงสุด ทั้งในระดับจังหวัดภายในภาคและ ในระดับระหว่างภาคเป็นไปตามปัจจัยร่วม 2 ประการ ดังที่กล่าวมา กล่าวคือ จังหวัด นครสวรรค์เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางการตลาดสูงสุดในฐานะของการเป็นเมืองที่รองรับการ ส่งออกสินค้าของสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ โดยมีมูลค่าการส่งออกรวม 671.54 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 83.49 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดภายในภาคเหนือ ตอนล่าง ทั้งนี้เพราะจังหวัดนครสวรรค์เป็นเมืองศูนย์กลางของภาคที่มีขนาดใหญ่ที่สุด และเป็น จังหวัดที่มีระบบเมืองที่สมบูรณ์กว่าพื้นที่อื่น ๆ จึงเป็นบริเวณที่เป็นจุดศูนย์กลางรวมของประชากร ซึ่งทำให้เกิดอุปสงค์ที่มีต่อสินค้าจำนวนมาก ประกอบกับระบบโครงข่ายการคมนาคมระหว่าง เมืองในลำดับต่าง ๆ มีการเชื่อมโยงอย่างทั่วถึง สะดวกและมีประสิทธิภาพ ทำให้การกระจาย สินค้าออกจากศูนย์กลางไปตอบสนองอุปสงค์ของประชากรในพื้นที่ต่าง ๆ กระทำได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากขึ้น จังหวัดนครสวรรค์จึงเป็นบริเวณที่มีความหนาแน่นทางการตลาดในระดับ สูงกว่าพื้นที่อื่น ๆ ส่วนกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพทางการตลาดสูงในลำดับรองลงมาเป็นกลุ่มจังหวัด ที่ตั้งอยู่โดยรอบติดกับจังหวัดนครสวรรค์และเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ คือ จังหวัดพิจิตร กำแพงเพชร และอุทัยธานี โดยจังหวัดอุทัยธานีแม้จะเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้จังหวัดนครสวรรค์ มากที่สุด เมื่อเทียบกับจังหวัด พิจิตร และกำแพงเพชร แต่ก็ยังเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กกว่าทั้งสอง จังหวัดอย่างเด่นชัด ทำให้จังหวัดอุทัยธานีมีศักยภาพทางการตลาดในการรองรับสินค้าส่งออก ต่ำสุดของกลุ่มจังหวัดนี้ โดยมีมูลค่าการรองรับสินค้าส่งออกจากนครสวรรค์สูงสุดตามลำดับ คือ ร้อยละ 5.59, 4.94 และ 4.12 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดภายในภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพทางการตลาดในลำดับรองลงมาอีกคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ และอุดรดิตถ์ ซึ่งทั้ง 2 จังหวัดมีที่ตั้งอยู่ไกลออกจากนครสวรรค์ออกไปและจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดที่มี

ขนาดใหญ่กว่าจังหวัดอุตรดิตถ์ ดังนั้นมูลค่าการส่งออกไปยังพื้นที่การตลาดดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 1.43 และ 1.00 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่างตามลำดับ และกลุ่มสุดท้าย เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพทางการตลาดในลำดับต่ำสุดคือ พิชณุโลกและสุโขทัย โดยที่จังหวัด พิชณุโลกเป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่และมีความเป็นเมืองสูงใกล้เคียงกับจังหวัดนครสวรรค์ เนื่องจาก เป็นเมืองหลักในแผนฯ ฉบับที่ 6 เช่นเดียวกับจังหวัดนครสวรรค์ และเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ไกล ออกไปจากจังหวัดนครสวรรค์ โดยอยู่บริเวณขอบรอบนอกของภาคเหนือตอนล่าง การเป็นเมือง สำคัญดังกล่าวทำให้พิษณุโลกสามารถให้บริการสินค้าที่มีการนำเข้ามาจากแหล่งผลิตอื่น ๆ โดยตรง เพื่อตอบสนองอุปสงค์ประชากรภายในพื้นที่ได้เองเป็นส่วนใหญ่ การพึ่งพาทางการค้าส่งกับเมือง นครสวรรค์ จึงอยู่ในระดับต่ำด้วยมูลค่าการนำเข้าเพียง 3.11 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.39 ของมูลค่าสินค้าส่งออกของเมืองนครสวรรค์ ภายในเหนือตอนล่าง ในขณะที่จังหวัดสุโขทัยเป็น เพียงจังหวัดเดียวที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางการค้าส่งกับเมืองนครสวรรค์เลย เป็นเพราะว่า จังหวัดสุโขทัยตั้งอยู่บริเวณขอบรอบนอกของภาค และไกลจากจังหวัดนครสวรรค์มาก ประกอบกับ เป็นเมืองขนาดเล็กอุปสงค์ที่มีต่อสินค้าของประชากรในพื้นที่อยู่ในระดับต่ำ ชุมชนเมืองสุโขทัยจึง สามารถทำหน้าที่ให้บริการสินค้าและบริการแก่ประชากรภายในเมืองได้เพียงพอ และการมีที่ตั้ง ที่ห่างไกลออกไปมาก การกระจายสินค้าจากนครสวรรค์ไปสู่ชุมชนดังกล่าวจะมีต้นทุนการขนส่ง สินค้าต่อหน่วยสูงกว่าชุมชนอื่น ๆ ที่ตั้งใกล้ชิด ซึ่งจะทำให้ต้นทุนรวมสินค้าต่อหน่วยของสินค้า ประเภทเดียวกันสูงกว่าพื้นที่อื่น ๆ ด้วยเหตุผลและปัจจัยดังกล่าวทำให้สุโขทัยไม่อยู่ภายใต้รัศมี การให้บริการทางการค้าส่งของเมืองนครสวรรค์ ส่วนความสัมพันธ์ทางการค้าส่งในระดับ ระหว่างภาคที่มีต่อเมืองนครสวรรค์ ก็เป็นไปตามเงื่อนไขในหลักการเดียวกัน ดังที่ได้กล่าวมา กล่าวคือ ภาคที่ตั้งใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์จะเป็นภาคที่มีศักยภาพทางการตลาดสูงกว่า ภาคที่ตั้งไกลออกไป โดยจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของภาคดังกล่าวที่มีศักยภาพทาง การตลาดในระดับสูงก็จะเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์ทั้งสิ้น ดังนั้นภาคกลาง ตอนบนอันได้แก่จังหวัดชัยนาท และสิงห์บุรี จึงมีมูลค่าการรองรับการส่งออกสินค้าอุปโภคบริโภค จากสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์สูงกว่าภาคเหนือตอนบน อันได้แก่ จังหวัดตาก คิดเป็นร้อยละ 6.43 และ 1.38 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงสินค้าส่งออกที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจการค้าส่งของ สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์และภาคเหนือตอนล่าง ในแง่ของมูลค่าการส่งออกและ การกระจายการส่งออกไปจำหน่ายยังพื้นที่ต่าง ๆ จากตารางที่ 5.9 พบว่า สินค้าอุปโภค-

บริโศค กลุ่มเครื่องตี้มและของชำมีบทบาทสูงที่สุดในการก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างและภาคอื่น ๆ โดยความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจจากการส่งออกดังกล่าวเกิดขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์มากที่สุดแล้วยังส่งผลกระจายไปยังจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างถึง 4 จังหวัด รวมทั้งภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนบนซึ่งมากกว่าสินค้าประเภทอื่น ๆ ที่ล้วนแต่ก่อให้เกิดผลความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจจากการส่งออกเฉพาะภายในจังหวัดนครสวรรค์เพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น มูลค่าการส่งออกเครื่องตี้มและของชำของสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ไปจำหน่ายในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างและภาคอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 619.94 ล้านบาท จากมูลค่าการส่งออกสินค้าอุปโภคบริโภคทุกประเภทรวม 872.4 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 71.06 ในจำนวนนี้ส่งออกไปจำหน่ายในจังหวัดนครสวรรค์ 487.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.86 จังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคเหนือตอนล่าง 132.60 ล้านบาท ร้อยละ 15.20 และภาคอื่น ๆ 68.06 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.80 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าอุปโภค-บริโภครวมทุกประเภท ยกเว้นสินค้าเสื้อผ้าและรองเท้า ซึ่งเป็นสินค้าที่มีบทบาทต่อการส่งออกไปยังจังหวัดใกล้เคียงเพียงจังหวัดเดียว คือ กำแพงเพชร แต่อย่างไรก็ตามมูลค่าการส่งออกจากสินค้าดังกล่าวนี้มีมูลค่าน้อยมากเมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทอื่น ๆ โดยมีมูลค่าการส่งออกเพียงร้อยละ 0.05 ของมูลค่าการส่งออกรวมของสินค้าทุกประเภทภายในภาคเหนือตอนล่างทั้งหมด และร้อยละ 0.06 ของมูลค่าการส่งออกรวมของสินค้าทุกประเภทที่มีการส่งออกไปจำหน่ายเฉพาะภายในจังหวัดนครสวรรค์ (แผนที่ 5.8)

ดังนั้น จะเห็นได้ชัดเจนว่าสินค้าเครื่องตี้มฯ และของชำ เป็นสินค้าที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจการค้าส่งที่มีต่อจังหวัดนครสวรรค์และภาคเหนือตอนล่างมากกว่าสินค้าประเภทอื่น ๆ และพื้นที่อื่น ๆ ทั้งนี้เพราะว่าสินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่สามารถตอบสนองอุปสงค์แก่ประชากรในทุกกลุ่มอายุและในทุกพื้นที่ ประกอบกับสินค้าบางประเภทดังกล่าวคือ เครื่องตี้มฯ มีลักษณะทางการตลาดในการจัดจำหน่ายสินค้าแบบตัวแทนการค้า (Agent) จากโรงงานใหญ่ โดยตัวแทนการค้าเหล่านี้จะตั้งกระจายอยู่ในชุมชนเมืองลำดับต่าง ๆ ดังนั้นโอกาสในการกระจายสินค้าเข้าถึงผู้บริโภคหรือโอกาสที่ผู้บริโภคจะเข้าถึงบริการสินค้าดังกล่าวกระทำได้สะดวก สินค้าดังกล่าวจึงสามารถตอบสนองความต้องการของประชากรได้ทันเวลาและในสถานที่ที่มีความต้องการบริโภคเกิดขึ้น ทำให้สินค้าดังกล่าวมีบทบาทต่อเศรษฐกิจของจังหวัดนครสวรรค์ และพื้นที่ต่าง ๆ กว้างขวางกว่าสินค้าประเภทอื่น ๆ ที่มีการจัดจำหน่ายในลักษณะทั่วไป และโดยเฉพาะสินค้าบางชนิด คือ บุหรี่ นั้นการจัดจำหน่ายยังถูกกำหนดพื้นที่การ

จำหน่ายโดยรัฐบาล ซึ่งเท่ากับเป็นการกำหนดขอบเขตการตลาดของสินค้าในการให้บริการแก่
 ประชากรเฉพาะพื้นที่เท่านั้น สินค้าในประเภทดังกล่าวจึงมีบทบาทต่อการส่งออกของภาคเหนือ
 ตอนล่างน้อยกว่าสินค้าประเภทเครื่องตีและของชำ

จากการวิจัยสรุปได้ว่า การส่งออกสินค้ากลุ่มอุปโภค-บริโภค
 ทุกประเภท ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ในลำดับต่างกัน กล่าวคือ ความ
 เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจดังกล่าวเกิดขึ้นในภาคเหนือตอนล่างมากที่สุดอย่างเด่นชัด โดยความ
 เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจในส่วนนี้เกิดแก่จังหวัดนครสวรรค์มากที่สุดอย่างเด่นชัดเช่นกัน มากกว่า
 จังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคเหนือตอนล่าง และก่อให้เกิดเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภายนอกภาค
 น้อยที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาสัดส่วนของกระแสเงินที่ไหลเวียนไปในพื้นที่ต่าง ๆ เมื่อเทียบกับมูลค่า
 การส่งออกทั้งหมด จำนวน 872.47 ล้านบาท กระแสเงินมีการกระจายไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ
 ตามลำดับ ดังนี้

- 1) กระแสเงินกระจายไปในจังหวัดนครสวรรค์มากที่สุด จำนวน
 671.544 ล้านบาท หรือร้อยละ 76.98
- 2) กระแสเงินกระจายไปในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือ
 ตอนล่าง (ยกเว้นจังหวัดนครสวรรค์) จำนวน 132.80 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.22
- 3) กระแสเงินกระจายไปสู่ภาคอื่น ๆ จำนวน 68.33 ล้าน หรือ
 ร้อยละ 7.81

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.9 การไหลเวียนของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกกลุ่มสินค้าอุปโภค-บริโภค จำแนกตาม ประเภทสินค้า ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของมูลค่าการนำเข้าและส่งออกในพื้นที่														
			นว.	กพ.	พค.	อท.	อต.	พช.	สท.	พล.	รวม เหนือล่าง	กทมฯ	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก เจียงเหนือ	ตะวันตก	ใต้
ของเบ็ดเตล็ด	100 ตัน	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-	-	-	-	-
ของชำ	19,000	90	14.86*	0.44	-	-	-	-	-	-	15.30	68.67	-	0.45	-	5.58	-
	ตัน		97.10**	2.90	-	-	-	-	-	-	17	76.30	-	0.50	-	6.20	-
บุหรี	90,000	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78	-	-	-	-	-
เครื่องดื่มไม่มี	คอตตอน											100					
	9	450	50.00	-	-	-	-	-	-	-	50	400	-	-	-	-	-
เครื่องดื่มมี	ล้านขวด		100.00	-	-	-	-	-	-	-	11.10	88.90	-	-	-	-	-
	1.13		2.61	-	-	-	-	-	-	-	2.61	27.69	-	-	-	-	-
น้ำแข็ง	ล้านขวด	30.30	100	-	-	-	-	-	-	-	8.60	91.40	-	-	-	-	-
	300 ตัน		0.40	-	-	-	-	-	-	-	0.40	-	-	-	-	-	-
เสื้อผ้า-รองเท้า	ตัน	0.40	100	-	-	-	-	-	-	-	100.00	-	-	-	-	-	-
	1,600	0.30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.30	-	-	-	-	-
รวมนำเข้า																	
	-	724	67.87	0.44	-	-	-	-	-	-	68.31	649.66	-	0.45	-	5.58	-
			99.36	0.64	-	-	-	-	-	-	9.44	89.73	-	0.06	-	0.77	-

ตารางที่ 5.9 (ต่อ)

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของมูลค่าการนำเข้าและส่งออกในพื้นที่														
			ทว.	กท.	พจ.	อท.	อต.	พช.	สท.	พล.	รวม เหนือล่าง	กทมฯ	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันออก	ใต้
ของเบ็ดเตล็ด	100 ตัน	100	100	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
			100								100						
ของชำ	19,000 ตัน	150	100.19*	11.52	8.67	5.95	-	-	-	3.11	129.45	3.15	174	-	-	-	-
			77.40**	8.90	6.70	4.60				2.40	86.30	2.10	11.60				
บุหรี่ยี่ห้อ	90,000 คอตตอน	79	79	-	-	-	-	-	-	-	79	-	-	-	-	-	-
			100								100						
เครื่องตีไม่มีหัว	9 ล้านขวด	500	360.96	27.20	35.50	27.20	-	-	10.60	-	461	5.5	33.5	-	-	-	-
			78.30	5.90	7.70	5.9	-	-	2.30	-	92.20	1.10	6.70				
เครื่องตีมีหัว	1.13 ล้านขวด	38	26.19	0.80	0.80	-	0.80	0.90	-	-	29.49	3.38	5.20	-	-	-	-
			30.30	88.80	2.70	2.70	-	2.70	3.10	-	77.60	8.90	13.70				
น้ำแข็ง	300 ตัน	0.50	5	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
			100								100						
เสื้อผ้า-รองเท้า	1,600 ตัน	0.40	0.20	0.30	-	-	-	-	-	-	0.40	-	-	-	-	-	-
			50	50							100						
รวมนำเข้า	-	872.40	671.54	39.71	44.97	33.15	-	11.50	-	3.11	804.34	12.03	56.1	-	-	-	-
			83.49	4.94	5.59	4.12	-	1.43	-	0.39	92.20	1.38	6.43	-	-	-	-

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2533

หมายเหตุ : *จำนวนแถวบน หมายถึง มูลค่าการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า (ล้านบาท)

**จำนวนแถวล่าง หมายถึง ร้อยละของมูลค่าการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า (%)

ตารางที่ 5.8 การไหลเวียนของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกรวมทุกประเภทสินค้ากลุ่มอุปโภค-บริโภคของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละมูลค่าสินค้านำเข้าจากพื้นที่											เดือน	กลางบน	ตะวันออก	ตะวันตก	ใต้	
			พว.	ภบ.	พจ.	อภ.	อศ.	พร.	สภ.	นล.	รวม เหนือล่าง	กทมฯ							
รวมสินค้ากลุ่ม อุปโภค-บริโภค	-	724	67.87	0.44	-	-	-	-	-	-	-	68.31ล้านบาท	649.66	-	0.45	-	5.58	-	
			99.36	0.64	-	-	-	-	-	-	9.44%	89.73	-	0.06	-	0.77	-		
			ร้อยละของมูลค่าสินค้าส่งออกในพื้นที่																
รวมสินค้ากลุ่ม อุปโภค-บริโภค	-	872.40	671.54	39.72	44.97	33.15	0.00	11.50	-	3.11	804.34ล้านบาท	-	12.03	56.10	-	-	-	-	
			83.49	4.94	5.59	4.12	1.00	1.43	-	0.39	92.20%	-	1.38	6.43	-	-	-	-	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

หมายเหตุ : เนื่องจากสินค้ากลุ่มนี้มีหน่วยวัดปริมาณสินค้าแตกต่างกัน จึงนำเสนอตาราง เฉพาะมูลค่าสินค้านำเข้านี้

5.2 พื้นที่ตลาดของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม

การวิเคราะห์การไหลเวียนสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรม ครอบคลุมสินค้า 5 ประเภท ได้แก่ เครื่องจักรกลการเกษตร น้ำมันเครื่อง น้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี และ อาหารสัตว์ ผลการวิจัยมีดังนี้

5.2.1 สินค้าประเภทเครื่องจักรกลการเกษตร

สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายเครื่องจักรกลการเกษตรทั้งสิ้น 4,600 เครื่อง/ปี มูลค่าการซื้อ 18.60 ล้านบาท/ปี มูลค่าการขาย 40 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์นำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรจากโรงงานผลิตในกรุงเทพฯในกรุงเทพฯสูงสุด จำนวน 3,800 เครื่อง มูลค่าการนำเข้า 15.40 ล้านบาท หรือร้อยละ 82.79 ของมูลค่าการนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรทั้งหมด นำเข้าจากโรงงานผลิตในจังหวัดนครสวรรค์ปริมาณเล็กน้อย จำนวน 480 เครื่อง มูลค่าการนำเข้า 1.90 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.20 และนำเข้าจากโรงงานผลิต

ในภาคตะวันตกน้อยที่สุด มูลค่าการนำเข้า 1.30 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.00 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด (ตาราง 5.10 แผนที่ 5.9)

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ส่งออกเครื่องจักรกลการเกษตรไปจำหน่ายในพื้นที่ต่าง ๆ โดยมีรัศมีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนบน โดยเครื่องจักรกลการเกษตรเกือบทั้งหมดส่งไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 4,184 เครื่อง มูลค่าการส่งออกรวม 36.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.00 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่างรัศมีการให้บริการให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดพิจิตร อุตรดิตถ์ และเพชรบูรณ์ ตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับสินค้าส่งออก คือ จังหวัดนครสวรรค์ มูลค่าการส่งออก 18.38 ล้านบาท หรือร้อยละ 50.49 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่าง ทั้งนี้เพราะ นครสวรรค์เป็นเมืองศูนย์กลางขนาดใหญ่ที่สุดของภาคและเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวและพืชไร่ที่สำคัญของภาค ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้นอุปสงค์ของประชากรที่มีต่อเครื่องจักรกลการเกษตร จึงมีความหนาแน่นมากกว่าพื้นที่อื่น จังหวัดกำแพงเพชรเป็นตลาดที่มีศักยภาพทางการตลาด รองลงมาอย่างใกล้ชิดและเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ติดกับนครสวรรค์ ประกอบด้วยเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของภาคเช่นกัน ดังนั้นมูลค่าการส่งออกเครื่องจักรกลการเกษตรอยู่ในระดับสูง โดยมีมูลค่าการส่งออกประมาณ ร้อยละ 27.19 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดอุทัยธานี สุโขทัย และพิษณุโลกเป็นตลาดที่มีศักยภาพในการรองรับการส่งออกเครื่องจักรกลการเกษตรในลำดับรองลงมา จังหวัดดังกล่าวนี้มีที่ตั้งอยู่ไกลออกไปจากจังหวัดนครสวรรค์ คืออยู่ในบริเวณขอบรอบนอกของภาคเหนือตอนล่าง ในขณะที่จังหวัดอุทัยธานีตั้งอยู่ติดกับจังหวัดนครสวรรค์ มูลค่าการส่งออกไปจำหน่ายในจังหวัดดังกล่าว ประมาณ ร้อยละ 9.59, 6.29 และ 2.29 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ และพิจิตร เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณขอบรอบนอกของภาคเหนือตอนล่างอยู่ไกลจากศูนย์กลางออกไป บางจังหวัดไม่ใช่แหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของภาค และสภาพภูมิประเทศของบางพื้นที่เป็นที่สูงไม่เหมาะสมแก่การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรแบบทั่วไป ดังนั้นจังหวัดดังกล่าวเหล่านี้จึงไม่อยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการตลาดของอ.เมืองนครสวรรค์ (ตาราง 5.10 แผนที่ 5.9)

ตารางที่ 5.10 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทเครื่องจักรกลการเกษตร ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ล้าน-บาท)	มูลค่า (ล้าน-บาท)	รายละเอียดของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่															
			ฉะ.	ภษ.	พษ.	อภ.	อศ.	พร.	สภ.	นล.	รวมเหนือล่าง	กมม.	เหนือ	กลางบน	ตะวันออก	ตะวันตก	ใต้	
เครื่องจักรกล	4,600 เครื่อง	18.60	100	-	-	-	-	-	-	-	-	10.43%	82.61	-	-	-	6.96	-
			400	-	-	-	-	-	-	-	-	400 เครื่อง	3,800	-	-	-	320	-
			1.90	-	-	-	-	-	-	-	-	1.90 ล้านบาท	15.40	-	-	-	1.30	-
			100	-	-	-	-	-	-	-	-	10.20%	82.79	-	-	-	7.00	-
รายละเอียดของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกในพื้นที่																		
เครื่องจักรกล	4,600 เครื่อง	40.00	50.67	27.15	-	9.75	-	-	6.21	6.21	90.96%	-	4.52	4.52	-	-	-	
			2,120	1,136	-	408	-	-	260	260	4,184 เครื่อง	-	208	208	-	-	-	
			18.38	9.90	-	3.34	-	-	2.29	2.29	36.40 ล้านบาท	-	1.80	1.80	-	-	-	
			50.49	27.19	-	9.59	-	-	6.29	6.29	91.00%	-	4.50	4.50	-	-	-	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรของสถานประกอบการค้าส่ง ณ เมืองนครสวรรค์ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ แก่กรุงเทพมหานครมากที่สุดอย่างเด่นชัด และก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างเฉพาะจังหวัดนครสวรรค์ และภาคตะวันตก เพียงเล็กน้อย ส่วนการส่งออกเครื่องจักรกลการเกษตรพื้นที่ที่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างมากที่สุดอย่างเด่นชัด ในจำนวนนี้ ประมาณครึ่งหนึ่งของมูลค่าการส่งออก ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่จังหวัดนครสวรรค์ ส่วนที่เหลือเกิดขึ้นในจังหวัด อุทัยธานี สุโขทัย และพิษณุโลก ส่วนภาคกลางตอนบนและภาคเหนือตอนบนได้รับผลความเชื่อมโยงในระดับต่ำ

5.2.2 สินค้าประเภทน้ำมันเครื่อง

สถานประกอบการค้าส่ง ณ เมืองนครสวรรค์มีการซื้อขาย น้ำมันเครื่อง กึ่งสิ้น 1.20 ล้านลิตร/ปี มูลค่าการนำเข้า 32.30 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก 34 ล้านบาท/ปี

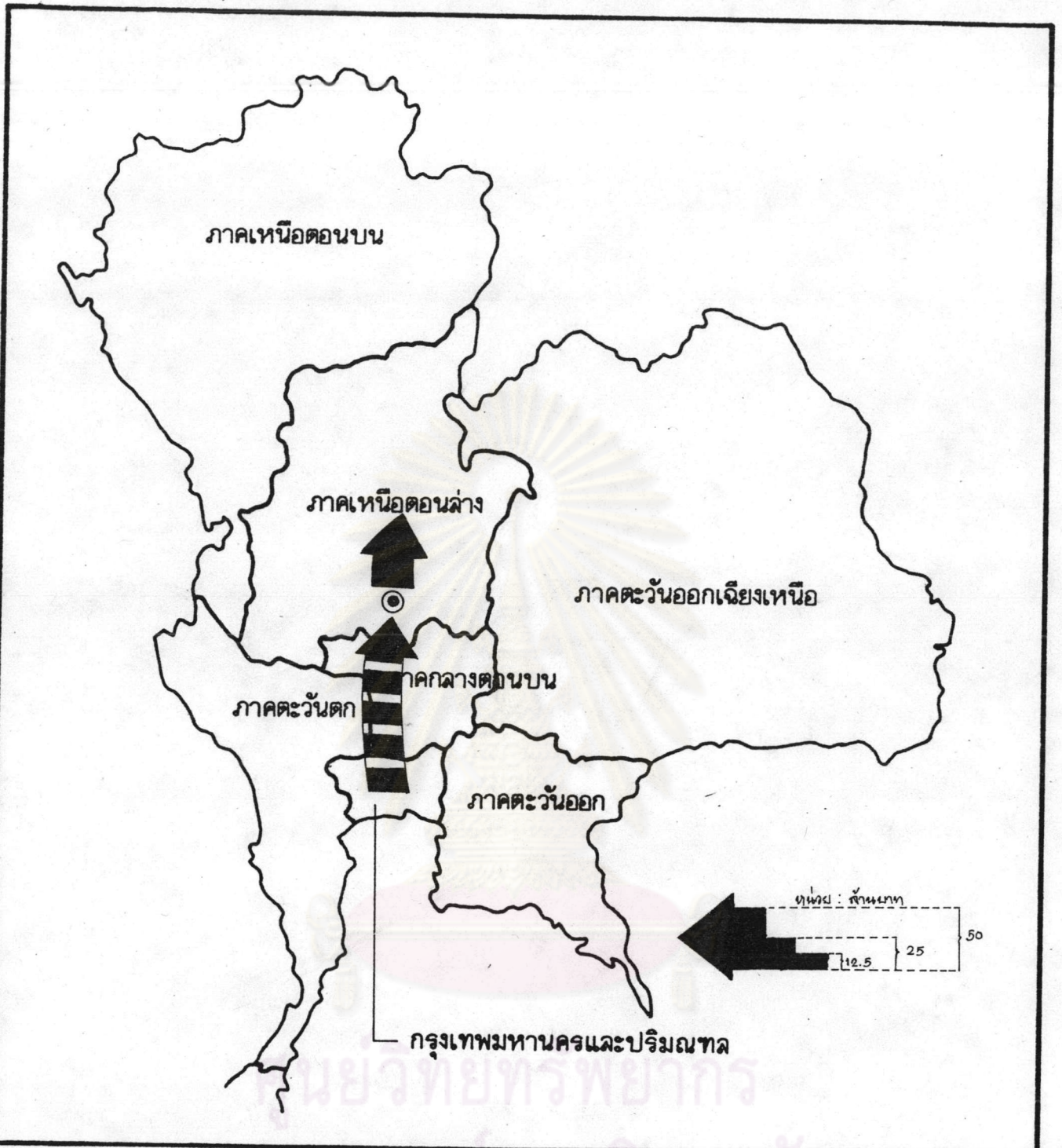
สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์นำเข้าน้ำมันเครื่องจากโรงงานผลิต และโรงกลั่นน้ำมันในกรุงเทพฯเพียงแห่งเดียวทั้งหมด 1.20 ล้านลิตร คิดเป็นมูลค่าการนำเข้า 32.30 ล้านบาท/ปี ทั้งนี้เพราะโรงกลั่นน้ำมันส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯประกอบด้วยน้ำมันเป็นสินค้าที่มีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและการเมืองมากกว่าสินค้าอื่น ๆ การผลิตการจำหน่ายจึงถูกควบคุมโดยรัฐบาล โดยไม่เปิดโอกาสให้เอกชนประกอบธุรกิจได้อย่างเสรี (ตาราง 5.11 แผนที่ 5.10)

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ส่งออกน้ำมันเครื่องทั้งหมด ไปจำหน่ายภายในภาคเหนือตอนล่างเท่านั้น โดยมีร้านค้าให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ นครสวรรค์ กำแพงเพชร และพิจิตร ยกเว้นจังหวัดอุทัยธานี เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ สุโขทัย และพิษณุโลก ซึ่งไม่อยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการตลาดของเมืองนครสวรรค์ พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับการส่งออกน้ำมันเครื่องคือ จังหวัดนครสวรรค์ ปริมาณการส่งออกทั้งสิ้น 840,000 ลิตร มูลค่า 23.80 ล้านบาท หรือร้อยละ 70 ของมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น รองลงมาคือ จังหวัดกำแพงเพชร และพิจิตร ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ติดกับจังหวัดนครสวรรค์ มูลค่าการส่งออกไปจำหน่ายในพื้นที่ดังกล่าวร้อยละ 20 และ 10 ตามลำดับ (ตาราง 5.11 แผนที่ 5.10)

ตารางที่ 5.11 การไหลเวียนของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกประเภทน้ำมันเครื่อง ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้านำเข้าจากพื้นที่															
			นว.	กพ.	พจ.	อก.	อศ.	พร.	สท.	นล.	รวม เพื่อนำเข้า	กทพ.	เหนือ	กลาง	ตะวันออก	ตะวันตก	ได้	
น้ำมันเครื่อง	1.20 ล้านลิตร	32.30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
น้ำมันเครื่อง	1.20 ล้านลิตร	34.00	70.00	20.00	10.00	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	
			840,000	240,000	120,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			23.80	6.80	3.40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			70.00	20.00	10.00	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่มีพื้นที่กับภาคเหนือตอนล่าง.

แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทน้ำมันเครื่อง

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
- ▬➔ สินค้านำเข้า
- ➔▬ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.10

มาตราส่วน

0 150 150กม.

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าน้ำมันเครื่องก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่กรุงเทพมหานครเพียงแห่งเดียว และการส่งออกน้ำมันเครื่องก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างทั้งหมด โดยเกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจมากที่สุดในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ อย่างเด่นชัดมากกว่าจังหวัดกำแพงเพชร และพิจิตร ตามลำดับ

5.2.3 สินค้าประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง

สถานประกอบการค้าส่ง อ.เมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งสิ้น 960,000 ลิตร/ปี มูลค่าการนำเข้า 26.60 ล้านบาท และมูลค่าการส่งออก 30 ล้านบาท

สินค้านำเข้า : สถานประกอบการค้าส่ง อ.เมืองนครสวรรค์นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงจากแหล่งผลิตในกรุงเทพฯเพียงแห่งเดียว คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งหมดของสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์(ตาราง 5.12 แผนที่ 5.11)

สินค้าส่งออก : สถานประกอบการค้าส่ง อ.เมืองนครสวรรค์ส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิงไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่างมากที่สุด จำนวน 874,900 ลิตร มูลค่า 30.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 91.00 ของมูลค่าการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งหมด รองลงมาคือภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นภาคที่ตั้งใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์ มูลค่าการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 6.70 และ 2.30 ของมูลค่าการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิง ทั้งหมดตามลำดับ สำหรับการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิงไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่างนี้ มีบริษัทให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดอุตรดิตถ์ สุโขทัย และพิษณุโลก พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิง คือ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 712,800 ลิตร มูลค่า 22.30 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 81.68 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่าง ทั้งนี้เนื่องจากนครสวรรค์เป็นเมืองศูนย์กลางขนาดใหญ่และมีความสำคัญที่สุดในภาคมีการกระจุกตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ประกอบกับเป็นบริเวณที่มีประชากรอยู่อาศัยหนาแน่น ปัจจัยดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดอุปสงค์ที่มีต่อน้ำมันเชื้อเพลิงจำนวนมากกว่าพื้นที่ข้างเคียง พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพในการรองรับการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิงรองลงมานั้นจะเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่โดยรอบจังหวัดนครสวรรค์ การคมนาคมขนส่งกระทำได้สะดวกจากศูนย์กลาง ซึ่งบริเวณจังหวัดดังกล่าวเป็นตลาดที่มีความสำคัญไม่แตกต่างกันมากนัก คือ จังหวัด กำแพงเพชร พิจิตร อุตรดิตถ์ และเพชรบูรณ์ มูลค่าการส่งออกน้ำมันไปจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 6.59, 3.99 และ 3.74 ของมูลค่าการส่งออกน้ำมันภายในภาคเหนือตอนล่างตามลำดับ (ตาราง 5.12 แผนที่ 5.11)

ตารางที่ 5.12 การไหลเวียนของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ล้าน- บาท)	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้านำเข้าจากพื้นที่													ได้		
			นว.	ภพ.	พจ.	ฉก.	ฉด.	พร.	สก.	พล.	รวม เหนือล่าง	กทท	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก		ตะวันตก	
น้ำมันเชื้อเพลิง	960,000	26.60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	
			ลิตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	960,000ลิตร	-	-	-	-	-
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	26.60ล้านบาท	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	
ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกในพื้นที่																		
น้ำมันเชื้อเพลิง	960,000	30.00	81.47	6.53	4.16	3.68	-	4.16	-	-	91.14%	-	2.16	6.71	-	-	-	
			712,800	57,100	36,400	32,200	-	36,400	-	-	874,900ลิตร	-	20,700	64,400	-	-	-	
			ลิตร	22.30	1.80	1.09	1.02	-	1.09	-	-	27.30ล้านบาท	-	0.69	2.01	-	-	-
			81.68	6.59	3.99	3.74	-	3.99	-	-	91.00%	-	2.30	6.70	-	-	-	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

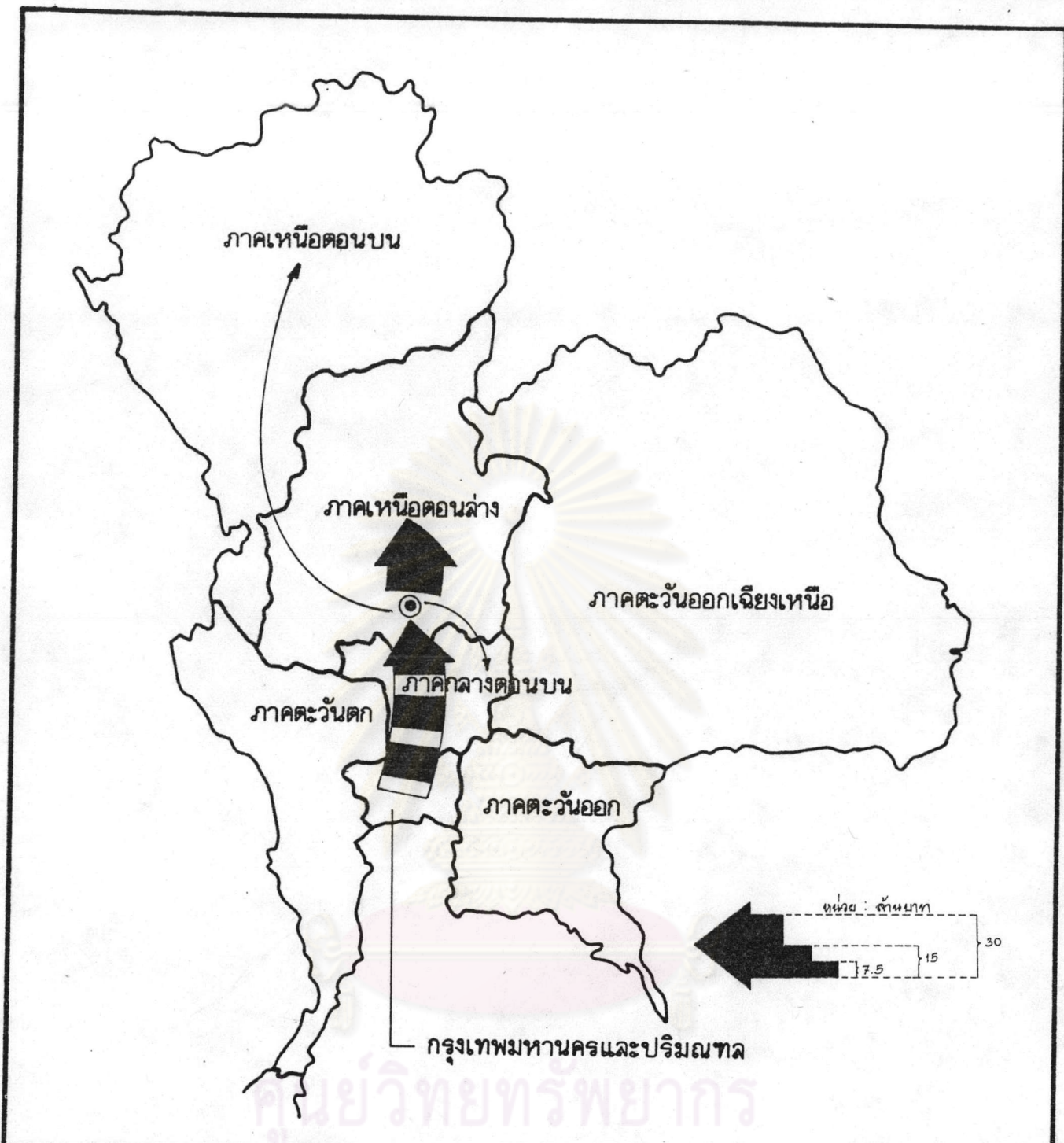
กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานประกอบการค้าส่ง **ฉ.เมืองนครสวรรค์** ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่กรุงเทพมหานครเพียงแห่งเดียวเท่านั้น และการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิงก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างสูงสุดอย่างเด่นชัด โดยผลความเชื่อมโยงดังกล่าวเกิดขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์สูงสุดอย่างเด่นชัด มากกว่าจังหวัดอื่น ๆ ของภาคเหนือตอนล่างที่อยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการตลาด และบางส่วนของ การส่งออกน้ำมันให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคอื่น ๆ ด้วย คือ ภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนบน แต่ในระดับต่ำ

5.2.4 สินค้าประเภทปุ๋ยเคมี

สถานประกอบการค้าส่ง **ฉ.เมืองนครสวรรค์** มีการซื้อขายปุ๋ยเคมี ทั้งสิ้น 19,400 ตัน/ปี มูลค่าการนำเข้า 90.90 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก 100 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่ง **ฉ.เมืองนครสวรรค์** นำเข้าปุ๋ยเคมีจากโรงงานผลิตภายในกรุงเทพทั้งหมด จำนวน 19,400 ตัน มูลค่า 90.90 ล้านบาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ทั้งนี้เพราะกรุงเทพเป็นศูนย์กลาง

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
- ▬▬▬▶ สินค้านำเข้า
- ▬▬▬▶ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.11

มาตราส่วน

0 150 150กม.

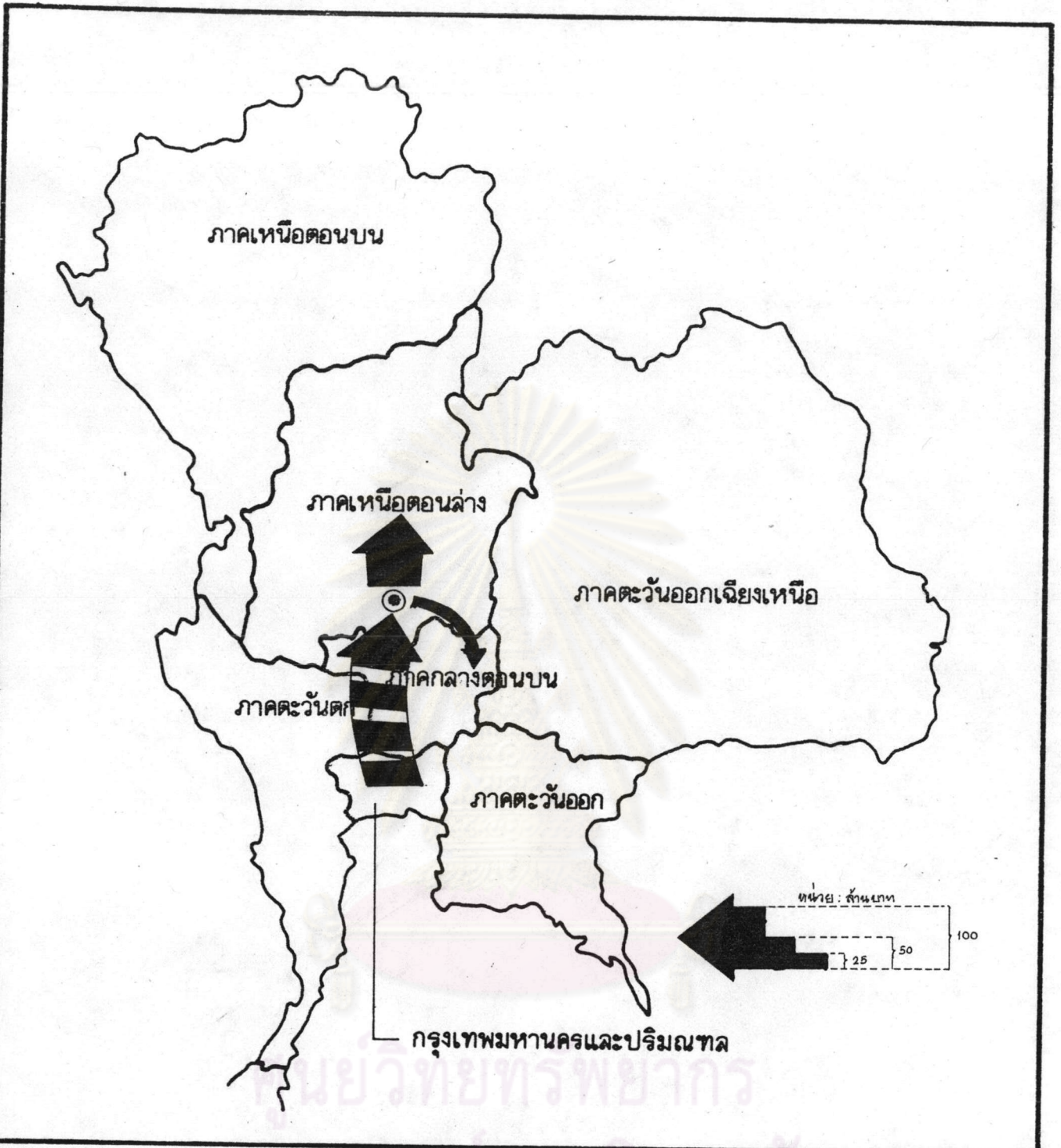
ของอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งมีการตั้งกระจุกตัวของโรงงานประเภทต่าง ๆ จำนวนมาก และโรงงานปุ๋ยเคมีก็ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ ทั้งหมด นครสวรรค์จึงตกอยู่ใต้เขตอิทธิพลการตลาดของกรุงเทพฯ ซึ่งมีรัศมีการให้บริการครอบคลุมเมืองในลำดับรองจำนวนมาก ทั่วประเทศ (ตาราง 5.13 แผนที่ 5.12)

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่งออกเมืองนครสวรรค์ส่งออกปุ๋ยเคมีไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน โดยสินค้าส่วนใหญ่ประมาณ 16,490 ตัน มูลค่า 85 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 85.00 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ส่งออกไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่าง และปุ๋ยเคมีอีกร้อยละ 15.00 ส่งออกไปจำหน่ายในภาคกลางตอนบนซึ่งเป็นภาคที่ตั้งอยู่ใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์ ในส่วนของปุ๋ยเคมีที่ส่งออกไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่างนั้น รัศมีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่เพียง 2 จังหวัดเท่านั้น คือ จังหวัดนครสวรรค์ และเพชรบูรณ์ โดยจังหวัดนครสวรรค์เป็นพื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดของภาค มีการส่งออกปุ๋ยเคมีไปจำหน่ายพื้นที่นี้ประมาณ 13,580 ตัน มูลค่า 70.04 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.40 ของมูลค่าการส่งออกปุ๋ยเคมีในภาคเหนือตอนล่าง ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดนครสวรรค์เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญ ทั้งในระดับภาคและระดับประเทศ เกษตรกรจึงมีความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีมากกว่าเกษตรกรในพื้นที่อื่น ๆ และจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นพื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพรองรับการส่งออกปุ๋ยเคมีรองลงมา มูลค่าการส่งออกไปจำหน่ายในจังหวัดนี้ 2,910 ตัน มูลค่า 14.96 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.60 ของมูลค่าการส่งออกปุ๋ยเคมีในภาคเหนือตอนล่าง ส่วนจังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร อุทัยธานี อุดรดิตถ์ สุโขทัย และพิษณุโลก ไม่อยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการค้าปุ๋ยเคมีของอ.เมืองนครสวรรค์ (ตาราง 5.13 แผนที่ 5.12)

ตารางที่ 5.13 การไหลเวียนของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกประเภทปุ๋ยเคมี ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้านำเข้าจากพื้นที่											กมข.	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันตก	ใต้	
			นว.	ภษ.	พษ.	อภ.	อศ.	นร.	สท.	นล.	รวม เหนือล่าง									
ปุ๋ยเคมี	19,400 ตัน	90.90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100x	-	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19,400ตัน	-	-	-	-	-	-
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90.9ล้านบาท	-	-	-	-	-	-
ปุ๋ยเคมี	19,400 ตัน	100	82.35	-	-	-	-	17.65	-	-	85.00x	-	-	15.00x	-	-	-	-	-	
			13,580	-	-	-	-	2,910	-	-	16,490 ตัน	-	-	2,910	-	-	-	-	-	
			70.04	-	-	-	-	14.96	-	-	85x	-	-	15	-	-	-	-	-	
			82.40	-	-	-	-	17.60	-	-	85 ล้านบาท	-	-	15	-	-	-	-		

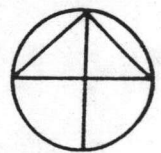
การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าลงในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

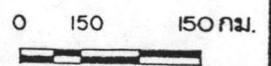
แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภท ป้ายเคมี

- สัญลักษณ์
- ☉ ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
  - ▬▬▬▶ สินค้านำเข้า
  - ▬▬▬▶ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.12

มาตราส่วน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าปุ๋ยเคมีของสถานประกอบ การค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่กรุงเทพฯเพียงแห่งเดียว เท่านั้น และการส่งออกปุ๋ยเคมีไปจำหน่าย ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ แก่ภาคเหนือตอนล่างมากที่สุดอย่างเด่นชัด โดยผลความเชื่อมโยงดังกล่าวเกิดขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ มากที่สุดอย่างเด่นชัด ซึ่งมากกว่าจังหวัดเพชรบูรณ์ และบางส่วนของปุ๋ยเคมีก่อให้เกิดความ เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคอื่น ๆ คือ ภาคกลางตอนบนเพียงภาคเดียว

5.2.5 สินค้าประเภทอาหารสัตว์

สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ มีการซื้อขายอาหารสัตว์ ทั้งสิ้น 11,745 ตัน/ปี มูลค่าการนำเข้า 49.90 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก 76 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า : สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ นำเข้า ปุ๋ยเคมีจากโรงงานผลิตอาหารสัตว์ในกรุงเทพฯเพียงแห่งเดียว โดยมีการนำเข้า 11,745 ตัน มูลค่า 49.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด (ตาราง 5.14 แผนที่ 5.13)

สินค้าส่งออก : สถานประกอบการค้าส่งออกอาหารสัตว์ไป จำหน่ายในภาคเหนือตอนล่างทั้งหมด โดยมีรัศมีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด คือ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร และอุทัยธานี พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับ การส่งออกอาหารสัตว์สูงสุด คือ จังหวัดนครสวรรค์ ปริมาณการส่งออกอาหารสัตว์ทั้งสิ้น 9,983 ตัน มูลค่า 64.60 ล้านบาท หรือร้อยละ 85.00 ของมูลค่าการส่งออกอาหารสัตว์ ทั้งหมด ส่วนพื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพสำคัญ รองลงมา คือ จังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร และ อุทัยธานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์ มูลค่าการส่งออกในพื้นที่นี้จังหวัดละ 3.80 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.00 ของมูลค่าอาหารสัตว์ส่งออกทั้งหมดในแต่ละจังหวัด ส่วน จังหวัดที่ไม่อยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการตลาดอาหารสัตว์ของอ.เมืองนครสวรรค์ ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด ซึ่งตั้งอยู่ไกลออกไปจากเมืองนครสวรรค์ ได้แก่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย และ พิษณุโลก (ตาราง 5.14 แผนที่ 5.13)

ตารางที่ 5.14 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทอาหารสัตว์ของสถานประกอบ การค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่														
			นว.	ภม.	พจ.	อภ.	อศ.	นร.	สก.	นล.	รวม เหนือค่า	กมข.	เหนือบข.	กลางบข.	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันตก	ใต้
อาหารสัตว์	11,745	49.90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-
	ตัน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,745	-	-	-	-	-
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	49.90	-	-	-	-	-
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-
			ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกในพื้นที่														
อาหารสัตว์	11,745	75.00	85.00	5.00	5.00	5.00	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	-
			9,983	587	587	587	-	-	-	-	11,745	-	-	-	-	-	-
	ตัน		64.60	3.80	3.80	3.80	-	-	-	-	76	-	-	-	-	-	-
			85.00	5.00	5.00	5.00	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	-

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

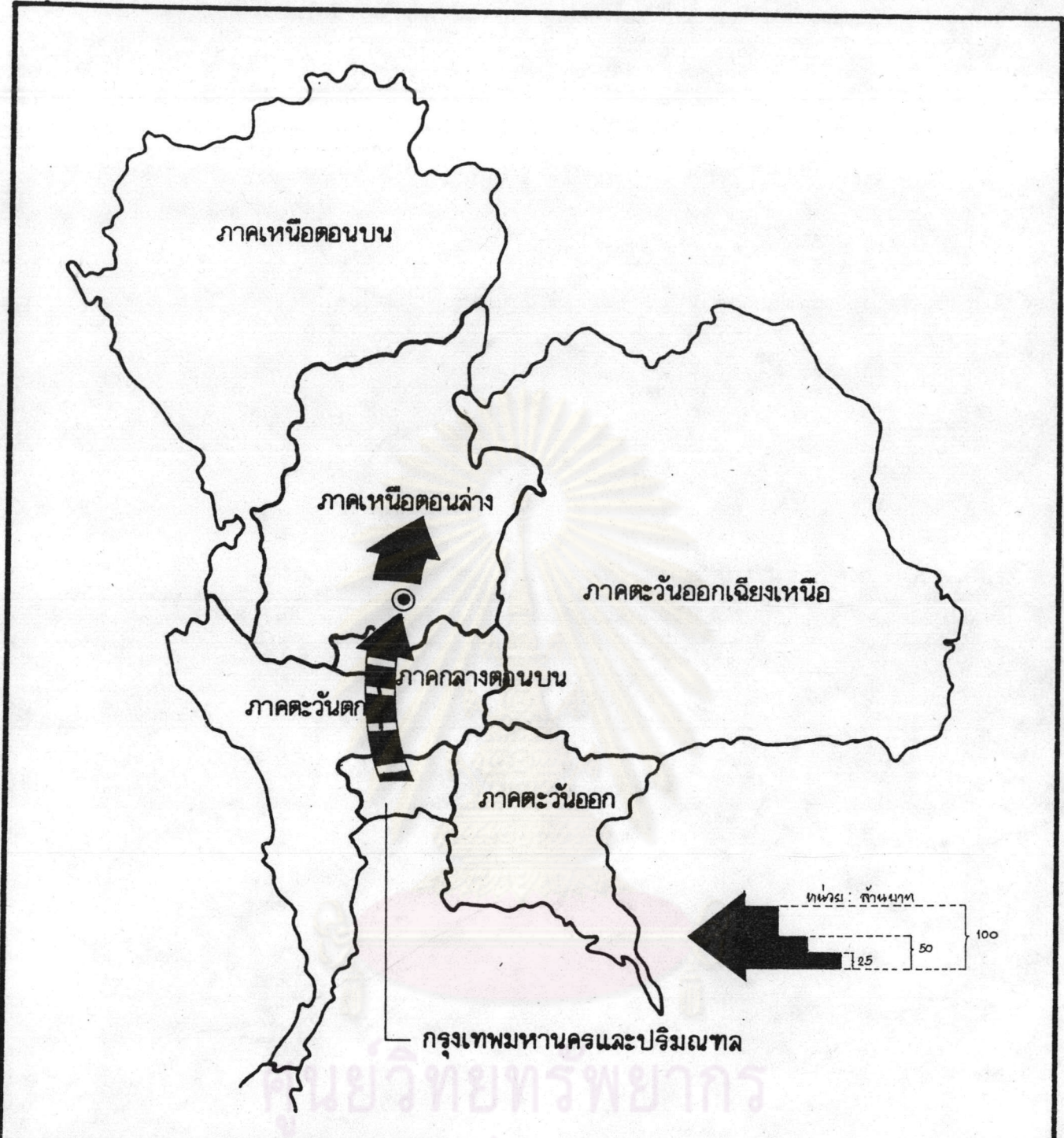
กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าอาหารสัตว์ ของสถานประกอบ การค้าส่ง อ.เมืองนครสวรรค์ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่กรุงเทพมหานครเพียงแห่งเดียว และการส่งออกอาหารสัตว์ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ แต่เฉพาะภาคเหนือตอนล่างเท่านั้น โดยผลความเชื่อมโยงดังกล่าวเกิดขึ้นในบางจังหวัด และจังหวัดนครสวรรค์ได้รับผลความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจมากที่สุดอย่างเด่นชัด

5.2.6 สรุปพื้นที่ตลาดของสินค้านำเข้า กลุ่มอุตสาหกรรมรวมทุกประเภท

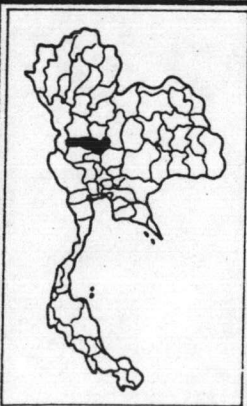
จากการวิจัยการไหลเวียนสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการประกอบ

ธุรกิจการค้าส่ง โดยสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ทั้งหมดจำนวน 5 ชนิด ได้แก่ เครื่องจักรกลการเกษตร น้ำมันเครื่อง น้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี และอาหารสัตว์ จากตาราง 5.15 พบว่าสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์มีการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมจากแหล่งผลิตต่าง ๆ ทั้งภายในจังหวัดนครสวรรค์และภาคอื่น ๆ มูลค่าการนำเข้ารวมทั้งสิ้น 218.30 ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตาม นครสวรรค์ยังคงต้องพึ่งพาอาศัยการนำเข้าสินค้ากลุ่มนี้จากกรุงเทพฯ เกือบทั้งหมดในสินค้าทุกประเภท มูลค่าการนำเข้าสูงถึง 251.10 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 98.53 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมของสถานประกอบ

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าลงในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

แสดง การไหลเวียนของสินค้าประเภทอาหารสัตว์

สัญลักษณ์

- ⊙ ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
- ▬▬▬▶ สินค้านำเข้า
- ▬▬▬▶ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.13

มาตราส่วน

0 150 150 กม.

การคำสั่งเมืองนครสวรรค์ทั้งหมด จากข้อมูลดังกล่าวจึงอาจกล่าวได้อย่างชัดเจนได้ว่า นครสวรรค์ตกอยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการตลาดของสินค้าอุตสาหกรรมของกรุงเทพฯ อย่างแน่นอน โดยกรุงเทพฯ มีบทบาทของการเป็นเมืองที่ทำหน้าที่เป็นแหล่งสินค้าเข้าให้แก่เมืองนครสวรรค์ที่กล่าวเช่นนี้เพราะเมื่อพิจารณาถึงการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมของสถานประกอบการคำสั่งเมืองนครสวรรค์จากแหล่งผลิตภายในจังหวัดนครสวรรค์เองนั้น มีปริมาณและมูลค่าการนำเข้า น้อยมาก และเป็นการนำเข้าจากสินค้าบางประเภทเท่านั้น สินค้าดังกล่าวคือ เครื่องจักรกล การเกษตร ที่มีการนำเข้าจากโรงงานในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 480 เครื่อง มูลค่าสินค้า 1.90 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.90 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมรวมทั้งหมด และสินค้าอุตสาหกรรมบางส่วนสถานประกอบการคำสั่งเมืองนครสวรรค์ต้องพึ่งพาการนำเข้า สินค้าจากภาคอื่น ๆ ด้วยแต่ในปริมาณมูลค่าน้อยมาก คือภาคตะวันตก ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าจาก ภาคนี้ 1.30 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.60 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมของ สถานประกอบการคำสั่งเมืองนครสวรรค์ทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามการนำเข้าสินค้า อุตสาหกรรมจากแหล่งผลิตภายในจังหวัดนครสวรรค์สามารถได้รับประโยชน์โดยตรงจากแหล่ง ผลิตภายในพื้นที่เอง โดยการเลือกที่จะมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับแหล่งผลิตที่อยู่ใกล้ที่สุด ซึ่ง จะทำให้หน่วยธุรกิจมั่นใจได้ว่าจะสามารถที่จะมีแหล่งผลิตสินค้าพอเพียงในการให้บริการ และ สนับสนุนการค้าส่งได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้แล้วสถานประกอบการคำสั่งยังได้รับประโยชน์ จากการอยู่ใกล้กับแหล่งที่ตั้งของโรงงานผลิตสินค้า เพราะช่วยทำให้เกิดการประหยัดต้นทุน ในการดำเนินการตลาด ซึ่งต้นทุนดังกล่าว คือ ต้นทุนการขนส่ง นับเป็นต้นที่มีความสำคัญต่อ การค้าเป็นอย่างมาก ดังนั้นการที่สถานประกอบการคำสั่งตั้งอยู่ใกล้แหล่งผลิตจะทำให้ต้นทุนรวม ต่อหน่วยของการคำสั่งสินค้าต่ำลง สินค้านั้นจะสามารถแข่งขันทางการตลาดกับสินค้าจากแหล่ง ผลิตอื่น ๆ ที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันได้ ซึ่งในที่สุดแล้วจะทำให้สถานประกอบการธุรกิจสามารถ ที่จะขยายขอบเขตการตลาดออกไปอย่างกว้างขวางมากขึ้นผลประโยชน์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นจะนำมา ซึ่งการขยายตัวของกิจกรรมเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกันต่อไปอีกด้วย ทั้งนี้เพราะการนำเข้าสินค้า ของสถานประกอบการคำสั่งจากโรงงานผลิตที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่เดียวกัน การขยายตัวของ เศรษฐกิจของกิจกรรมการค้าที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีอุปสงค์ต่อสินค้าโดยรวมเพิ่มขึ้น ย่อม ส่งผลกระทบต่อโรงงานอุตสาหกรรมในการขยายกำลังการผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองอุปสงค์ ภายในพื้นที่การตลาดนั้น ซึ่งมีมากขึ้น ซึ่งในที่สุดแล้วการขยายตัวของอุปสงค์ในพื้นที่และการ

ขยายตัวในการผลิตสินค้าของโรงงานอุตสาหกรรมนั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการกระตุ้นให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเมืองและพื้นที่โดยรอบต่อไปได้

ดังที่กล่าวมาในเบื้องต้นแล้วว่า กรุงเทพมหานครเป็นแหล่งให้บริการสินค้าอุตสาหกรรมนำเข้าแก่เมืองนครสวรรค์ ที่สำคัญที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงสินค้าที่มีบทบาทต่อการนำเข้าของสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ในแง่มูลค่าการนำเข้าสูงสุด จากตาราง 5.16 จะพบว่าจากการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมจากกรุงเทพฯทั้งหมดจำนวน 5 ประเภท บัญเคมีเป็นสินค้าที่มีบทบาทต่อการนำเข้าสูงสุดอย่างเด่นชัดเมื่อเปรียบเทียบกับการนำเข้าสินค้าประเภทอื่น ๆ โดยมีมูลค่าการนำเข้ารวมทั้งสิ้น 90.90 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 42.26 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมจากกรุงเทพฯ หรือคิดเป็นร้อยละ 41.64 ของมูลค่าการนำเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมรวมทั้งหมดทุกพื้นที่ของสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ อาหารสัตว์เป็นสินค้านำเข้าที่มีบทบาทสำคัญรองลงมา ตามมาด้วยน้ำมันเครื่อง น้ำมันเชื้อเพลิง และเครื่องจักรกลการเกษตรซึ่งมีบทบาทต่อการเป็นสินค้านำเข้าที่น้อยที่สุดเพียง 15.40 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.05 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมจากกรุงเทพฯทั้งหมด การนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมเกือบทั้งหมดจากกรุงเทพฯของสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์นั้น สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของกรุงเทพฯที่มีต่อเมืองนครสวรรค์อย่างแนบแน่น ทั้งนี้เพราะกรุงเทพฯเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญในระดับประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งมีโรงงานประเภทต่าง ๆ จำนวนมากตั้งกระจุกตัวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากความได้เปรียบในทำเลที่ตั้งของกรุงเทพฯเองที่เป็นจุดศูนย์กลางของอุปสงค์เพราะมีประชากรอยู่อย่างหนาแน่นมากพอที่จะสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวทางการผลิตเพื่อตอบสนองอุปสงค์ของประชากรทั้งภายในกรุงเทพฯเอง และพื้นที่โดยรอบ นอกจากนี้แล้วกรุงเทพฯยังได้เปรียบในเชิงทำเลที่ตั้งในแง่ที่ว่า เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ใกล้ทะเล และมีท่าเรือขนาดใหญ่ทำให้กรุงเทพฯเป็นเมืองที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการส่งออกสินค้านานาชาติไปสู่ตลาดต่างประเทศ ดังนั้นการกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพฯจำนวนมาก นอกจากจะทำการผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองอุปสงค์ภายในประเทศแล้ว การผลิตสินค้าเพื่อดังกล่าวยังมุ่งตอบสนองอุปสงค์ภายนอกประเทศคือตลาดต่างประเทศ ซึ่งนับเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุดของกรุงเทพฯอีกด้วย การกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ในกรุงเทพฯทำให้เกิดการประหยัดต่อขนาดทางเศรษฐกิจของการตั้งอยู่ร่วมกันของโรงงานอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ และยังก่อให้เกิดความได้เปรียบในเชิงการผลิตของโรงงาน

อุตสาหกรรมในกรุงเทพฯ ในการผลิตสินค้าเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของประเทศ เพราะทำให้เกิดความชำนาญ (Specialization) ในการผลิตสินค้ามากขึ้น ความได้เปรียบในปัจจุบัน 2 ประการดังกล่าวทำให้โรงงานอุตสาหกรรมจากพื้นที่อื่น ๆ ไม่มีโอกาสในการแข่งขันทางการผลิตโดยเสรี กับโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพฯ ได้ เนื่องด้วยต้นทุนการผลิตสินค้าต่อหน่วยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของสินค้าที่ผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อื่น ๆ ดังนั้นการดำเนินธุรกิจการค้าซึ่งหวังได้รับผลกำไรสูงสุด ผู้ประกอบการธุรกิจเหล่านั้นจึงเลือกที่จะมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับแหล่งผลิตที่จะทำให้หน่วยธุรกิจซื้อสินค้ามาแล้วสามารถขายต่อไปได้โดยได้กำไรมากที่สุด ประกอบกับนครสวรรค์ตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก การคมนาคมขนส่งกระทำได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ นครสวรรค์จึงตั้งอยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการตลาดของกรุงเทพฯ อย่างแน่นอน จากสถานการณ์ดังกล่าวสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเมืองศูนย์กลางสำคัญของกรุงเทพฯ ในระดับประเทศ ซึ่งเป็นศูนย์รวมของสินค้าประเภทต่าง ๆ ทั้งสินค้าที่มีลักษณะบริการพิเศษ และสินค้าที่ให้บริการในระดับต่ำ กรุงเทพฯ จึงเป็นเมืองที่ทำหน้าที่ให้บริการสินค้าและบริการไม่เพียงแต่ประชากรภายในพื้นที่เท่านั้น แต่ยังคงแผ่อิทธิพลการตลาดครอบคลุมไปสู่พื้นที่โดยรอบ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่มีลำดับศักยภาพทางการตลาดสูงสุด โดยทำหน้าที่ให้บริการแก่เมืองลำดับศักยภาพทางการค้าในลำดับรองลงมาทั่วประเทศ และนครสวรรค์เป็นเมืองมีลำดับศักยภาพการค้าในลำดับรอง แต่เป็นเมืองที่มีความสำคัญหรือมีลำดับศักยภาพทางการค้าสูงสุดในภาค จึงทำหน้าที่ถ่ายทอดและแพร่กระจายสินค้าและบริการ ไปสู่เมืองลำดับศักยภาพการค้าที่มีลำดับรองลงไปภายในภาคเหนือตอนล่าง และภาคใกล้เคียงลดหลั่นกันลงไปอีกด้วย (แผนที่ 5.14)

จากผลการวิจัยการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมดของสถานประกอบการค้าส่ง อ. เมืองนครสวรรค์ สามารถสรุปผลโดยสังเขปได้ดังนี้

ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ พบว่า จากมูลค่าการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมด 218.3 ล้านบาท กระแสเงินถูกกระจายไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. กระแสเงินกระจายไปสู่กรุงเทพฯ มากที่สุดจำนวน 215.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.53
2. กระแสเงินกระจายไปสู่จังหวัดนครสวรรค์ รองลงมา จำนวน 1.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.87

3. กระแสเงินกระจายไปสู่ภาคตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 1.30
ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.60

5.2.7 สรุปผลพื้นที่ตลาดของสินค้าส่งออก กลุ่มอุตสาหกรรมทุกประเภท
จากการวิเคราะห์การไหลเวียนของสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการ
ประกอบธุรกิจการค้าส่ง โดยสถานประกอบการค้าส่ง ณ เมืองนครสวรรค์ทั้งหมด จำนวน 5
ประเภท ได้แก่ เครื่องจักรกลการเกษตร น้ำมันเครื่อง น้ำมันเชื้อเพลิง บั๊กเคมี และอาหาร
สัตว์ เมืองนครสวรรค์ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการแพร่กระจายสินค้าไปตอนบนของอุบลราชธานี
หน่วยบริโภคในพื้นที่ต่าง ๆ โดยผ่านตัวกลางการค้าส่งอันได้แก่ พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก ในระดับ
รองลงไปซึ่งทำหน้าที่เป็นกลไกการตลาดทางการค้าส่ง จากตาราง 5.15 พบว่าสถานประกอบการ
การค้าส่ง ส่งออกสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมไปจำหน่ายในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งภายในภาคเหนือ
ตอนล่างและภาคอื่น ๆ คิดเป็นมูลค่าการค้าส่งออกรวมทั้งสิ้น 280 ล้านบาท สินค้าดังกล่าว
ส่งออกไปจำหน่ายในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างคิดเป็นมูลค่าสูงสุดรวม 258.70
ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 92.39 ของมูลค่าการค้าส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมด ดังนั้น
ภาคเหนือตอนล่างจึงมีบทบาทสำคัญของการเป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับสินค้า
ส่งออกอุตสาหกรรมจากสถานประกอบการค้าส่ง นอกจากนี้เขตอิทธิพลการตลาดของเมือง
นครสวรรค์ยังแผ่ครอบคลุมไปยังพื้นที่ภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นภาคที่ตั้งอยู่
ใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาคกลางตอนบนเป็นภาคที่มีศักยภาพทางการตลาดสูงสุด
ซึ่งรองรับการค้าส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมคิดเป็นมูลค่า 18.81 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.72
ในขณะที่ภาคเหนือตอนบนมีศักยภาพทางการตลาดต่ำสุด มูลค่าการค้าส่งออกมายังภาคนี้ประมาณ
2.49 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.89 ของมูลค่าการค้าส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมด

ในส่วนของสินค้าอุตสาหกรรมที่ถูกส่งออกไปจำหน่ายในภาคเหนือ
ตอนล่างนั้น มีรัศมีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่การตลาดเกือบทุกจังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง
ยกเว้นจังหวัดอุตรดิตถ์เพียงจังหวัดเดียวเท่านั้นที่ไม่อยู่ในเขตรัศมีการให้บริการของสถาน
ประกอบการค้าส่ง อาจเป็นเพราะว่าจังหวัดอุตรดิตถ์มีที่ตั้งอยู่ในระยะทางที่ไกลจากจังหวัด
นครสวรรค์มากที่สุด ซึ่งอยู่บริเวณขอบรอบนอกของภาคเหนือตอนล่าง ทำให้การขนส่งสินค้า
ระหว่างกันต้องใช้เวลานานซึ่งทำให้ต้นทุนการขนส่งสินค้า ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายสำคัญของการค้าส่ง
สูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ ประกอบกับจังหวัดอุตรดิตถ์เป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กและไม่มีความสำคัญทาง

เศรษฐกิจมากนัก การขยายตัวของอุปสงค์ของประชากรที่มีต่อสินค้าจึงอยู่ในระดับต่ำ จึงส่งผลให้ไม่มีความสัมพันธ์ทางการค้าส่งกับอ.เมืองนครสวรรค์ จากข้อมูลการวิจัยชี้ชัดว่าจังหวัดนครสวรรค์เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางการตลาดสูงสุดในฐานะของเมืองที่ทำหน้าที่รองรับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของภาค โดยมีมูลค่าการส่งออกรวมทั้งสิ้น 199.12 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 76.97 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมภายในภาคเหนือตอนล่าง ทั้งนี้เพราะจังหวัดนครสวรรค์เป็นเมืองศูนย์กลางของภาคที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจสูงสุด เป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอย่างหนาแน่น และเป็นจังหวัดที่มีระบบเมืองสมบูรณ์มากกว่าจังหวัดอื่น ๆ ทำให้นครสวรรค์เป็นจุดศูนย์รวมของประชากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอันหลากหลาย ปัจจัยดังกล่าว กระตุ้นให้เกิดอุปสงค์ต่อสินค้าจำนวนมากประกอบกับการตั้งอยู่บริเวณศูนย์กลางของภาค และมีระบบการคมนาคมขนส่งและโครงข่ายเชื่อมโยงเมืองในลำดับต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและสะดวก ช่วยให้การกระจายสินค้าออกจากศูนย์กลางไปต่อบริเวณหน่วยบริโภคในชุมชนต่าง ๆ กระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นครสวรรค์จึงเป็นบริเวณที่มีความหนาแน่นทางการตลาดสูงกว่าพื้นที่อื่น ๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่านครสวรรค์มีบทบาทของการเป็นเมืองศูนย์กลางที่มีลำดับศักยภาพทางการค้าสูงสุดของภาค โดยการทำหน้าที่ให้บริการสินค้าและบริการแก่ชุมชนที่มีลำดับศักยภาพในลำดับรองภายในพื้นที่จังหวัด และยังแผ่ขยายอิทธิพลทางการค้าไปสู่ชุมชนเมืองที่มีลำดับศักยภาพทางการค้าในลำดับรอง ภายนอกพื้นที่จังหวัดอีกด้วย โดยการให้บริการสินค้าและบริการแก่ชุมชนในลำดับศักยภาพทางการค้าดังกล่าวลดหลั่นลงไปตามลำดับความสำคัญ และความสัมพันธ์ทางการค้าที่มีต่อกัน โดยเมืองที่มีลำดับศักยภาพทางการค้าต่อจังหวัดนครสวรรค์ในลำดับสูงมักจะเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากเมืองนครสวรรค์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าหลักของภาค จากการวิจัยจึงพบว่ากลุ่มเมืองที่มี ลำดับศักยภาพทางการค้าในลำดับสูง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเป็นตลาดที่ศักยภาพในการรองรับการส่งออกสูงสุดมี 2 เมือง คือ จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งทั้ง 2 เมืองเป็นเมืองขนาดใหญ่ มีความสำคัญทางเศรษฐกิจภายในภาค และตั้งอยู่ใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์ มูลค่าการส่งออกมายังพื้นที่ดังกล่าว ประมาณ 22.30 ล้านบาท และ 16.05 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.62 และ 6.20 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมภายในภาคตามลำดับ กลุ่มเมืองที่มีศักยภาพทางการตลาดลำดับรองลงมา มี 2 เมือง คือ จังหวัดพิจิตร และอุทัยธานี มูลค่าการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 3.21 และ 3.20 ตามลำดับ กลุ่มเมืองที่มีศักยภาพทางการตลาดต่ำสุดมี 2 เมือง คือ สุโขทัย และพิษณุโลก มูลค่าการส่งออกร้อยละ 0.89 เท่ากัน และจังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นจังหวัดเดียวที่

ไม่มีความสัมพันธ์ทางการค้าส่งกับอ. เมืองนครสวรรค์ จะเห็นได้ว่ากลุ่มเมืองที่มีลำดับคีย์ทางการค้าต่ำสุด และเมืองที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางการค้าดังกล่าว จะเป็นเมืองที่ตั้งอยู่บริเวณขอบรอบนอกของภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งอยู่ห่างไกลจากนครสวรรค์ และเป็นเมืองขนาดเล็กที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจต่อภาคในระดับต่ำ ยกเว้นจังหวัดพิษณุโลกซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญเมืองหนึ่งของภาค

เมื่อพิจารณาถึงบทบาทของสินค้าส่งออกของสถานประกอบการค้าส่ง อ. เมืองนครสวรรค์ ที่มีต่อเศรษฐกิจของภาคเหนือตอนล่าง จากตาราง 5.16 พบว่าสินค้าทุกประเภทมากกว่าร้อยละ 85 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดกระจายไปภายในภาคเหนือตอนล่าง และมีบางประเภทสินค้าที่ส่งออกไปจำหน่ายภายในภาคทั้งหมดหรือคิดเป็นร้อยละ 100.00 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทนั้น ๆ สินค้าดังกล่าวคือ น้ำมันเชื้อเพลิง และอาหารสัตว์ และถ้าพิจารณาในแง่ของมูลค่าการส่งออกสินค้าสูงสุดของสินค้าแต่ละประเภทไปภายในภาคแล้ว พบว่า บัญเคมี และอาหารสัตว์มีบทบาทสำคัญที่สุด มีมูลค่าการส่งออกภายในภาคถึง 85 และ 76 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 32.86 และ 29.38 ของมูลค่าการส่งออกรวมภายในภาคเหนือตอนล่าง และสินค้าที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจการค้าส่งภายในภาคต่ำสุดคือ น้ำมันเชื้อเพลิงมีมูลค่าการส่งออกเพียง 27.30 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 10.55 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดในภาคเหนือตอนล่าง แต่เมื่อพิจารณาบทบาทของสินค้าส่งออกที่มีต่อเศรษฐกิจการค้าส่งของภาคในแง่ของการกระจายการส่งออกไปยังพื้นที่โดยรอบอย่างกว้างขวางพบว่า เครื่องจักรกลการเกษตรน้ำมันเชื้อเพลิงและอาหารสัตว์ โดยเฉพาะเครื่องจักรกลการเกษตรซึ่งเป็นสินค้าที่มีการกระจายการส่งออกไปยังพื้นที่ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางด้วยมูลค่าสูงกว่าสินค้าประเภทอื่น ๆ และบทบาทสูงสุดเพราะมีการกระจายการส่งออกครอบคลุมพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ถึง 4 จังหวัด และยังครอบคลุมพื้นที่ภายนอกภาคอีกด้วย คือ ภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนบน ทั้งนี้เพราะว่า สินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดภายในภาคและเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับกิจกรรมการผลิตทางเศรษฐกิจของภาค คือ เกษตรกรรมโดยนำไปใช้ในรูปของปัจจัยร่วมในการผลิตสินค้า แต่อย่างไรก็ตาม สินค้าส่งออกที่ส่งไปจำหน่ายภายในภาคเหนือตอนล่างนั้นก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจภายในจังหวัดนครสวรรค์สูงสุดทุกประเภทสินค้า โดยพิจารณาจากมูลค่าการไหลเวียนของกระแสเงินภายในพื้นที่การตลาดของจังหวัดดังกล่าว โดยบัญชีเคมี และ อาหารสัตว์มีบทบาทสำคัญที่สุดมูลค่าสินค้า 70.04 และ 64.6 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 27.02 และ 24.97 ของมูลค่า

การส่งออกทั้งหมดในภาคเหนือตอนล่าง และสินค้าเครื่องจักรกลการเกษตร มีบทบาทต่อเศรษฐกิจการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ น้อยที่สุด มูลค่า 18.38 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.10 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่างทั้งหมด (แผนที่ 5.14)

จากผลการวิจัยการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมดของสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์สามารถสรุปผลโดยสังเขปดังนี้

ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไปจำหน่ายในพื้นที่ต่าง ๆ นิยามจากมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมด 280 ล้านบาท กระแสเงินกระจายไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ ด้วยสัดส่วนตามลำดับดังนี้

1. กระแสเงินกระจายไปในจังหวัดนครสวรรค์สูงสุด จำนวน 199.12 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 71.11
2. กระแสเงินกระจายไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคเหนือตอนล่าง รองลงมาจำนวน 59.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.26
3. กระแสเงินกระจายไปภายนอกต่ำสุด จำนวน 21.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.61

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.15 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกรวมทุกประเภทของสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)	รายละเอียดของมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่															
			ทว.	ทภ.	ทจ.	ทก.	ทค.	ทร.	ทส.	ทฉ.	รวม เพื่อส่ง	ทภท.	เพื่อรับ	กลางท.	ตะวันออก เชิงเพื่อ	ตะวันตก	ได้	
รวมสินค้ากลุ่ม อุตสาหกรรม	-	218.30	1.90	-	-	-	-	-	-	-	-	1.90ล้านบาท	215.10	-	-	-	-	-
			100	-	-	-	-	-	-	-	-	0.87%	98.53	-	-	-	-	-
รายละเอียดของมูลค่าสินค้าส่งออกในพื้นที่																		
รวมสินค้ากลุ่ม อุตสาหกรรม	-	280	199.12	22.30	8.29	8.31	-	16.05	2.29	2.29	258.70ล้านบาท	2.49	-	18.81	-	-	-	
			76.97	8.62	3.20	3.21	0	6.20	0.89	0.89	92.39%	0.89	-	6.72	-	-	-	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

หมายเหตุ : เนื่องจากสินค้ากลุ่มนี้มีหน่วยวัดปริมาณสินค้าแตกต่างกัน จึงนำเสนอตารางในรูปของมูลค่าสินค้าเท่านั้น

5.3 พื้นที่ตลาดของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกกลุ่มเกษตรกรรม

การวิเคราะห์การไหลเวียนสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรม ครอบคลุมสินค้า

4 ประเภทได้แก่ ปศุสัตว์ พืชไร่ ข้าวสาร และผักและผลไม้ ผลการวิจัยมีดังนี้

5.3.1 สินค้าประเภทปศุสัตว์และสิ่งมีชีวิต

สถานประกอบการค้าส่งอำเภอเมืองนครสวรรค์การซื้อขายปศุสัตว์
ทั้งสิ้น 1,337 ตัน/ปี มูลค่าการนำเข้า 26 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก 36.70
ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งอำเภอเมืองนครสวรรค์
นำเข้าปศุสัตว์จากฟาร์มผลิตปศุสัตว์ภายในจังหวัดนครสวรรค์ทั้งหมด ปริมาณ 1,337 ตัน/ปี
มูลค่า 26 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด (ตาราง 5.17
แผนที่ 5.15)

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าอำเภอเมืองนครสวรรค์
ส่งออกปศุสัตว์ไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่างมากที่สุด จำนวน 1,182.6 ตัน มูลค่า
32.44 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.39 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และอีกร้อยละ 11.61
ส่งออกไปจำหน่ายในภาคกลางตอนบน ซึ่งตั้งอยู่ใกล้ชิดกับเมืองนครสวรรค์ ในส่วนของปศุสัตว์

ตารางที่ 5.16 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งสินค้าอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทสินค้าของสถานประกอบการค้าส่ง

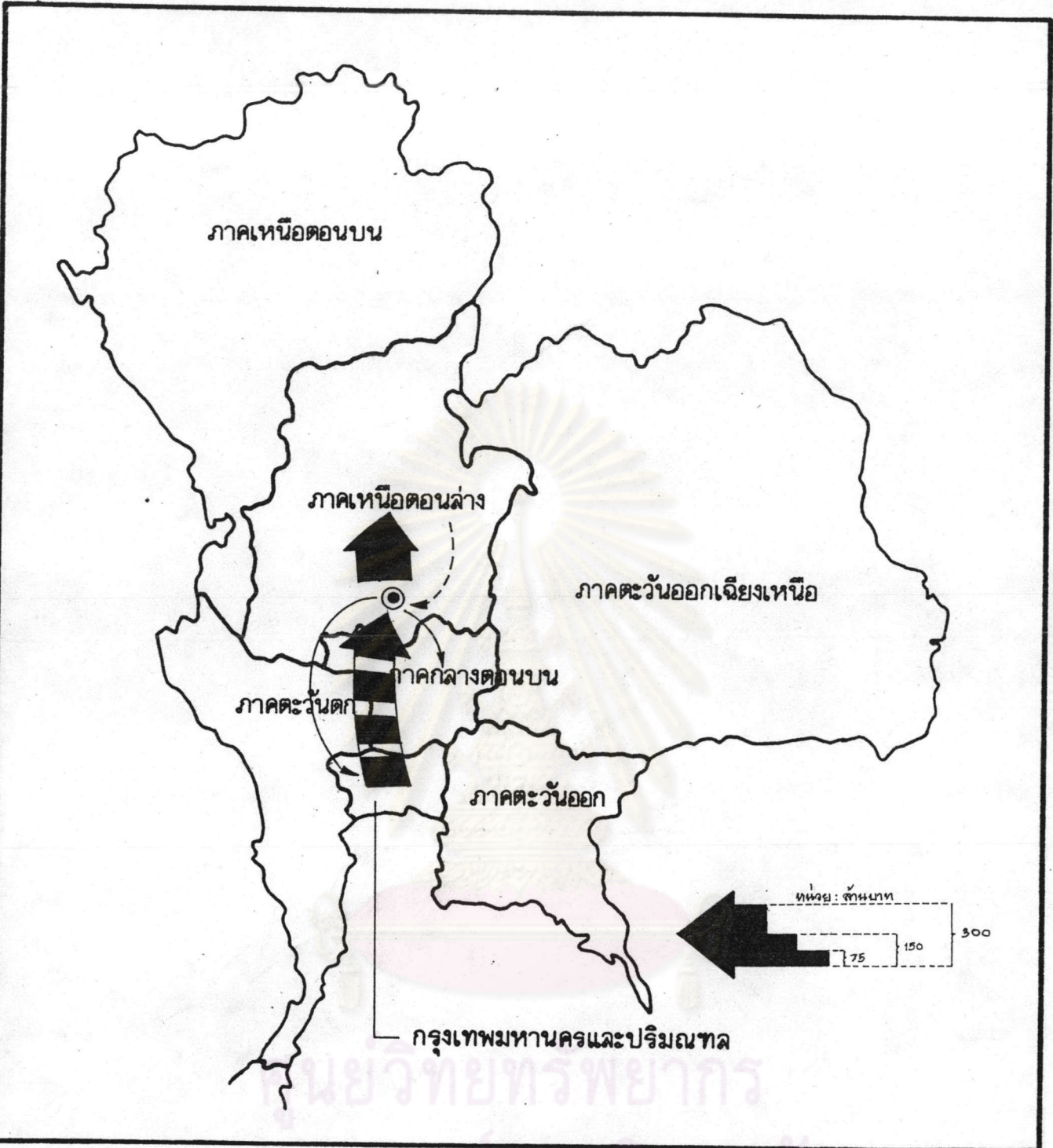
สินค้า	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าในขั้นนี้*																
			นว.	กพ.	พค.	อท.	อท.	พค.	สท.	พค.	รวม เหนือล่าง	กททช	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันตก	ใต้		
เครื่องจักรกลฯ	เครื่อง 4,600	18.60	1.90*									1.90	15.40					1.30	
	18.60		100**	-	-	-	-	-	-	-	-	10.20	82.79	-	-	-	-	7.0	-
น้ำมันเครื่อง	น้ำมันเครื่อง 1.2	32.30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
	32.30												26.60						
น้ำมันเชื้อเพลิง	น้ำมันเชื้อเพลิง 960,000	26.60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
	26.60												90.9						
ปุ๋ยเคมี	ปุ๋ยเคมี 19,400	90.90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
	90.90												49.90						
อาหารสัตว์	อาหารสัตว์ 11,745	49.90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
	49.90		1.90									1.90	215.10						1.30
รวมนำเข้า	-	218.30	100	-	-	-	-	-	-	-	-	0.87	98.53	-	-	-	-	-	0.60
เครื่องจักรกล	เครื่อง 4,600	40	18.38	9.9		3.49				2.29	2.29	36.40	1.8	1.8					
	40		50.50	27.20	-	9.60	-	-	-	6.30	6.30	91.00	4.50	4.5	-	-	-	-	-
น้ำมันเครื่อง	น้ำมันเครื่อง 1.2	34	23.80	6.8	3.4							34							
	34		70	20	10	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
น้ำมันเชื้อเพลิง	น้ำมันเชื้อเพลิง 960,000	30	22.30	1.80	1.09	1.02			1.09			27.30	0.69	2.01					
	30		81.70	6.60	4	3.70			4	-	-	91	2.20	6.70	-	-	-	-	-
ปุ๋ยเคมี	ปุ๋ยเคมี 19,400	100	70.041						14.96			85		15					
	100		82.40	-	-	-	-	-	17	-	-	85	-	-	15	-	-	-	-
อาหารสัตว์	อาหารสัตว์ 11,745	76	64.60	3.8	3.8	3.82						76							
	76		85	5	5	5	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
รวมส่งออก	-	280	199.12	22.30	8.29	8.31			16.05	2.29	2.29	258.70	2.49	18.81					
	-	280	75.97	8.62	3.20	3.21	-	-	6.20	0.89	0.89	92.39	0.89	6.72	-	-	-	-	-

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

หมายเหตุ : *จำนวนแถวบน หมายถึง มูลค่าการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า (ล้านบาท)

**จำนวนแถวล่าง หมายถึง ร้อยละของมูลค่าการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า (%)

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

แสดง การไหลเวียนของสินค้า กลุ่มอุตสาหกรรม

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
- ▬▬▬▶ สินค้านำเข้า
- ▶▬▬▬ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.14

มาตราส่วน

0 150 150 กม.

ที่มีการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่างจะมีปริมาณให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด ซึ่งตั้งอยู่ใกล้ชิดกับเมืองนครสวรรค์ ยกเว้นจังหวัด อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ สุโขทัย และ พิษณุโลก ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณรอบนอกของภาคเหนือตอนล่างห่างไกลจากเมืองนครสวรรค์ พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับการส่งออกปศุสัตว์ คือ จังหวัดนครสวรรค์ ปริมาณการส่งออก 544.8 ตัน มูลค่า 14.89 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 45.90 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาค พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพรองลงมาตามลำดับ คือ พิจิตร กำแพงเพชร และ อุทัยธานี มูลค่าการส่งออก ร้อยละ 7.69, 6.62 และ 3.21 (ตาราง 5.17 แผนที่ 5.15)

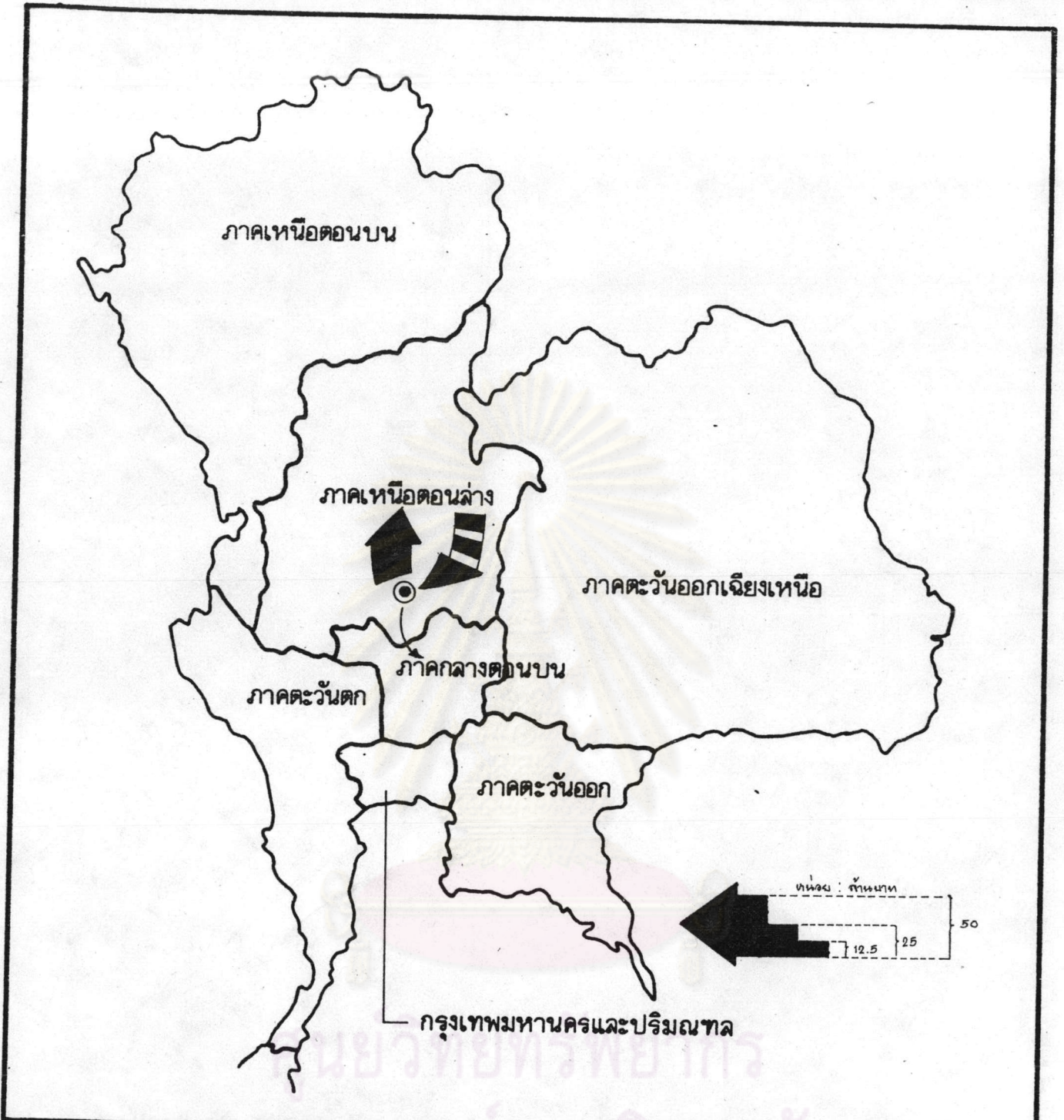
ตารางที่ 5.17 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทปศุสัตว์และสิ่งมีชีวิต ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่														
			นว.	ทพ.	พจ.	อก.	อค.	นร.	สก.	นล.	รวม เหลือส่ง	กนท.	เหนือน.	กลางบ.	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันตก	ได้
ปศุสัตว์	1,337 ตัน	26.00	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-
			1,337	-	-	-	-	-	-	-	1,337	ตัน	-	-	-	-	-
			26	-	-	-	-	-	-	-	26	ล้านบาท	-	-	-	-	-
			100	-	-	-	-	-	-	-	100%	-	-	-	-	-	
ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกไปในพื้นที่																	
ปศุสัตว์	1,337 ตัน	36.70	46.07	20.44	23.70	9.79	-	-	-	-	88.45%	-	-	11.55	-	-	
			544.80	241.70	280.30	115.80	-	-	-	1182.6	ตัน	-	-	154.40	-	-	
			14.89	6.62	7.69	3.21	-	-	-	32.44	ล้านบาท	-	-	4.26	-	-	
			45.90	20.41	23.71	9.90	-	-	-	88.39%	-	-	11.61	-	-		

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าปศุสัตว์ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างเฉพาะเมืองนครสวรรค์เท่านั้น การส่งออกปศุสัตว์ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างมากที่สุดอย่างเด่นชัด โดยความเชื่อมโยงดังกล่าวเกิดขึ้นในเมืองนครสวรรค์มากที่สุดเช่นกัน ส่วนที่เหลือเกิดขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่มีพื้นที่กับภาคเหนือตอนล่าง

	<p>แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทบุคคล</p>	<p>แผนที่ 5.15</p>
	<p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ◎ ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์ ▬▬▬> สินค้านำเข้า ▬▬▬> สินค้าส่งออก 	<p>มาตราส่วน</p> <p>0 150 150 กม.</p>

5.3.2 สินค้าประเภทพืชไร่

สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายพืชไร่ทั้งสิ้น 8,800.1 ตัน/ปี มูลค่าการนำเข้า 78.50 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก 100 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์นำเข้าพืชไร่จากพื้นที่ทุกภาคของประเทศ โดยพืชไร่ประมาณครึ่งหนึ่งนำเข้าจากภายนอกภาค และส่วนที่เหลือนำเข้าจากจังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคเหนือตอนล่าง สำหรับการนำเข้าจากแหล่งผลิตภายในภาคเหนือตอนล่างส่วนใหญ่นำเข้าจากแหล่งผลิตในจังหวัดนครสวรรค์มากที่สุด ปริมาณ 3,564 ตัน มูลค่า 31.79 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.49 ของมูลค่าการนำเข้าจากแหล่งผลิตภายในภาคเหนือตอนล่าง และอีกร้อยละ 18.50 ของมูลค่าการนำเข้าพืชไร่ นำเข้าจากแหล่งผลิตในจังหวัดกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชไร่ที่สำคัญของภาครองจากจังหวัดนครสวรรค์ และเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชไร่ที่สำคัญของภาคและประเทศ ส่วนการนำเข้าพืชไร่จากแหล่งผลิตภายนอกภาคส่วนใหญ่นำเข้าจากแหล่งผลิตสำคัญในระดับประเทศเช่นกัน โดยนำเข้าจากภาคกลางตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.68 และ 9.58 ของมูลค่าการนำเข้าจากแหล่งผลิตภายนอกทั้งหมด ส่วนภาคอื่น ๆ มีการนำเข้าในปริมาณที่น้อยมาก มีมูลค่าการนำเข้าไม่เกินร้อยละ 1.0 ของมูลค่านำเข้าจากภายนอก ซึ่งได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือตอนบน (ตาราง 5.18 แผนที่ 5.16)

จะเห็นได้ว่าการนำเข้าพืชไร่ของสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์นำเข้าจากแหล่งผลิตที่สำคัญ คือ จังหวัดนครสวรรค์ ภาคกลางตอนบน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคเหนือตอนล่าง เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชไร่ที่สำคัญในระดับภาคและระดับประเทศ การไหลเวียนของพืชไร่ภายในภาคดังกล่าว จึงมีปริมาณมาก และการนำเข้าจากแหล่งผลิตภายในภาคเหนือตอนล่างก็ล้วนแต่เป็นจังหวัดที่เป็นแหล่งเพาะปลูกพืชไร่ของภาค ไม่ว่าจะเป็นกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ หรืออุทัยธานี ประกอบกับจังหวัดนครสวรรค์มีทำเลที่ตั้งที่ได้เปรียบคือ ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางภาคเหนือ และตั้งอยู่ในแนวต่อเนื่องของภาคกลางและภาคกลางตอนบน ซึ่งเป็นแหล่งผลิตพืชไร่สำคัญ เช่น ลพบุรี สระบุรี ทำให้การเข้าถึงสะดวกเพราะมีระบบการคมนาคมและโครงข่ายที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสำคัญในพื้นที่ดังกล่าวได้อย่างสะดวกทั้งในระดับภาคและระหว่างภาค ช่วยให้การค้าส่งพืชไร่

ของพ่อค้าคนกลางในระดับท้องถิ่นได้รับความสะดวกมากขึ้น นครสวรรค์จึงเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าพืชไร่ในระดับท้องถิ่นที่สำคัญของภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ส่งออกพืชไร่ไปจำหน่ายในพื้นที่ภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ แต่ตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับการส่งออกพืชไร่คือ กรุงเทพฯ โดยมีปริมาณการส่งออกทั้งสิ้น 7,472.80 ตัน มูลค่า 85.90 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 84.92 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด จะเห็นได้ว่ากรุงเทพฯ เป็นตลาดรับซื้อพืชไร่จากจังหวัดนครสวรรค์ที่สำคัญที่สุดและยังเป็นตลาดรับซื้อพืชไร่ที่สำคัญที่สุดในระดับประเทศอีกด้วย เพื่อส่งออกไปจำหน่ายทั้งภายในประเทศ และส่งออกตลาดต่างประเทศในรูปของวัตถุดิบ และการนำไปแปรรูปหรือใช้เป็นปัจจัยในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องใช้วัตถุดิบทางการเกษตรในการผลิตสินค้า เช่น โรงงานผลิตอาหารสัตว์ โรงงานอาหาร ซึ่งโรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพฯ จำนวนมาก ดังนั้นอุปสงค์ที่มีต่อพืชไร่ของโรงงานในกรุงเทพฯ จึงมีปริมาณสูงมาก นอกจากนี้แล้วตลาดรองรับพืชไร่ที่สำคัญภายในลำดับรองลงมาคือ ภาคเหนือตอนล่าง มูลค่าการส่งรวม 6.80 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6.80 ของมูลค่าการส่งออกพืชไร่ทั้งหมด โดยมีรัฐมีการให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 6 จังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง ยกเว้นจังหวัดอุตรดิตถ์ และสุโขทัย ตลาดรับซื้อพืชไร่ที่มีศักยภาพสูงสุดของภาค คือ จังหวัดนครสวรรค์ มูลค่าการนำเข้าทั้งหมดร้อยละ 96.17 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาค ส่วนจังหวัดอื่น ๆ มีมูลค่าการส่งออกปริมาณน้อยมาก ประมาณร้อยละ 0.44-1.32 ภาคกลางตอนบนเป็นอีกภาคหนึ่งที่เป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในระดับระหว่างภาคเพียงภาคเดียว มูลค่าการนำเข้าส่งออกใกล้เคียงกับจังหวัดนครสวรรค์ คือ ร้อยละ 6.1 ของมูลค่าการส่งออกพืชไร่ทั้งหมด ส่วนภาคอื่น ๆ ได้แก่ ภาคตะวันตก ภาคเหนือตอนบน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก เป็นตลาดที่มีศักยภาพรองรับการส่งออกในระดับต่ำมีมูลค่าการส่งออกเพียงร้อยละ 0.10 เกือบทุกภาค ยกเว้นภาคตะวันตกมีมูลค่าการส่งออกร้อยละ 1.00 ของมูลค่าการส่งออกพืชไร่ทั้งหมด (ตาราง 5.18 แผนที่ 5.16)

ตารางที่ 5.18 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทพืชไร่ ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่															
			ฉะ.	นบ.	นง.	ฉก.	ฉค.	นร.	สก.	นล.	รวมเหนือล่าง	กทข.	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก	ตะวันตก	ได้	
พืชไร่	8,800.10	78.50	81.50	9.80	-	2.33	-	6.36	-	-	49.69x	-	0.39	38.68	0.98	9.58	0.68	
			3,564	428.60	-	102	-	278.20	-	-	4,372.80	-	34.20	3403.90	86.30	843	60	
			ตัน	31.79	3.78	-	0.90	-	2.50	-	-	39.01ล้านบาท	-	0.31	30.38	0.79	7.54	0.47
				81.49	9.69	-	2.31	-	6.41	-	-	49.69x	-	0.39	38.70	1.01	9.61	0.60
			ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกไปในพื้นที่															
พืชไร่	8800.1	78.50	95.55	1.53	0.59	0.59	-	1.01	0.72	-	7.87x	84.92	0.10	6.01	0.06	0.99	0.06	
			662	10.60	4.10	4.10	-	7	5	-	692.80	7,472.80	9.10	528.60	5.00	86.80	5	
			ตัน	6.54	0.09	0.03	0.03	-	0.06	0.04	-	6.80	85.90	0.10	6.10	0.10	1.00	0.1
				96.17	1.32	0.44	0.44	-	0.88	0.59	-	6.80x	85.90	0.10	6.10	0.01	1.00	0.1

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

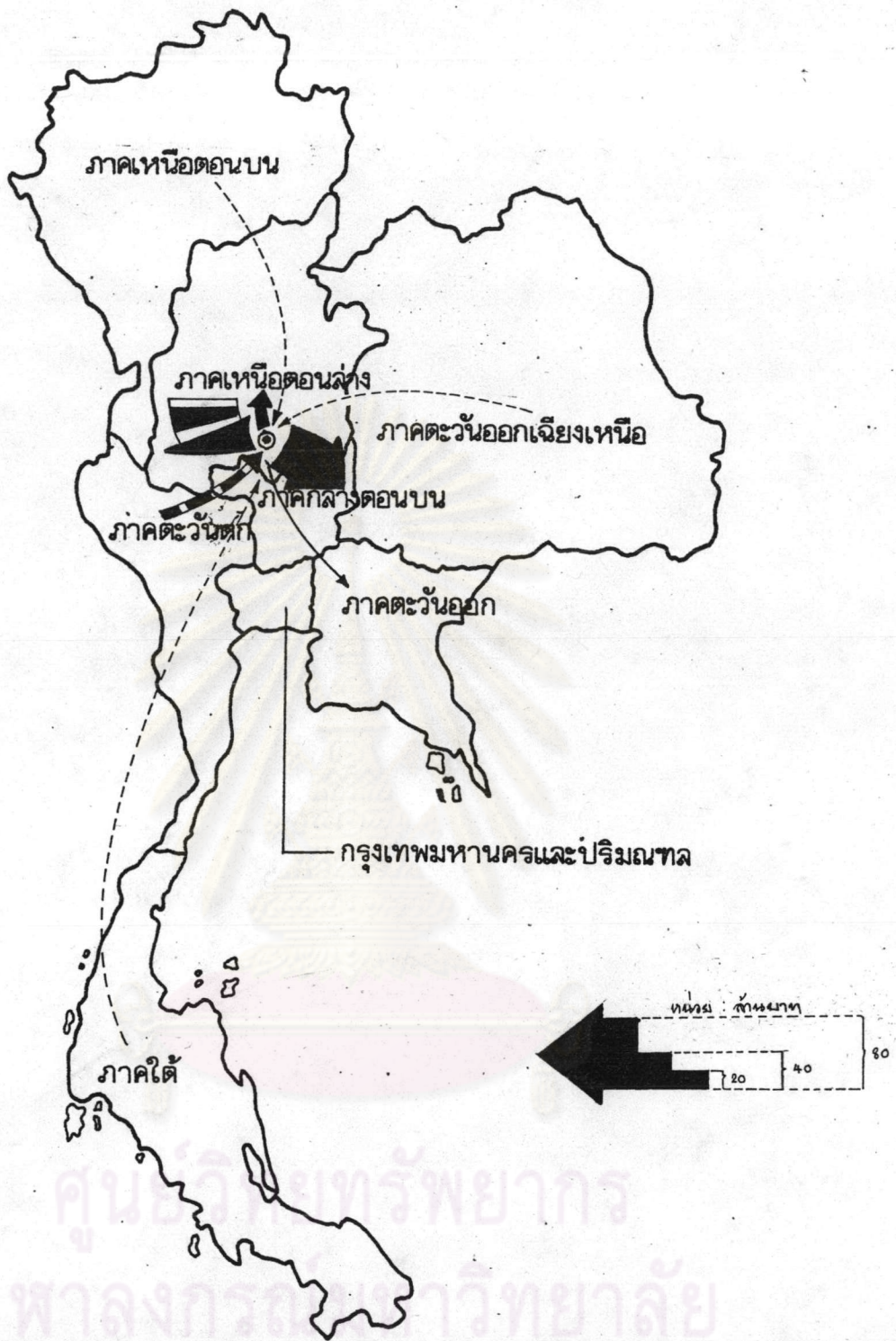
จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าพืชไร่ของสถานประกอบการค้าส่งจังหวัดก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่าง และภาคอื่น ๆ ในร้อยละที่เท่า ๆ กัน โดยจังหวัดนครสวรรค์ของภาคเหนือตอนล่างได้รับผลความเชื่อมโยงมากที่สุด ในระดับระหว่างภาค ภาคกลางตอนบนได้รับผลความเชื่อมโยงมากที่สุด ส่วนการส่งออกพืชไร่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่กรุงเทพมหานครสูงสุดรองลงมาคือ ภาคเหนือตอนล่าง โดยเฉพาะจังหวัดนครสวรรค์ และภาคกลางตอนบน ภาคอื่น ๆ ได้รับผลน้อย และประการสำคัญการค้าส่งพืชไร่เป็นสินค้าประเภทเดียวที่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั่วทุกภาคของประเทศ

5.3.3 สินค้าประเภทข้าวสาร

สถานประกอบการค้าส่งเมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายข้าวสารทั้งสิ้น 300 ตัน/ปี มูลค่าการนำเข้า 230 ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก 250 ล้านบาท/ปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งเมืองนครสวรรค์นำเข้าข้าวสารจากภาคเหนือตอนล่างทั้งหมด โดยนำเข้าจากโรงสีในจังหวัดนครสวรรค์มากที่สุด ปริมาณ 289 ตัน มูลค่า 221.49 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 96.3 ของมูลค่าการนำเข้า

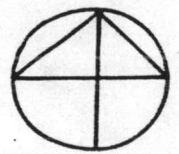
การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

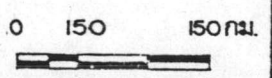
แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทพืชไร่

- สัญลักษณ์
- ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
  - ▬▬▬▶ สินค้านำเข้า
  - ▬▬▶ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.16

มาตราส่วน

ข้าวสารทั้งหมด และข้าวสารอีกประมาณ 11 ตัน มูลค่า 8.52 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.70 ในแต่ละจังหวัด นำเข้าจากโรงสีข้าวในจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ กำแพงเพชร อุทัยธานี และเพชรบูรณ์ ในสัดส่วนที่เท่ากัน (ตาราง 5.19 แผนที่ 5.17)

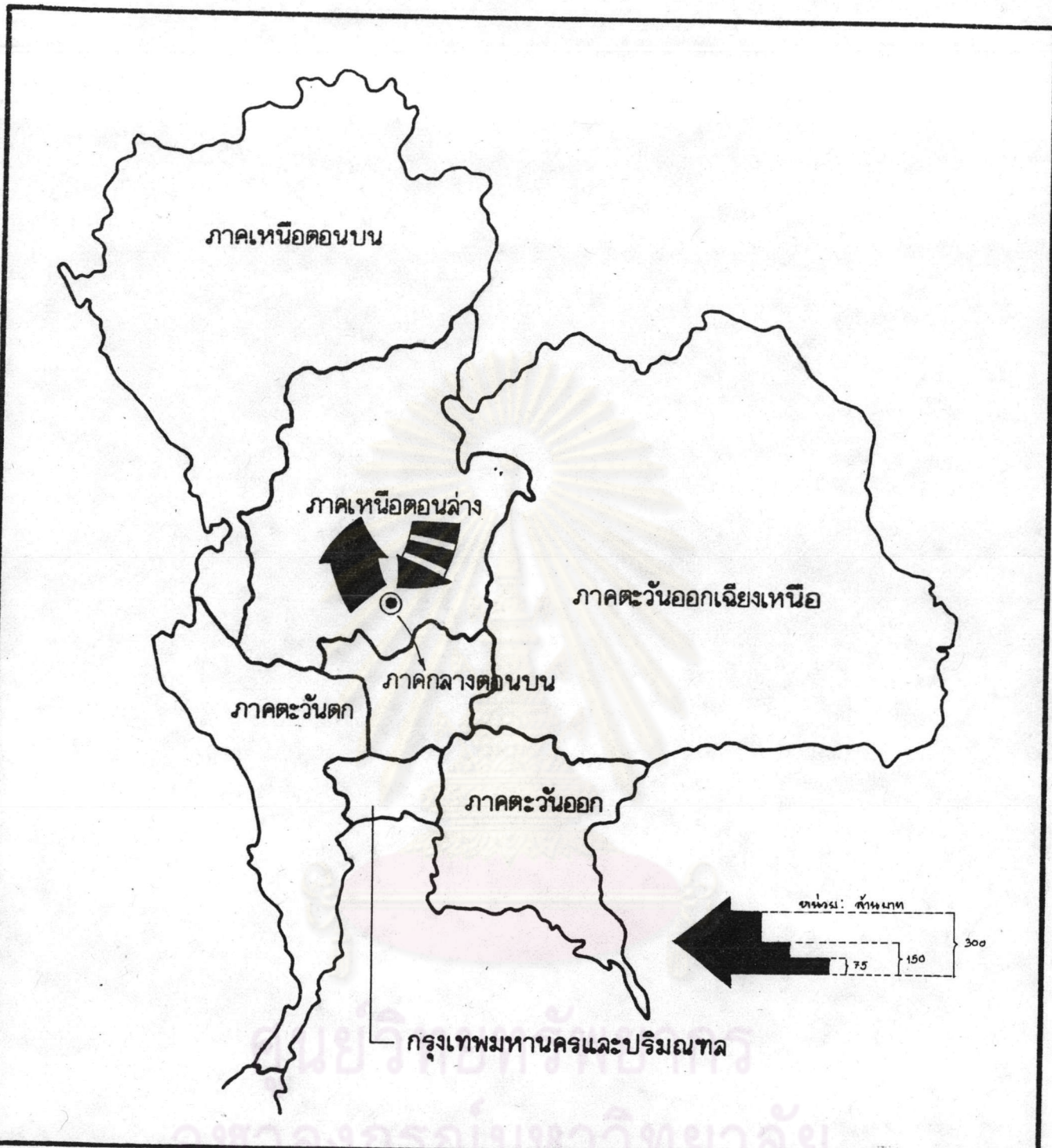
สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่ง อ.เมืองนครสวรรค์ ส่งข้าวสารออกไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่างมากที่สุด จำนวน 288 ตัน มูลค่า 240 ล้านบาท หรือร้อยละ 96.00 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และอีกร้อยละ 4.00 ส่งออกไปจำหน่ายในภาคกลางตอนบน ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับจังหวัดนครสวรรค์ ในส่วนของข้าวสารที่ส่งออกไปจำหน่ายภายในภาคเหนือตอนล่างนั้น พื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพรองรับการส่งออกมากที่สุด คือ จังหวัดนครสวรรค์ ปริมาณการส่งออกทั้งสิ้น 264 ตัน มูลค่า 220 ล้านบาท หรือร้อยละ 91.67 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคและบางส่วนส่งออกไปจำหน่ายในจังหวัดนิจิตร และอุทัยธานี ร้อยละ 8.33 ของมูลค่าการส่งออกของภาคเหนือตอนล่าง (ตาราง 5.19 แผนที่ 5.17)

ตารางที่ 5.19 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทข้าวสาร ของสถานประกอบการค้าส่ง

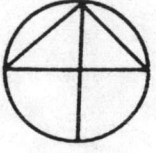
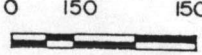
สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่														
			พว.	ภม.	พจ.	อป.	อศ.	พร.	สท.	นล.	รวม เหนือล่าง	กทมา	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันตก	ใต้
ข้าวสาร	300 ตัน	230	96.30	1.23	-	1.23	-	1.23	-	-	100%	-	-	-	-	-	-
			289	3.70	-	3.70	-	3.70	-	-	300 ตัน	-	-	-	-	-	-
			221.49	2.84	-	2.84	-	2.84	-	-	230 ล้านบาท	-	-	-	-	-	-
			96.30	1.23	-	1.23	-	1.23	-	-	100%	-	-	-	-	-	-
ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกในพื้นที่																	
ข้าวสาร	300 ตัน	250	91.67	4.17	-	4.17	-	-	-	-	96.00%	-	-	4.00	-	-	-
			264	12	-	12	-	-	-	-	288 ตัน	-	-	12	-	-	-
			220	10	-	10	-	-	-	-	240 ล้านบาท	-	-	10	-	-	-
			91.67	4.17	-	4.17	-	-	-	-	96.00%	-	-	4.00	-	-	-

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

	<p>แสดง การไหลเวียนของสินค้าประเภทข้าวสาร</p> <p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์ ▬> สินค้านำเข้า ▬> สินค้าส่งออก 	<p>แผนที่ 5.17</p> <p>มาตราส่วน</p> <p>0 150 150 กม.</p>
--	--	--

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าและการส่งออกข้าวสารของ
สถานประกอบการค้าส่งณเมืองนครสวรรค์ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือ
ตอนล่างเกือบทั้งหมด และความเชื่อมโยงดังกล่าวเกือบทั้งหมดเกิดขึ้นเฉพาะในจังหวัด
นครสวรรค์ ส่วนจังหวัดอื่น ๆ และภาคอื่น ๆ ได้รับผลความเชื่อมโยงในระดับต่ำ

5.3.4 สินค้าประเภทผักและผลไม้

สถานประกอบการค้าส่งณเมืองนครสวรรค์มีการซื้อขายผักและผลไม้
ทั้งสิ้น 2,๑๑๑ ตัน/ปี มูลค่าการนำเข้า 23.9๑ ล้านบาท/ปี และมูลค่าการส่งออก 25
ล้านบาท ต่อปี

สินค้านำเข้า: สถานประกอบการค้าส่งณเมืองนครสวรรค์นำเข้า
ผักและผลไม้จากภาคเหนือตอนล่างและภาคอื่น ๆ โดยสินค้าส่วนใหญ่ต้องนำเข้าจากภาคอื่น ๆ
มากที่สุด จำนวน 1,48๑ ตัน มูลค่า 19.58 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 81.92 ของมูลค่า
การนำเข้าทั้งหมด ภาคที่เป็นแหล่งผลิตผักและผลไม้มากที่สุดคือภาคเหนือตอนบน คิดเป็น
ร้อยละ 64.1๐ ของมูลค่าผักและผลไม้ทั้งหมด รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ
ภาคกลางตอนบน ร้อยละ 1๐ และ 7.91 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณ
ภาคเหนือตอนบน และภาคอื่น ๆ เป็นแหล่งผลิตผักและผลไม้ที่สำคัญและเป็นผลผลิตที่หาได้ยาก
ในจังหวัดนครสวรรค์ อาทิ ผักและผลไม้เมืองหนาวหรือผักและผลไม้ที่มาจากแหล่งผลิตที่มีการ
ผลิตจำนวนมาก เช่น หอมแดง และพริก จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นการนำเข้า
ผักและผลไม้จึงเป็นการนำเข้าจากแหล่งผลิตที่มีความชำนาญหรือความได้เปรียบในการผลิต
ตามที่ตั้งของจังหวัดนั้น ๆ มากกว่าการนำเข้าจากพื้นที่ทั่วไป ส่วนการนำเข้าผักจากแหล่งผลิต
ภายในภาคเหนือตอนล่างมีน้อยมาก ปริมาณ 52๑ ตัน มูลค่า 4.32 ล้านบาท หรือคิดเป็น
ร้อยละ 18.๐9 ของมูลค่าการนำเข้าผักและผลไม้ทั้งหมด โดยเป็นการนำเข้าจากแหล่งผลิต
ภายในจังหวัดนครสวรรค์ ประมาณร้อยละ 55.81 และนำเข้าจากจังหวัดพิจิตร และอุตรดิตถ์
มูลค่าร้อยละ 22.๐9 ในแต่ละจังหวัด ผักและผลไม้ที่นำเข้าจากแหล่งผลิตภายในภาคเหนือ
ตอนล่างจึงเป็นผักที่มีการเพาะปลูกในพื้นที่ทั่ว ๆ ไป (ตาราง 5.2๑ แผนที่ 5.18)

สินค้าส่งออก: สถานประกอบการค้าส่งณเมืองนครสวรรค์ส่งออก
ผักและผลไม้ไปจำหน่ายในภาคเหนือตอนล่างเกือบทั้งหมด ส่วนการส่งออกไปจำหน่ายภายนอก
ภาคก็จะ เป็นภาคที่ตั้งอยู่ใกล้กับจังหวัดนครสวรรค์ คือ ภาคกลางตอนบนในปริมาณและมูลค่า

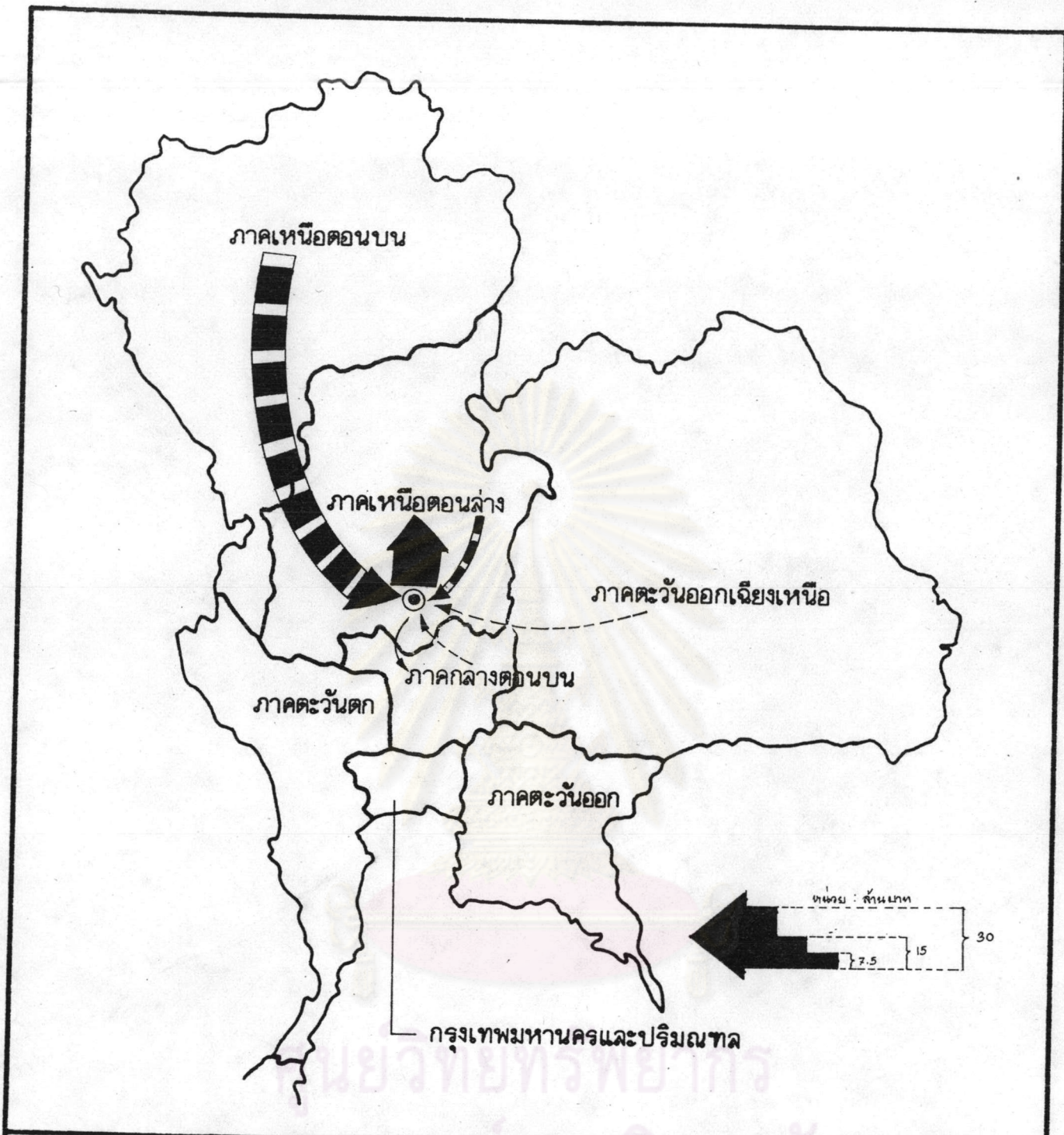
เล็กน้อย โดยผักและผลไม้ประมาณ 1,820 ตัน มูลค่า 22.80 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 91.20 ของมูลค่าการส่งออกผักทั้งหมดกระจายไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ภายในภาค และจังหวัด นครสวรรค์เป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับการส่งออก ประมาณ 1,640 ตัน มูลค่า 20.50 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 89.92 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่าง ส่วนการส่งออกไปจำหน่ายในจังหวัดอื่น ๆ มีปริมาณเล็กน้อยและเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้ชิดกับ จังหวัดนครสวรรค์มากที่สุด คือ จังหวัดพิจิตร และอุทัยธานี มูลค่าการส่งออกรวมร้อยละ 10.09 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่างเท่านั้น ดังนั้นจะเห็นว่าเขตอิทธิพล การตลาดหรือรัศมีการให้บริการสินค้าผักและผลไม้กระจายอยู่ในอาณาเขตแคบ ๆ อาจเป็น เพราะว่าคุณสมบัติทางกายภาพของผักที่เน่าเสีย บอบช้ำ และเสื่อมคุณภาพได้ง่าย ถ้าได้รับความกระทบกระเทือนจากการขนส่งในระยะทางไกลหรือต้องเก็บรักษาผักและผลไม้เพื่อรอจำหน่ายในระยะเวลานาน การเร่งกระจายการส่งออกไปสู่พื้นที่ใกล้เคียงโดยไม่ไกลนัก จะทำให้ผู้ประกอบการลดต้นทุนหรืออัตราการเสี่ยงจากการสูญเสียในลักษณะดังกล่าว ลงไปในระดับหนึ่ง (ตาราง 5.20 (แผนที่ 5.18))

ตารางที่ 5.20 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทผักและผลไม้ ของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่														
			พว.	กพ.	พจ.	จก.	จต.	พร.	สท.	นล.	รวมเหนือต่าง	กมท.	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก	ตะวันตก	ได้
ผักและผลไม้	2,000 ตัน	23.90	55.56	-	22.22	-	22.22	-	-	-	26.00%	-	60.00	4.00	10.00	-	-
			200	-	80	-	80	-	-	-	520 ตัน	-	1,200	80	200	-	-
			2.40	-	0.95	-	0.95	-	-	-	4.32 ล้านบาท	-	15.30	1.89	2.39	-	-
			55.81	-	22.09	-	22.09	-	-	-	18.09%	-	64.10	7.91	10	-	-
			ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกในพื้นที่														
ผักและผลไม้	2,000 ตัน	23.90	90.11	4.95	-	4.95	-	-	-	-	91.00%	-	-	9.00	-	-	-
			1,640	90	-	90	-	-	-	-	1,820 ตัน	-	-	100	-	-	-
			20.50	1.15	-	1.15	-	-	-	-	22.80 ล้านบาท	-	-	2.20	-	-	-
			89.91	5.04	-	5.04	-	-	-	-	91.20%	-	-	8.80	-	-	-

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

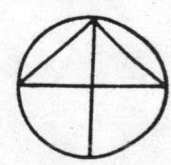
การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าส่งในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

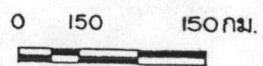
แสดง การไหลเวียนของสินค้า ประเภทผักและผลไม้

- สัญลักษณ์
- ☉ ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
  - ▬➔ สินค้านำเข้า
  - ➔➔ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.18

มาตราส่วน

จึงอาจจะกล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าผักและผลไม้ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคอื่น ๆ มากกว่าภาคเหนือตอนล่าง อย่างเด่นชัด และการส่งออกผักและผลไม้ไปจำหน่ายก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างมากที่สุดกว่าภาคอื่น ๆ โดยมีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการนำเข้าและการส่งออกภายในภาคเหนือตอนล่างมากที่สุด คือ จังหวัดนครสวรรค์

5.3.5 สรุปผลพื้นที่ตลาดของสินค้านำเข้า กลุ่มเกษตรกรรมรวมทุกประเภท

จากการวิจัยการไหลเวียนสินค้ากลุ่มเกษตรกรรมที่มีการประกอบการค้าส่ง โดยสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ทั้งหมดจำนวน 4 ชนิด ได้แก่ ปศุสัตว์ และสิ่งมีชีวิต พืชไร่ ข้าวสาร ผักและผลไม้ จากตาราง 5.21 พบว่าสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์มีการนำเข้าสินค้ากลุ่มเกษตรกรรมจากแหล่งผลิตต่าง ๆ ทั้งหมด 12,437.10 ตัน มูลค่าการนำเข้า 358.4 ล้านบาท และภาคเหนือตอนล่างคงมีความสำคัญของการเป็นพื้นที่ที่มีบทบาทและหน้าที่ในฐานะของการเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมเพื่อสนับสนุนสถานประกอบการค้าส่งของเมืองนครสวรรค์มากที่สุด โดยมีปริมาณสินค้าเกษตรกรรมที่นำเข้าจากจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างถึง 6,369.90 ตัน มูลค่าการนำเข้า 299.31 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 83.51 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมทั้งหมด และนับเป็นกลุ่มสินค้านำเข้าประเภทเดียวที่มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเจน ในเรื่องของการนำเข้าสินค้าจากกลุ่มอื่น ๆ คือ สินค้ากลุ่มอุปโภคบริโภค และสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมของสถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ กล่าวคือการนำเข้าสินค้ากลุ่มอุปโภค-บริโภคและสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมนั้น จังหวัดนครสวรรค์ต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิกรตลาดด้วยการพึ่งพาการนำเข้าจากแหล่งผลิตภายนอกภาค คือ จากกรุงเทพฯ มากที่สุดทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีมูลค่าการนำเข้าจากพื้นที่ดังกล่าวประมาณร้อยละ 90-99 ของมูลค่าสินค้านำเข้าทั้งหมด ในขณะที่นำเข้าจากแหล่งผลิตภายในภาคเหนือตอนล่างโดยเฉพาะจากจังหวัดนครสวรรค์จะมีความแตกต่างในด้านของมูลค่าการนำเข้าอย่างชัดเจน มีมูลค่าการนำเข้าเพียงร้อยละ 9.44 และ 0.87 ตามลำดับ ในทางตรงกันข้าม การนำเข้าสินค้ากลุ่มเกษตรกรรมของสถานประกอบการค้าส่งเมืองนครสวรรค์นั้น สินค้าส่วนใหญ่ต้องนำเข้าจากแหล่งผลิตภายในภาคเหนือตอนล่างเอง ประมาณร้อยละ 80 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด การพึ่งพาการนำเข้าสินค้า

จากแหล่งผลิตภายนอกภาคมีความสำคัญน้อยมาก ประมาณร้อยละ 20 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดเท่านั้น และเป็นสินค้าประเภทเดียวที่มีการกระจายการนำเข้าสินค้ามาจากแหล่งผลิตทุกภาคของประเทศไทย และเป็นการนำเข้าที่ขึ้นอยู่กับแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมที่ผู้ประกอบการค้าส่งต้องการทำการค้าส่งเพื่อตอบสนองอุปสงค์ต่อหน่วยบริโภคไปตามชนิดของผลผลิต ยกเว้นกรุงเทพฯ ซึ่งฐานเศรษฐกิจของเมืองมิได้ขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม ทั้งนี้เพราะว่าบริเวณภาคเหนือตอนล่างเป็นแหล่งผลิตพืชผลเกษตรกรรมที่มีศักยภาพในระดับสูงแหล่งหนึ่งของประเทศ และเกษตรกรรมนับเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญสูงสุดของกิจกรรมการผลิตสาขาต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่าง ดังนั้นผู้ประกอบการค้าส่งจึงอาศัยความได้เปรียบในเชิงแหล่งที่ตั้ง และความได้เปรียบในเชิงการผลิตของภาคเหนือตอนล่างที่มีระบบการคมนาคมขนส่ง และโครงข่ายที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตภายในภูมิภาคใกล้เคียง ช่วยให้การเข้าถึงแหล่งผลิตกระทำได้สะดวกและมีประสิทธิภาพ และความชำนาญในการผลิตสินค้าเกษตรกรรมประเภทต่าง ๆ ของผู้ผลิตในภาคเหนือตอนล่าง ความได้เปรียบทั้งสองประการดังกล่าวทำให้พ่อค้าส่งในระดับต่าง ๆ ของพื้นที่ซึ่งเป็นตัวกลางในการรวบรวมสินค้าเกษตรกรรมจากแหล่งผลิตที่ตั้งกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอาณาบริเวณของพื้นที่ภาคสามารถทำการรวบรวมและส่งต่อสินค้าเข้าสู่สถานประกอบการค้าส่งที่ตั้งอยู่ในเมืองนครสวรรค์ และแพร่กระจายสินค้าไปตอบสนองอุปสงค์ของหน่วยบริโภคในบริเวณต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและทันต่อความต้องการในช่วงเวลานั้น

เนื่องจากแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมตั้งกระจายตัวอยู่ในบริเวณต่าง ๆ ของพื้นที่อย่างกว้างขวาง การนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมของสถานประกอบการค้าส่ง ณ เมืองนครสวรรค์จึงมาจากแหล่งผลิตในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างเกือบทุกจังหวัดในปริมาณและมูลค่าแตกต่างกันไปตามความสำคัญ แต่อย่างไรก็ตาม สถานประกอบการค้าส่ง ณ เมืองนครสวรรค์ยังคงนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมจากแหล่งผลิตในจังหวัดนครสวรรค์มากที่สุด ประมาณ 5,390 ตัน มูลค่าการนำเข้า 281.68 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 94.11 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมจากภาคเหนือตอนล่าง นครสวรรค์ยังคงเป็นแหล่งผลิตที่มีบทบาทสำคัญต่อการนำเข้าหรือการค้าส่งของสถานประกอบการ ทั้งนี้เพราะว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนครสวรรค์เป็นพื้นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่และมีความอุดมสมบูรณ์ และพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการทำการเกษตรทั้ง ข้าว พืชไร่ และปศุสัตว์ นครสวรรค์จึง เป็นแหล่งผลิตพืชผลเกษตรกรรมที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของภาคเหนือตอนล่าง ประกอบกับความได้เปรียบในเชิงทำเลที่ตั้งของจังหวัดเองที่สามารถติดต่อกับพื้นที่โดยรอบได้

อย่างสะดวก ทำให้มีการประกอบธุรกิจการค้าส่งพืชไร่และผลผลิตทางเกษตรอื่น ๆ จำนวนมาก นครสวรรค์จึงเป็นศูนย์กลางการค้าส่งข้าวเปลือกที่สำคัญในระดับประเทศ ตลาดกลางค้าส่งข้าวเปลือกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศและมีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปคือ ตลาดกลางข้าวเปลือก "ท่าข้าวเปลือกก้านนทรวง" ตั้งอยู่ที่อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ นอกจากนี้ยังมีตลาดกลางค้าส่งข้าวเปลือกที่สำคัญรองลงมาอีก 4 แห่ง โดยตั้งอยู่ที่ อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ 2 แห่ง และตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง อีก 2 แห่ง ส่วนการค้าส่งพืชไร่ นครสวรรค์เป็นศูนย์กลางการรับซื้อพืชไร่ จากเกษตรกรและพ่อค้าคนกลางในระดับท้องถิ่น โดยมีศูนย์กลางการรับซื้อสำคัญอยู่ที่ อำเภอตากสิน จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ นอกจากนี้สถานประกอบการค้าส่งในเมืองนครสวรรค์ยังนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมจากแหล่งผลิตในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งล้วนแต่ตั้งอยู่ใกล้จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีการนำเข้าจากกลุ่มจังหวัด กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี มากที่สุด มูลค่าการนำเข้า ร้อยละ 2.21, 1.78 และ 1.25 และนำเข้าจากกลุ่มจังหวัด พิจิตร อุตรดิตถ์ น้อยที่สุด มูลค่าการนำเข้าจากจังหวัดร้อยละ 0.32 ของมูลค่าการนำเข้าจากแหล่งผลิตภายในภาคเหนือตอนล่าง ตามลำดับ ยกเว้นสุโขทัย และพิษณุโลก ที่สถานประกอบการค้าส่งไม่มีการนำเข้าจากแหล่งผลิตทั้งสองจังหวัดนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งสองจังหวัดตั้งอยู่ไกลจากจังหวัดนครสวรรค์ มากกว่าจังหวัดอื่น ๆ คือ ตั้งอยู่บริเวณขอบรอบนอกของภาค ประกอบกับจังหวัดทั้งสองเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาค จึงมีการประกอบธุรกิจการค้าส่งพืชไร่จำนวนมาก กล่าวคือ จังหวัดสุโขทัย จะเป็นศูนย์กลางการรับซื้อพืชไร่ที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคเหนือตอนล่าง โดยมีรัฐมีการให้บริการแก่แหล่งผลิตภายในจังหวัดใกล้เคียง ส่วนจังหวัดพิษณุโลก เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคจึงมีตลาดกลางรับซื้อข้าวเปลือกขนาดใหญ่ภายในจังหวัด

นอกจากนี้แล้วสถานประกอบการค้าส่งยังมีความสัมพันธ์ทางการค้าส่งกับภาคอื่น ๆ ด้วย โดยมีการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมจากภาคต่าง ๆ ประมาณ 5,867.40 ตัน มูลค่า 59.09 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.49 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมทั้งหมดของภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มภาคที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญต่อการนำเข้าสูงสุดคือ ภาคกลางตอนบน ภาคเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มูลค่าการนำเข้า ร้อยละ 9.00, 4.36 และ 2.10 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด เนื่องจากภาคดังกล่าวเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชไร่ที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่งเช่นกัน กลุ่มภาคที่มีบทบาทต่อการนำเข้าในลำดับต่ำสุดคือ ภาคตะวันออก

เฉียงเหนือ และภาคใต้ มูลค่าการนำเข้าร้อยละ ๒.๘๙ และ ๒.๑๓ โดยเฉพาะภาคใต้ซึ่งเป็นภาคที่ตั้งอยู่ไกลจากนครสวรรค์มากที่สุด และไม่ได้เป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวหรือพืชไร่ที่สำคัญ การนำเข้าสินค้าจากภาคดังกล่าวจึงมีปริมาณน้อย และเป็น การนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมประเภทผักและผลไม้ทั้งหมด

เมื่อพิจารณาถึงสินค้าที่มีบทบาทต่อการนำเข้าของภาคเหนือตอนล่างและอ.เมืองนครสวรรค์สูงสุดในแง่ของสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าสูงสุดซึ่งจะเป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ภาคโดยรวมและพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์มากที่สุด จากตาราง 5.22 พบว่าสินค้าดังกล่าว คือ ข้าวสารและพืชไร่ ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าต่อมูลค่าการนำเข้ารวมทั้งหมดของภาคเหนือตอนล่างเป็น 23๒ ล้านบาท และ 39.๐1 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 76.84 และ 13.๐3 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมจากภาคเหนือตอนล่าง และสินค้าข้าวสารและพืชไร่มีบทบาทต่อจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าต่อมูลค่าการนำเข้ารวมทั้งหมดของอ.เมืองนครสวรรค์มูลค่าการนำเข้า 221.49 ล้านบาท และ 31.79 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 78.63 และ 11.29 ของมูลค่าการนำเข้าในอ.เมืองนครสวรรค์ แต่สินค้าพืชไร่เป็นสินค้าที่มีการกระจายตัวของมูลค่าการนำเข้าไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ กว้างขวางทั้งภายในภาคเหนือตอนล่างและภาคอื่น ๆ ทุกภาค ส่วนข้าวสารมีการนำเข้าเฉพาะภายในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างเท่านั้น สินค้าที่มีบทบาทต่อการนำเข้าของภาคเหนือฯ และจังหวัดนครสวรรค์ในแง่มูลค่าการนำเข้า น้อยที่สุด คือ ผักและผลไม้ แต่มูลค่าการนำเข้าส่วนใหญ่กระจายไปภายนอกภาค (แผนที่ 5.19)

จากการนำเสนอผลการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมรวมทุกประเภทของสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ดังที่กล่าวมาในรายละเอียด อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำเข้าสินค้ากลุ่มเกษตรกรรมทุกประเภทจากแหล่งผลิตวัตถุดิบในพื้นที่ต่าง ๆ ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ต่าง ๆ กล่าวคือ จากมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมรวมทั้งสิ้น 358.4๐ ล้านบาท กระแสเงินถูกกระจายไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ ด้วยสัดส่วนตามลำดับดังนี้

1. กระแสเงินกระจายไปสู่พื้นที่จังหวัดนครสวรรค์มากที่สุดจำนวน 281.64 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 78.59
2. กระแสเงินกระจายไปสู่ภาคอื่น ๆ ในลำดับสอง จำนวน 59.๐7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.49

3. กระแสเงินกระจายไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคเหนือ
ตอนล่างน้อยที่สุดจำนวน 17.06 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.19

5.3.6 สรุปผลพื้นที่ตลาดของสินค้าส่งออก กลุ่มเกษตรกรรมรวมทุก

ประเภท

จากการวิจัยการไหลเวียนสินค้ากลุ่มเกษตรกรรมที่มีการประกอบ
ธุรกิจการค้าส่งโดยสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ จำนวน 4 ประเภท ได้แก่
ปศุสัตว์ พืชไร่ ข้าวสาร ผักและผลไม้ จากตาราง 5.21 พบว่าสถานประกอบการ
การค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์มีการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมไปจำหน่ายในพื้นที่ต่าง ๆ รัศมีการ
ให้บริการครอบคลุมพื้นที่ทุกภาคของประเทศปริมาณการส่งออกรวม 12,437.1 ตัน มูลค่า
การส่งออกทั้งสิ้น 411.70 ล้านบาท กรุงเทพฯ เป็นตลาดรองรับสินค้าส่งออกเกษตรกรรมที่
มีศักยภาพสูงสุด ถึง 7,472.80 ตันมูลค่า 302.04 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 73.45 ของมูลค่า
การส่งออกทั้งหมด รองมาคือภาคเหนือตอนล่าง 89.90 ล้านบาท หรือคิดเป็น
ร้อยละ 20.86 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รัศมีการให้บริการครอบคลุมจังหวัดต่าง ๆ ของ
ภาคเหนือตอนล่าง 6 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดอุตรดิตถ์และพิษณุโลก ปริมาณและมูลค่าการให้
บริการสินค้าส่งออกเกษตรกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ชุมชน เมืองหรือภาคที่ตั้งอยู่ใกล้ชิด
กับจังหวัดนครสวรรค์ หรือเป็นเมืองศูนย์กลางขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจสูง ก็มัก
จะมีระดับความสัมพันธ์ทางการค้ากับอ.เมืองนครสวรรค์ในระดับสูง โดยมีการส่งออกสินค้า
ไปจำหน่ายในพื้นที่ดังกล่าวในปริมาณและมูลค่าที่สูง ปัจจัยดังกล่าวก่อให้เกิดความแตกต่างของ
พื้นที่ที่มีต่อการเป็นตลาดที่มีศักยภาพรองรับสินค้าส่งออกจากสถานประกอบการค้าส่ง จากผลการ
วิจัยแสดงให้เห็นว่า จังหวัดนครสวรรค์เป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับสินค้าส่งออก
เกษตรกรรมจากสถานประกอบการค้าส่งของภาคเหนือตอนล่าง โดยรองรับปริมาณการส่งออก
ทั้งสิ้น 3,110.80 ตัน มูลค่าการส่งออก 262.01 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 86.75
ของมูลค่าการส่งออกไปภายในภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มพื้นที่การตลาดที่มีศักยภาพในลำดับ
รองลงมาจะเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้ชิดนครสวรรค์และเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจต่อ
ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งประกอบด้วย 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิจิตร อุทัยธานี และกำแพงเพชร
มูลค่าการรองรับการส่งออก 18.22, 14.89 และ 7.86 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ
6.03, 4.93 และ 2.60 ของมูลค่าการส่งออกภายในภาคตามลำดับ และตลาดที่มีศักยภาพ

ในระดับต่ำสุดจะเป็นกลุ่มจังหวัดที่ตั้งไกลออกไป ประกอบด้วย 2 จังหวัด คือ เพชรบูรณ์ และ สุโขทัย มีมูลค่าการรับบริการส่งออกน้อยมาก ประมาณร้อยละ 0.12 และ 0.01 และกลุ่มจังหวัดที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางการค้าส่งกับอน เมืองนครสวรรค์เลย จะเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณขอบรอบนอกของภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งไกลจากจังหวัดนครสวรรค์มาก ซึ่งได้แก่จังหวัดอุตรดิตถ์ หรือเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในระดับสูงมากพอกับจังหวัดนครสวรรค์ คือ พิษณุโลก ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางหรือเมืองหลักหนึ่งของภาคทำให้เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในระดับสูงของการมีเขตอิทธิพลทางการค้าเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นแรงผลักดันและแรงดึงดูดที่มีต่ออิทธิพลทางการค้าจากภายนอกคือ อ.เมืองนครสวรรค์ที่แผ่ออกไปยังพื้นที่โดยรอบและครอบงำเมืองต่าง ๆ ที่มีความสำคัญน้อยกว่าให้ตกอยู่ภายใต้เขตอิทธิพลทางการตลาด นอกจากนี้แล้วสถานประกอบการค้าส่งอนเมืองนครสวรรค์ยังแผ่อิทธิพลทางการตลาดครอบคลุมไปยังพื้นที่ภายนอกภาคอีกด้วย โดยภาคที่เป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงสุดในการรองรับการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมมากที่สุด คือ กรุงเทพฯ และปริมณฑล มูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 302.04 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 73.45 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมทั้งหมด และนับเป็นสินค้าส่งออกประเภทเดียวที่สถานประกอบการค้าส่งอนเมืองนครสวรรค์แผ่อิทธิพลมาครอบคลุมกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางที่สำคัญที่สุดของประเทศ เพราะการส่งออกสินค้าประเภทอื่น ๆ คือ สินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้าอุตสาหกรรมจะมีรัศมีการให้บริการภายในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเป็นส่วนใหญ่ และบางส่วน ในปริมาณน้อยให้บริการแก่ภาคที่ตั้งอยู่ใกล้ชิด กับจังหวัดนครสวรรค์เท่านั้น ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อมูลพบว่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมมาสู่กรุงเทพฯ ในปริมาณและมูลค่าที่สูงมากนั้น เป็นผลมาจากส่งออกสินค้าเกษตรกรรมประเภทพืชไร่เพียงประเภทเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะกรุงเทพฯ เป็นเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรม ซึ่งมีโรงงานประเภทต่าง ๆ ตั้งกระจุกตัวอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่ต้องใช้วัตถุดิบประเภทพืชไร่เป็นปัจจัยการผลิต นอกจากนี้แล้วกรุงเทพฯ ยังเป็นศูนย์กลางรับซื้อขายพืชไร่หรือวัตถุดิบทางการเกษตรประเภทอื่น ๆ จากแหล่งผลิตภายในประเทศเพื่อส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศอีกด้วย ตลาดที่มีศักยภาพสูงในการรองรับการส่งออกในลำดับรองลงมาคือ ภาคกลางตอนบนมูลค่าการส่งออก 22.56 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.48 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมทั้งหมด สินค้าที่มีบทบาทต่อการส่งออกไปสู่ภาคนี้ได้แก่ข้าวสาร และพืชไร่ ส่วนภาคอื่น ๆ มีศักยภาพทางการตลาดในระดับต่ำโดยมีมูลค่าการรับบริการส่งออกน้อยมาก ระหว่างร้อยละ 0.02-0.24 เท่านั้น ซึ่งมักเป็นภาคที่ตั้งอยู่ไกลออกไปจากเมือง

นครสวรรค์ซึ่งได้แก่ ภาคตะวันออกเฉยงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคเหนือตอนบน และ ภาคตะวันตก สินค้าที่มีบทบาทต่อการส่งออกป็นี่ภาคดังกล่าวมีเพียงประเภทเดียวคือ พืชไร่

ในส่วนของสินค้าออกที่มีบทบาทต่อภาคเหนือตอนล่าง และ เมือง นครสวรรค์ ในแง่ของมูลค่าการส่งออกสูงสุดนั้น จากตาราง 5.22 พบว่า ชาวสารมีบทบาททางเศรษฐกิจการส่งออกสูงสุดแก่ภาคเหนือตอนล่างและนครสวรรค์ โดยมีมูลค่าการส่งออก 240 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.46 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมทั้งหมดภายในภาคเหนือตอนล่าง หรือร้อยละ 83.97 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมทั้งหมดไปภายในจังหวัดนครสวรรค์ สินค้าที่มีบทบาทสำคัญในลำดับรองลงมาคือ ปศุสัตว์ และผักและผลไม้ และสินค้าที่มีบทบาทสำคัญในลำดับต่ำสุดคือ พืชไร่ มูลค่าการส่งออกเพียง 6.8 ล้านบาท ในภาคเหนือตอนล่าง และ 6.54 ล้านบาท ภายในจังหวัดนครสวรรค์ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.25 และ 2.50 ตามลำดับ (แผนที่ 5.19)

จากการนำเสนอผลการวิจัยการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมรวมทุกประเภทของสถานประกอบการค้าส่ง-เมืองนครสวรรค์ ดังที่กล่าวมาแล้วในรายละเอียดอาจกล่าวได้ว่า ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการส่งออกสินค้าไปจำหน่ายในจังหวัดต่าง ๆ โดยสถานประกอบการค้าส่ง-เมืองนครสวรรค์ ซึ่งพิจารณาจากสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมไปจำหน่ายในพื้นที่ต่าง ๆ จากมูลค่าการส่งออกรวมทั้งสิ้น 411.7 ล้านบาท กระแสเงินถูกกระจายไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

- 1) กระแสเงินกระจายไปสู่พื้นที่จังหวัดนครสวรรค์มากที่สุด จำนวน 262.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.64
- 2) กระแสเงินกระจายไปสู่ภายนอกภาคในลำดับรอง จำนวน 106.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.38
- 3) กระแสเงินกระจายไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคเหนือตอนล่าง น้อยที่สุดจำนวน 41.09 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.98

ตารางที่ 5.21 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่งออกประเภทสินค้ากลุ่มเกษตรกรรม ของ สถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของปริมาณและมูลค่าสินค้าเข้าจากพื้นที่														
			นว.	ภพ.	พจ.	อท.	อศ.	พช.	สท.	พล.	รวม เหนือล่าง	กทมฯ	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันตก	ใต้
รวมสินค้ากลุ่ม	12,437.10	358.40	84.62	6.79	1.26	1.66	1.26	4.43	-	-	51.22%	-	9.92	28.01	0.69	8.06	0.48
เกษตรกรรม	ตัน		5,390	432.30	80	105.70	80	281.90	-	-	6369.90ตัน	-	1234.20	3483.90	86.30	1,003	60
รวมสินค้ากลุ่ม	12,437.10	411.70	77.98	8.88	7.13	5.56	-	0.18	0.13	-	32.08%	60.08	0.07	6.63	0.04	0.70	0.04
เกษตรกรรม	ตัน		3,110.80	354.30	284.40	221.90	-	7	5	-	3989.40ตัน	7,472.80	9.10	825	5	86.80	5
รวมสินค้ากลุ่ม	12,437.10	411.70	262.01	7.86	18.22	14.89	-	0.06	0.04	-	302.04ล้านบาท	85.90	0.10	22.56	0.1	1	0.1
เกษตรกรรม	ตัน		86.75	2.60	6.03	4.93	-	0.02	0.01	-	73.45%	20.86	0.02	5.48	0.02	0.24	0.02

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือนมีนาคม 2533

ตารางที่ 5.22 การไหลเวียนของสินค้าเข้าและสินค้าส่ง สินค้ากลุ่มเกษตรกรรมจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการค้าส่ง

สินค้า	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละของมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าไปในพื้นที่															
			ฉะ.	ภษ.	พจ.	อท.	อต.	พร.	สท.	พล.	รวม เหนือล่าง	กทมฯ	เหนือบน	กลางบน	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันตก	ใต้	
ปศุสัตว์	1,337	26	26*	100**	-	-	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-
			31.79	3.78	-	0.90	-	2.50	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
พืชไร่	8800.1	78.50	81.50	9.70	-	2.30	-	6.40	-	-	39.01	0.31	30.38	0.79	7.54	0.47	-	
			221.49	2.84	-	2.84	-	2.84	-	-	49.70	0.40	38.70	1.00	9.60	0.60	-	
ข้าวสาร	300	230	96.30	1.20	-	1.20	-	1.20	-	-	230	-	-	-	-	-	-	
			2.40	-	0.95	-	0.95	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	
ผักและผลไม้	2,000	23.90	55.80	-	22.10	-	22.10	-	-	-	4.30	15.30	1.89	2.39	-	-	-	
			281.68	6.62	0.95	3.74	0.95	5.34	-	-	18.10	64.00	7.90	10	-	-		
รวมนำเข้า	12,437.10	358.40	94.11	2.21	0.26	1.25	0.26	1.45	-	-	299.31	15.61	32.27	3.18	7.54	0.47	-	
ปศุสัตว์	1,337	36.70	14.89	6.62	7.69	3.21	-	-	-	-	83.51	4.36	9.00	0.89	2.10	0.13	-	
			6.54	0.09	0.03	0.03	-	0.06	0.04	-	32.44	-	4.26	-	-	-		
พืชไร่	8800.1	100	96.20	1.30	0.50	0.50	-	0.90	0.60	-	6.80	85.90	6.10	0.10	1.00	0.47	-	
			220	10	10	-	-	-	-	-	88.40	-	11.60	-	-	-		
ข้าวสาร	300	250	91.67	-	4.17	4.17	-	-	-	-	240	-	10	-	-	-	-	
			20.50	1.15	-	1.15	-	-	-	-	96	-	4	-	-			
ผักและผลไม้	2,000	25	89.90	5.10	-	5.10	-	-	-	-	22.80	-	2.20	-	-	-	-	
			262.01	7.86	18.22	14.89	-	0.06	0.04	-	91.20	-	9.20	-	-			
รวมส่งออก	12,437.10	411.70	86.75	2.60	6.03	4.93	-	0.12	0.01	-	302.04	85.40	0.1	22.56	0.10	1	-	
											73.36	20.86	0.02	5.48	0.02	0.24	-	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม เดือน มีนาคม พ.ศ. 2533.

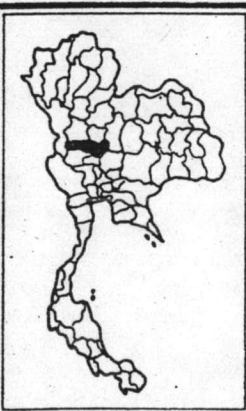
หมายเหตุ : *จำนวนแถบ หมายถึง มูลค่าการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า (ล้านบาท)

**จำนวนแถวล่าง หมายถึง ร้อยละของมูลค่าการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า (%)

การศึกษาลักษณะของกิจกรรมการค้าลงในชุมชนเมืองนครสวรรค์ที่สัมพันธ์กับภาคเหนือตอนล่าง

แสดง การไหลเวียนของสินค้า กลุ่มเกษตรกรรม

- สัญลักษณ์
- ที่ตั้งจังหวัดนครสวรรค์
  - ▬➔ สินค้านำเข้า
  - ▬➔ สินค้าส่งออก

แผนที่ 5.19

มาตราส่วน

0 150 150 กม.

5.4 สรุปภาพรวมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่จากกิจกรรมการค้าส่ง

จากการวิจัยความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่ที่เกิดจากกิจกรรมการค้าส่งสินค้าประเภทต่าง ๆ ของสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ โดยการวิเคราะห์จากปริมาณและมูลค่าของการไหลเวียนของสินค้าในลักษณะของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกที่มีการไหลเวียนจากพื้นที่ต้นทางและพื้นที่ปลายทางโดยรอบเข้าสู่อ.เมืองนครสวรรค์จะเห็นได้ว่า นครสวรรค์แสดงบทบาทของการเป็นเมืองศูนย์กลางที่มีต่อพื้นที่โดยรวมด้วยการรวบรวมสินค้าจากแหล่งผลิตในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อส่งออกไปตอบสนองอุปสงค์ของหน่วยบริโภคระดับต่างในจังหวัดนครสวรรค์เอง และเมืองในลำดับรองลงไปทั้งภายในภาคเหนือตอนล่างและภาคอื่น ๆ

ในส่วนของสินค้านำเข้า พบว่า การนำเข้าสินค้าประเภทต่าง ๆ ของสถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างและภาคอื่น ๆ แตกต่างกันไปตามประเภทของกลุ่มสินค้า กล่าวคือ การนำเข้าสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมและกลุ่มอุปโภค-บริโภค นั้น สถานประกอบการค้าส่งอ.เมืองนครสวรรค์นำเข้ามาจากแหล่งผลิตที่ตั้งภายในกรุงเทพฯ สูงสุดอย่างเด่นชัดในทุกประเภทสินค้า แต่บางส่วนของสินค้ากลุ่มดังกล่าวมีการนำเข้ามาจากแหล่งผลิตภายในภาคเหนือตอนล่างจากจังหวัดนครสวรรค์และภาคตะวันตก ซึ่งได้แก่กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ประเภทเครื่องจักรกลการเกษตร และกลุ่มสินค้าอุปโภค-บริโภค ประเภทของชำ มีการนำเข้ามาจากแหล่งผลิตจากจังหวัดนครสวรรค์และกำแพงเพชร ของภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน และภาคตะวันตก การนำเข้ามาจากแหล่งผลิตดังกล่าวก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะกรุงเทพฯ เป็นเมืองศูนย์กลางกิจกรรมทางเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ ตั้งกระจุกตัวเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมประกอบกับจังหวัดนครสวรรค์ตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก จึงทำให้ตกอยู่ภายใต้เขตอิทธิพลการตลาดของสินค้าอุตสาหกรรมการผลิตอย่างแนบแน่น ส่วนการนำเข้าสินค้ากลุ่มเกษตรกรรมของสถานประกอบการค้าส่ง ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนล่างมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ อย่างเด่นชัด ยกเว้นกรุงเทพฯ ซึ่ง เป็นพื้นที่ที่สถานประกอบการค้าส่งไม่มีการนำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าวเลย และความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจดังกล่าวเกิดขึ้นกับเมืองนครสวรรค์ มากที่สุดอย่างเด่นชัดในทุกประเภท และบางส่วนของ การนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคอื่น ๆ ทุกภาคของประเทศ แต่ในปริมาณน้อย ทั้งนี้เพราะจังหวัดนครสวรรค์และภาคเหนือตอนล่างมีฐานเศรษฐกิจที่สำคัญขึ้นอยู่กับ การเกษตรกรรม

ในส่วนของการส่งออกสินค้าไปให้บริการแก่พื้นที่การตลาดโดยรวม พบว่า การส่งออกสินค้าทุกกลุ่ม คือ กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มอุปโภค-บริโภค และกลุ่มเกษตรกรรม ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจจากการส่งออกไปในภาคเหนือตอนล่างสูงสุดในทุกประเภทสินค้า และผลความเชื่อมโยงดังกล่าวเกิดขึ้นกับฉ. เมืองนครสวรรค์สูงสุดอย่างเด่นชัด ในทุกประเภทสินค้าเช่นกัน ยกเว้นสินค้าประเภทพืชไร่ที่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่กรุงเทพฯ สูงที่สุด ทั้งนี้เพราะว่ากรุงเทพฯ เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ จำนวนมาก ความต้องการในการใช้ผลผลิตเกษตรกรรมในการผลิตสินค้าจึงมีเป็นจำนวนมาก ส่วนความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการส่งออกสินค้าไปจำหน่ายในภาคอื่น ๆ มีระดับต่ำ โดยสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมและกลุ่มอุปโภค-บริโภค ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่ภาคเหนือตอนบนและภาคกลางตอนบน ซึ่งเป็นภาคที่ตั้งอยู่ใกล้ชิดกับจังหวัดนครสวรรค์เท่านั้น และสินค้ากลุ่มเกษตรกรรมเป็นสินค้ากลุ่มเดียวที่การส่งออกก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ทุกภาคของประเทศ

ข้อสรุปในบทนี้ได้บ่งชี้ถึงความสำคัญของพื้นที่ที่เป็นแหล่งให้บริการสินค้า และพื้นที่ที่เป็นแหล่งรองรับการส่งออก (พื้นที่การตลาด) รวมถึงบทบาทของสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกของพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีต่อเศรษฐกิจการค้าส่งอ. เมืองนครสวรรค์ ผลการวิจัยดังกล่าวจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการค้าส่งเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของเมืองนครสวรรค์ และภาคเหนือตอนล่างได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย